

št. 271 (21.204) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 20. NOVEMBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletne trgovine**

Available on the
App Store

Google play

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Skupna imovina preprečuje razdejanje

ALJOŠA GAŠPERLIN

Odgovornost za razdejanje, ki so ga povzročila huda neurja v Liguriji, je marsikdo pripisal politikom. Da javna uprava dejansko ni več sposobna učinkovito upravljati s prostorom, žal ni novost, a prav tako vemo, da so svoje prispevale tudi divje gradnje.

Le malokdo pa je opozoril na dejstvo, da je bilo upravljanje skupne imovine v Liguriji popolnoma zanemarjeno. Ko bi tudi v tej deželi v zadnjih desetletjih skrbeli za ozemlje domačini oziroma krajan, takih posledic ne bi bilo. Namesto njih je (naj bi) skrbela za naravo javna uprava, ki pa očitno ni bila kos svoji nalogi.

Pomen skupne imovine oziroma aktivnosti lokalnih skupnosti pri upravljanju prostora so poudarili včeraj med srečanjem na tržaški univerzi, ki je bilo posvečeno razpravi o skupni lastnini v svetu in v deželi FJK ter priložnostim, ki jih ponuja ločeno upravljanje v prihodnosti. Pod drobnogledom so bile različne oblike upravljanja, od užitkarjev do družinskih skupnosti oziroma srenj in jusov. Še pomembneje je to, da je srečanje priredila univerza in se bodo torej informacije širile med mladimi rodovi.

Skratka, kjer skrbijo za ozemlje domačini, je upravljanje optimalno in se človek razvija v sozvočju in v skladu z naravo. To velja tudi v primeru naravnih ujm. Ko bi bila Kras in Breg prepuščena sama sebi, posledice verjetno ne bi bile takšne kot v Liguriji. Vprašanje pa je, kakšno razdejanje bi pustili za sabo nekateri prebivalci tržaške pokrajine, ki jim je zaščita narave deveta briga.

RIM - Na pobudo CGIL in UIL proti vladni reformi dela

12. decembra splošna stavka

CISL potrdil le stavko javnih uslužbencev 1. decembra

GORICA - Pogovor z Ivom Boscarolom

Pipistrellovih prvih in zavidljivih 25 let

AJDOVŠČINA - »Smo trdno na tleh, z idejami visoko v zraku.« Takole povzema filozofijo ajdovskega podjetja Pipistrel direktor in lastnik Ivo Boscarol. V zadnjih 25 letih je Pipistrel, ki zaposluje čez 90 ljudi, vedno beležil rast, nikoli izgube; nikoli ni bilo prejšnje leto manj uspešno od naslednjega. Zato z optimizmom zre tudi v prihodnost. Obletnico bodo praznovali danes s predsednikom republike.

RIM - Po včerajšnjem srečanju voditeljev treh največjih sindikatov ni prišlo do enotnega stališča glede splošne stavke proti vladni reformi dela. Sindikata CGIL in UIL sta sklenila, da skupaj okličejo splošno stavko za 12. december, medtem ko se ja CISL odločil drugače. Napovedal je stavko uslužbencev javnega sektorja za prvi december, tako kot je bila že sprejeta odločitev po srečanju z ministrico Marianno Madia, ko je slednja napovedala, da bodo delovne pogodbe ostale blokirane še vse leto 2015. Voditeljica CISL Annamaria Furlan je svoje stališče utemeljila rekoč, da ni zadostnih razlogov, da se država ustavi. Medtem je novi generalni sekretar UIL Carmelo Barbagallo na kongresu sindikata potrdil soudeležbo s CGIL pri splošni stavki 12. decembra.

Na 11. strani

PRIMORSKI DNEVNIK V PARTNERSTVU Z ZSŠDI - Predstavitev

Odslej nagrada Zlati let

Nekdanje »oskarje« bomo prihodnjič podelili v četrtek, 29. januarja 2015

Na sedežu ZSŠDI v Trstu smo včeraj predstavili nagrado Zlati let, naslednico Naših oskarjev, priznanje za slovensko govoreče športnike iz Italije, ki ga organizira športno uredništvo našega dnevnika, podeljuje pa v partnerstvu z našo krovno športno organizacijo. Podeljevanje priznanj v novi preobleki ostaja sicer vsebinsko nespremenjeno, za leto 2014 pa bo na sporedu v četrtek, 29. januarja. V večji dvorani, kajti sedež ZKB na Opčinah, kjer je potekala lanske izvedba, je bil pretesen ...

Na 19. strani

Igor Kocijančič
ni kršil zakona

Na 3. strani

Adventna srečanja
Katedre sv. Justa

Na 5. strani

Niz pobud ob dnevu
boja proti nasilju

Na 5. strani

A2A: ugotoviti tudi
vpliv na kraško okolje

Na 12. strani

Prosilci azila odslej
ne samo v Gorici

Na 12. strani

slovensko stalno gledališče
sezona 2014 - 2015

Slovensko stalno gledališče,
Stalno gledališče FJK in društvo
Casa del lavoratore teatrale
Marko Sosič/ Carlo Tolazzi
TRST, MESTO V VOJNI
režiser Igor Pison

DANES, 20. november, ob 20.30 - red T
petek, 21. november, ob 20.30 - reda A, F
sobota, 22. november, ob 20.30 - red B
nedelja, 23. november, ob 16.00 - red C
petek, 28. november, ob 20.30 - red T
sobota, 29. november, ob 19.00 - red K
nedelja, 30. november, ob 16.00 - red C

v Mali dvorani
zaradi velikega povpraševanja sta potrditev in rezervacija obvezni

BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka 10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

NABREŽINA Brezplačna mamografija do 29. novembra

TRST - V nabrežinskem zdravstvenem okraju bo do 29. novembra mogoče opravljati presejalno mamografijo. Slikanje dojk bo možno opraviti v okviru deželne programa za preprečevanja raka dojk, namenjen pa je vsem ženskam med 50. in 69. letom starosti. Ker je rak dojk najpogostejši rak pri ženskah in ker je delež bolnic z rakom na dojkah v Trstu višji kot v drugih mestih naše dežele, pobudniki preventivnih pregledov toplo priporočajo, naj se povabljene ženske odzovejo vabilu.

Na 5. strani

PAHOR
HOTEL & RESTAURANT

Četrtek, 20. in 27. novembra 2014
Večera z Degustacijskim Menijem

Jesenski okusi kolin - Jesenski okusi polenovke

Z domačim vinom kmetije Pahor 30 €

Z izborom 4 kraških in briških vin 38 €

Menija sta na voljo tudi za kosilo!

Sprejemamo še zadnja naročila za božično kosilo!

Ul. 1. Maja 14, Jamlje - 34070 Doberdob, Italija

tel. +39 0481 410121 - mob. +39 335 8006548

www.hotelpahor.com - info@hotelpahor.com

BLED - Konferenca v organizaciji Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Povezovanje slovenskih in koroških podjetnikov

BLED - Na pobudo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu se je danes, 19. novembra 2014 na Bledu v stavbi IEDC - Poslovne šole Bled, pričela 6. poslovna konferenca z naslovom Mednarodno povezovanje lokalnega podjetništva. Gre za posvet s slovenskimi podjetniki in poslovnimi ustanovami pretežno z Avstrijske Koroške, na katerega so bili vabljeni predvsem podjetniki zgornje-gorenjske regije.

Poslovna konferenca pomeni nadaljevanje izvajanja aktivnosti Urada na področju spodbujanja gospodarskega povezovanja Republike Slovenije s slovenskimi gospodarstveniki v zamejstvu in po svetu.

Urad želi s konferencami na lokalni ravni povezati podjetnike iz lokalnega okolja s podjetniki slovenskega rodu v zamejstvu in tokrat predvsem z avstrijske Koroške. Zato je pri organizaciji tokratne konference z avstrijske strani sodelovala Slovenska gospodarska zveza iz Celovca.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc je na otvoritvenem delu konference nagovoril okoli 100 slovenskih udeležencev iz Avstrije, Nemčije, Italije, Hrvaške, Slovaške in celo Avstralije in Kitajske. Podjetniki slovenskega rodu so dragocen vir informacij o posebnostih zakonodaje v tujini, hkrati pa lahko nudijo pomoč pri navezovanju stikov s posameznimi podjetji in pri premagovanju ovir na področju poznavanja jezika in poslovne kulture v posamezni državi. Po drugi strani ima poslovanje za podjetnike izven Slovenije še »dodano vrednost« ohranjanja stikov z matično domovino oziroma državo.

Urad kot pobudnik in soorganizator posveta želi predvsem spodbuditi srečevanje in medsebojno komuniciranje med naštetimi gospodarskimi subjekti, za danes popoldne pa so organizirali tudi ogled nekaterih uspešnih podjetij na tem območju.

Prisotne je pozdravil minister za Slovence na tujem Gorazd Žmavc URAD VLADE RS

Slovenska in italijanska podjetja o sodelovanju

LJUBLJANA - Včeraj so se v Ljubljani sestali predstavniki 30 italijanskih in 40 slovenskih podjetij. Zvrstilo se je prek 300 sestankov, na njih pa so iskali možnosti za sodelovanje. Pretežno je bil interes italijanskih podjetij iskanje kupcev in distributerjev za svoje proizvode ter tudi možnosti dolgoročnega poslovnega sodelovanja.

Kot so sporočili z Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), ki je poleg agencije ICE Ljubljana in Združenja trgovinskih zbornic Furlanije-Juljske krajine organizirala dogodek, so v Slovenijo prišla predvsem podjetja s področja gradbeništva ter notranje in zunanje opreme, nekaj pa še iz prehrambenega sektorja, informacijske tehnologije, kovinske industrije in zlatarstva. Delegacija italijanskih podjetij sta vodila predsednika Trgovinskih zbornic iz Pordenona in Gorice, Giovanni Pavan in Gianluca Madriz. Po njunem mnenju je priložnosti za sodelovanje še veliko.

DZ potrdil Alenko Smerkolj za ministrico

LJUBLJANA - Državni zbor je včeraj s 53 glasovi za in 19 proti potrdil Alenko Smerkolj za ministrico brez resorja, pristojno za razvoj, strateške projekte in kohezijo. Smerkoljeva bo tako na tem položaju zamenjala Violeto Bulc, ki je zdaj evropsko komisarka za promet. Po imenovanju je Smerkoljeva pred poslanci kot svoj cilj izpostavila delovanje v dobro širše skupnosti. Slovenija je z jasnimi cilji, jasnimi pravili in močnimi mrežami po njenem prepričanju lahko uspešna v današnjih razmerah. Verjame tudi, da bomo v Sloveniji uspeli zasnovati razvojno strategijo in najti rešitve, ki bodo državo popeljale k uravnoteženemu in trajnostnemu razvoju. Smerkoljeva prihaja iz bančnega sektorja, kjer je po končani fakulteti preživela skoraj 26 let. Do imenovanja za državno sekretarko v službi za razvoj in evropsko kohezijsko politiko 15. oktobra letos je bila zaposlena v Novi Ljubljanski banki.

Popravek

V PD 15. 11. 2014 smo v prispevku o predstavitvi SKS Planika v Tolminu pod fotografijo napačno zapisali, da je prva od leve Jožica Štendler. V resnici Štendlerjeve na fotografiji ni, prva od leve pa je bila gospa Maria Moschitz. Za napako se opravičujemo.

LJUBLJANA - Državni zbor sprejel rebalans proračuna

Primanjkljaj 1,2 milijarde evrov

Letošnji primanjkljaj 4,2 odstotka BDP, prihodnje leto naj bi se znižal na 2,8 odstotka BDP, do leta 2017 pa povsem odpravil

Finančni minister Dušan Mramor

ARHIV

LJUBLJANA - Šest tednov pred koncem leta je DZ sprejel rebalans letošnjega državnega proračuna. Z rebalansom, zanj je glasovalo 52 poslancev, proti njemu pa 22, se letošnji prihodki državnega proračuna zmanjšujejo za 20 milijonov evrov na 8,6 milijarde evrov, poraba pa se povečuje za 177 milijonov evrov na 9,8 milijarde evrov. Posledično se primanjkljaj povečuje za 197 milijonov evrov na 1,2 milijarde evrov.

Finančni minister Dušan Mramor je v torek ob obravnavi rebalansa pojasnil, da je glavni krivec za nižje ocenjene prihodke izpad davka na nepremičnine, nižji bodo tudi prihodki od dohodnine ter trošarin. Delno bodo ta izpad ublažili višji prihodki od davka na dodano vrednost ter koncesij. Vlada je na novo ocenila tudi možnosti za črpanje evropskih sredstev in posledično zmanjšala pričakovani priliv iz skupnega evropskega proračuna za približno 84 milijonov evrov na 1,1 milijarde evrov.

Odhodke pa povečuje predvsem večja potreba po sredstvih za odplačilo obresti. Vlada je namreč ugotovila, da so bili odhodki za obresti ob sprejemanju proračuna konec lanskega leta načrtovani za 151 mi-

lijonov evrov prenizko. Z rebalansom se za 124 milijonov evrov povečujejo tudi transferji v pokojninsko blagajno, več denarja pa se namenja še za izvajanje gospodarskih javnih služb na področju železniškega in cestnega prometa, za program zapiranja rudnika Trbovlje-Hrastnik, za raziskovalne dejavnosti ter za izplačilo nekaterih odškodnin, denimo izbrisanim.

Tako Mramor kot premier Miro Cerar sta izpostavila odločenost vlade, da se javnofinančni primanjkljaj, ki ga bo letos za 4,2 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), že prihodnje leto zniža na 2,8 odstotka BDP, do leta 2017 pa povsem odpravi. »Dolgoročno ne moremo trošiti več, kot ustvarimo,« je dejal Cerar.

Opozicija vidi rebalans kot uvod v drastične reze v letu 2015. Kot je v sredo ocenil Luka Mesec (ZL), se z njim le nadaljuje dosedanje trende, ko so stroške krize v Sloveniji plačevali revni in srednji sloj, medtem ko so najbogatejši ponavadi prejeli odpustke. V SDS in NSi, kjer niso uspeli z vrsto predlogov dopolnil k rebalansu, pa opozarjajo, da je rebalans z dvigom primanjkljaja in povečanjem zadolžitve države izraz napačnega vodenja javnofinančne politike.

SLOVENIJA - Poslovanje v prvih devetih mesecih

NLB po visoki lanski izgubi zdaj s 50 milijoni evrov dobička

LJUBLJANA - Nova Ljubljanska banka (NLB) je v devetih mesecih ustvarila 50,3 milijona evrov dobička po davkih, potem ko je v enakem obdobju lani poročala o 224,1 milijona evrov izgube. Čisti dobiček skupine NLB se je v devetmesečju ustavil pri 47,9 milijona evrov, potem ko je v enakem obdobju lani izguba znašala 293,5 milijona evrov.

»NLB letos izpolnjuje ali celo presega zastavljene cilje,« je na včerajšnji novinarski konferenci povedal predsednik uprave Janko Medja. Trend, ki ga izkazujemo letos, in višina ustvarjenega rezultata je zadostna za redno pokrivanje običajnih rezervacij kreditnega portfelja, ki ga skupina NLB ima, je dodal. Rezultat pred oslavitvami in rezervacijami je bil letos glede na lansko devetmesečje občutno boljši. Na ravni matične banke je znašal 134,5 milijona evrov, kar je 166 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Na ravni skupine pa je bil s 158,3 milijona evrov v medletni primerjavi višji za 165 odstotkov. V NLB so navedli tudi rezultat pred oslavitvami in rezervacijami brez upoštevanja enkratnih prihodkov in stroškov prestrukturiranja. Ta je bil na ravni skupine s 134,1 milijona evrov za 83 odstotkov višji kot v enakem obdobju lani. To izboljšanje je po navedbah vodstva banke moč pripisati izboljšanju prihodkov, znižanju stroškov in uspešno izpeljanim ukrepom za državno pomoč

banki, tako v obliki dokapitalizacije kot v obliki prenosa dela slabih terjatev na DUTB.

Skupni prihodki skupine NLB so bili v devetih mesecih s 382,9 milijona evrov za 26 odstotkov višji kot v enakem obdobju lani, na ravni matične banke pa so v medletni primerjavi narasli za 35 odstotkov na 278,6 milijona evrov. Stroški na ravni skupine NLB so bili z 224,7 milijona evrov za osem odstotkov nižji kot v lanskem devetmesečju. Na ravni matične banke pa so se v medletni primerjavi zmanjšali za sedem odstotkov na 144,1 milijona evrov.

»NLB v Sloveniji povečuje tržne deleže na vseh področjih,« je dejal Medja. Sicer je dinamika posojil in depozitov letos v Sloveniji nasprotna. »Depoziti so se povečali, v NLB bolj kot pri konkurenci, krediti pa so se zmanjšali, v NLB manj kot pri konkurenci,« je povedal prvi mož NLB. Tako se že kažejo rezultati načrta preobrazbe banke, ki bo konec letošnjega leta uresničen 75-odstotno, je dodal.

Medja ni želel napovedati, kakšen bo letošnji rezultat banke in skupine: »Rezultata ne bom napovedoval, a presegamo načrte. Trenutno ga močno presegajo, a je treba počakati na četrto četrtletje, je dejal in pojasnil, da pričakujejo še nekaj slabih kreditov izven Slovenije, ki bodo potrebovali rezervacije.

SREČANJE - Pred nedeljsko umestitvijo

Ljubljanski nadškof Zore pri predsedniku Pahorju

LJUBLJANA - Pred nedeljsko slovesno umestitvijo je slovenski predsednik Borut Pahor včeraj sprejel novimenovanega ljubljanskega nadškofa in metropolita patra Stanislava Zoreta (na posnetku/Urada P RS). V daljšem pogovoru sta sogovornika izmenjala mnenja o razmerah v družbi in se strinjala,

da je treba prihodnost skupnosti graditi na tem, kar je dobro. Soglašala sta, da se bosta trudila za večje medsebojno spoštovanje, strpnost, sprejemanje različnosti in za več zaupanja med ljudmi. Tudi v tem duhu se bo Pahor v nedeljo udeležil slovesne umestitve novega nadškofa v ljubljanski stolnici.

TRST - Na ponedeljkovem zasedanju Deželnega sveta

SKGZ se je odločila za spremembo statuta

TRST - Deželni svet Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na zasedanju, ki je potekalo v ponedeljek v Gregorčičevi dvorani v Trstu, sprejel osnutek sprememb statuta krovne organizacije. Predlagane spremembe notranjega ustroja SKGZ bodo bistveno poenostavile sedanjo organizacijo dela. Doslej so bili postopki upravljanja in odločanja dodeljeni številnim organom in komisijam, z novo ureditvijo pa bodo pristojnosti prešle v glavnem na Deželni svet in Izvršni odbor. Nov statut bo sprejel Izredni kongres, ki bo v prvi polovici prihodnjega leta. Novosti se tičejo zlasti pristojnosti Deželnega sveta in Izvršnega odbora ter vloge članov posameznikov. Slednji so se želeli osebno vključiti v SKGZ, da bi lahko aktivno sodelovali pri vsebinskih izbirah delovanja SKGZ.

Deželni svet bodo kot doslej sestavljali predstavniki vseh včlanjenih organizacij in ustanov, saj je pomembno, da ta organ ohrani največjo zastopanost. Sorazmerno večjo težo pa bodo imele tiste organizacije, ki so množično prisotne na teritoriju (ZSKD, ZSSDI idr.) ter člani posamezniki.

Izvršni odbor danes sestavljajo v glavnem predstavniki najpomembnejših včlanjenih organizacij in je zato bolj reprezentativne narave. Z novo ureditvijo bo ta organ prevzel vse operativne naloge. Ob deželnem in pokrajinskih predsednikih ga bodo sestavljali odborniki, ki bodo pristojni za posamezna področja delovanja SKGZ (šolstvo, jezik-izobraževanje, kultura, uveljavljanje zaščite, sociala, gospodarstvo, idr.). Deželni svet bo torej usmerjal politiko krovne organizacije, Izvršni odbor pa jo bo uresničeval.

Pomembna novost novega statuta je tudi neposredna izvolitev predsednika na kongresu, kjer bo lahko glasovalo večje število delegatov. Na tak način bo predsednik pridobil večjo legitimnost, članstvo pa večjo težo znotraj krovne organizacije. Doslej so kandidata za najvišjo funkcijo v krovni organizaciji izvolili iz svoje srede člani Deželnega sveta.

SKGZ je izraz treh različnih pokrajinskih realnosti, ki jih je potrebno upoštevati, ovrednotiti in uskladiti z deželno dimenzijo krovne organizacije. Zaradi tega se bodo spremembe statuta zrcalile tudi na pokrajinskih ravneh, ki bodo primerno zastopane v novem Deželnem svetu. Člani Deželnega sveta bodo sočasno referenti pokrajinskih predsednikov. Deželni svet SKGZ je sprejel tudi priporočilo, da se v nove organe vključi vsaj 40 odstotkov predstavnikov mlajše generacije in zagotovi enakovredno zastopanost obeh spolov.

Na zadnjem kongresu se je razpravljalo tudi o možnosti spremembe imena krovne organizacije. Po številnih debatah in razpravah na to temo je Deželni svet z veliko večino izglasoval sklep, da krovna organizacija ohrani svoje prvotno ime.

V uvodnem delu tržaškega zasedanja je predsednik Rudi Pavšič izpostavil nekaj aktualnih tem. Zaustavil se je pri vprašanju postopkov financiranja slovenskih ustanov. S tem v zvezi je napovedal nekaj pozitivnih novosti, ki naj bi že v naslednjem letu skrajšale časovne roke izplačila javnih prispevkov organizacijam. Prihodnji teden se bo v Rimu sestalo manjšinsko vladno omizje, ki bo obravnavalo tudi problem sistemskega in bolj ustajenega financiranja ustanov na osnovi določil zaščitnega zakona.

Glede deželne reforme krajevnih uprav pa je Pavšič izrazil prepričanje, da bo popravljen in dopolnjen zakonski osnutek vendarle upošteval kritike in pomisleke, ki so jih v tem času izrazile številne slovenske organizacije v Italiji in sama SKGZ. Pri tej reformi je treba upoštevati veljavno zakonodajo (zlasti državni in deželni zaščitni zakon) in mednarodne pogodbe. V vseh 32 občinah, v katerih živi slovenska narodna skupnost, je namreč potrebno ohraniti tiste značilnosti, zaradi katerih so bile vključene v deželni zakon 26/2007.

Člani Deželnega sveta SKGZ so sprejeli osnutek sprememb statuta krovne organizacije

FOTO DAMJ@N

DEŽELA - Po dolgotrajnem postopku zaradi katerega ni kandidiral na volitvah leta 2013

Igor Kocijančič ni kršil zakona

Računsko sodišče ustavilo postopek proti nekdanjemu slovenskemu deželnemu svetniku in vodji svetniške skupšine SKP-Mavrične levice

Deželno računsko sodišče je po dolgotrajni preiskavi ustavilo postopek proti nekdanjemu deželnemu svetniku Igorju Kocijančiču

FOTO DAMJ@N

TRST - Nekdanji vodja deželne skupine SKP-Mavrične levice Igor Kocijančič v obdobju 1.1. - 1.5. 2013 ni nezakonito potrošil 2.100 evrov, kot mu je svoj čas očitalo tožilstvo Računskega sodišča Furlanije-Juljske krajine. To je preverilo samo tožilstvo, ki je sedaj arhiviralo postopek proti Kocijančiču, ki na deželnih volitvah spomladi 2013 ni kandidiral. Nekdanji slovenski deželni poslanec se je znašel v širši preiskavi o neupravičenih stroških svetniških skupin. Za nekatere se je preiskava končala, druge pa čakajo razsodbe in torej po vsej verjetnosti kazni (najbrž globe in vračanje nezakonito porabljenega denarja). Kocijančič je povedal, da je ves ta čas daleč od medijskih žarometov sodeloval s pristojnimi preiskovalnimi organi. »Od tožilstva sem dobil zelo skopo sporočilo, da je po-

stopke proti meni dokončno ustavljen, ki pa zame in za moje bivše kolege velja več kot tisoč besed,« je zadevo ocenil Kocijančič. Uspelo mu je dokazati, da so bili vsi stroški SKP-Mavrične levice skladni s poslovníkom deželnega parlamenta.

Kot nam je še povedal Kocijančič, je dokazovanje, da je kot vodja svetniške skupine SKP-Mavrične levice ravnal zakonito, zelo dolgo trajalo. Tako je na primer deželni kolegij revizorjev postopek končal decembra lani, januarja letos pa so njemu in tudi drugim vodjem svetniških skupin sporočili, da je z nekaterimi svetniškimi skupinami vse v redu, z nekaterimi pač ne. Vendar s tem celotna zadeva še ni bila končana. Marca letos je deželna sekcija računskega sodišča od njega zahtevala dodatna pojasnila. Prišlo je do nekakšnega zapleta s potrdilom o bančni transakciji, iz katerega naj bi bilo razvidno, kako je potekalo plačevanje. »Nato sem julija dobil še eno prošnjo sodišča, da še enkrat pojasnim vsa plačila. Poslal sem jim tudi fotokopijo bančnega nakazila in ta tork sem končno dočakal kratko sporočilo, da je zadeva arhivirana in da nisem več v postopku,« je povedal nekdanji deželni svetnik SKP.

Seveda pa je kljub temu »plačal« visoko ceno. Če odmislimo vse težave in probleme, ki so se nanj zgrnili zaradi neupravičenega suma o nezakoniti porabi javnega denarja, je to vplivalo tudi na njegovo nadaljnjo politično kariero. Zaradi kazenske preiskave, ki je sledila uvedbi upravnega postopka, namreč ni ponovno kandidiral na deželnih volitvah leta 2013. »Čeprav sem bil prepričan, da denarja naša svetniška skupina ni porabila nezakonito, sem se kandidaturi odpovedal. Kasneje so kazenski postopek proti meni po pričakovanju ustavili, toda pri moji »nekandidaturi« je šlo za vprašanje osnovne politične higijene,« je povedal Kocijančič in da dodal, da je sicer v svoji stranki še aktiven, ker pa je tudi sama stranka v težavah, njegovo politično delo ni tako vidno, kot je bilo prej. (rg)

ZIMSKI TURIZEM - Smučišča že napovedujejo začetek sezone

Že ta vikend smuka na Voglu, na Mokrinah dva tedna kasneje

ŠMOHOR - V zadnjih 24 urah je na Mokrinah (Nassfeld - Pramollo) zapadlo že pol metra snega, v naslednjih dneh pa v Karnijskih Alpah pričakujejo nove snežne padavine. Zato se v tem koroškem zimsko-smučarskem centru, ki je zelo priljubljeno tudi pri smučarjih iz Furlanije-Juljske krajine in Slovenije, pospešeno pripravljajo na začetek nove sezone. Začela se bo 5. decembra, za še boljše počutje smučarjev pa so v zadnjih mesecih v izboljšanje ponudbe vložili 18 milijonov evrov.

Kdor pa ne more počakati dva tedna, pa se lahko že ta konec tedna odpravi proti Bohinju, kjer bodo ta vikend odprli smučišče na Voglu. Odprt bo prvi, spodnji del smučišča, in sicer sedežnici Orlove glave in Brunarica ter vlečnica Storeč. Snežna odeja je trenutno debela 45 cm. Ta vikend bodo veljale tudi posebne cene vozovnic. Za enodnevno smuko bo treba odšteti le za vožnjo z gondolo, to je 13,50 evra za odrasle in devet evrov za otroke.

Na Mokrinah bodo smučarske naprave pognali že 5. decembra

ARHIV

UNIVERZA - Konferenca o skupnih lastninah v deželi Furlaniji-Juljski krajini

Skupna imovina temelj za zaščito ozemlja in okolja

Skupna lastnina oziroma skupne imovine so lahko pomemben vir za prihodnost. Ko skrbijo za upravljanje ozemlja lokalne skupnosti, je namreč skrb za okolje in torej zaščita prostora optimalna. Še najboljše pa bi bilo, ko bi se uspeli osvoboditi pogojevanja nafte in se vrniti na nekdanje oblike upravljanja in uporabe zemljišč. Namesto kupovanja povrtnine v trgovinah je pač mogoče dobivati krompir, solato, sadje idr. neposredno z njive. Ne-pojmljivo je, da se neka gospa, ki je v Furlaniji solastnica 800 hektarjev gozdnatega območja, za nabavo drv obrača na neko trgovino, ki preprodaja drva iz Slovenije.

To je povedal včeraj popoldne predsednik deželne koordinacije za skupno lastnino Furlanije-Juljske krajine Luca Nazzi, ki je na tržaški univerzi skupaj z geografino in izvedenko za skupne dobrine in skupne lastnine Nadio Carestiatu predaval na temo Skupne lastnine v FJK: od zgodovinskih razvalin do novih virov razvoja. Konferenca je bila v okviru tečaja tržaške univerze za sociologijo lokalnega razvoja, ki ga vodi prof. Giorgio Osti, zaslanje pa je ob udeležbi številnih mladih povezoval profesor na tržaški univerzi Giuseppe Ieraci.

Učinkovito upravljanje skupne imovine je od nekdaj pomembno za obstoj in razvoj lokalnih skupnosti oziroma domaćinov, poleg za zaščito okolja in narave pa je to danes odlična priložnost tudi za ponovno oživitve primarnega sektorja, je še povedal Nazzi. Brez nafte danes dejansko ne živimo, je poudaril: ko bi ostali brez nje, bi se v mestih izpraznili supermarketi, v hladilnikih ne bi mogli več hraniti pijače in hrane, razširila bi se lakota in bi ljudje začeli umirati. Tisti, ki živijo na Padričah, v Trebčah ali v furlanskem Ravasclettu, kjer upravljajo zemljo jusi oziroma soseske, pa bi živeli nekaj več časa. »Odprimo torej oči in vrnimo se v prihodnost«, pravi Nazzi, ker je bolje biti odvisni od lastne zemlje in jo sami upravljati.

Sploh pa je v deželi FJK in v državi ogromno zemljišč, ki so zapuščena, slabo izkoriščena ali zlorabljena. Na Tržaškem je npr. 29 srenj oz. jusov, ki upravljajo približno petino ozemlja, tj. 4.300 hektarjev na 21 tisoč. V deželi FJK jih je skupaj z omenjenimi 93, vendar to velja samo za lokalne skupnosti, ki so uradno priznane. Mnogo je še nepriznanih. Neverjeten je podatek, da se je priznavanje lokalnih skupnosti začelo leta 1927 in je še v teku. Zapuščena zemljišča so vsekakor večinoma last prebivalcev, ki tega ne vedo ali jih ne zanima. Od tu Nazzi je besede, da je lažje kupovati v trgovini kot pa obdelovati zemljo.

Na srečanju, ki sta se ga udeležila tudi predsednik oz. koordinator Agrarne skupnosti Vladimir Vremec in Karlo Grgič, so sicer provokativno izhajali iz vprašanja, ali je skupna imovina oz. lastnina zastarela oblika upravljanja ozemlja. Nadia Carestiatu je razložila, da je to v bistvu najstarejša oblika človeške organiziranosti pri upravljanju ozemlja, na katerem živi. Od srednjega veka so se skupne lastnine zelo razvile in jih je danes mogoče zaslediti po vsem svetu, tudi na japonskem, povsod pa jih ureja različna zakonodaja. Glavni problem, ki je prizadel skupno lastnino, je bila namreč uvedba javne oziroma zasebne lastnine. Potrebni so bili torej zakoni in normativi, še danes pa so marsikje težave in spori pri določanju, ali gre za javno, skupno ali zasebno last.

A.G.

Luca Nazzi med predavanjem na tržaški univerzi

FOTODAMJ@N

LJUDSKI VRT - Jutri bodo predstavili novost

Gredica miru

V Ljudskem vrtu bodo jutri ob 10.15 svečano odprli »mirovniško gredico«, ki jo je uredila Občina Trst v sodelovanju z združenjem Azione per un Mondo Unito. Ena od prioriteta tržaške občine je namreč mirovniška vzgoja, s katero želijo širšo javnost ozaveštevati o pomenu miru. Za ta projekt so se odločili tudi zato, ker letos obhajamo stoletnico začetka tako imenovane Velike vojne, ki je močno spremenila svet.

Sredi gredice, ki se nahaja v neposredni bližini igral, bo stala »kocka miru« iz nerjavečega jekla in polikarbonata, ki bo na šestih straneh imela zapisane mirovniške slogane.

Obiskovalci parka bodo lahko brali slogane, kot so: moramo znati prisluhniti drugim, moramo pomagati drugim, moramo deliti... Gre torej za didaktični projekt, ki želi z mirovniško politiko seznanjati zlasti mlade šolarje in njihove učitelje. Prav s pomočjo učiteljev si pobudniki projekta želijo, da bi mir in solidarnost širili v šolah.

Jutrišnjega odkritja gredice se bosta med drugimi udeležila podžupanja Fabiana Martini in občinski odbornik Andrea Dapretto, ki bosta predstavila cilje projekta. Srečanje bodo z glasbeno točko oplemenitili tudi nekateri šolarji.

ČRNA KRONIKA - Hujši nesreči

V trčenju z avtom poškodovan motorist Avtomobil zbil peško

Tržaške ceste so bile včeraj prizorišče dveh hujših nesreč, ki sta terjali resnejše poškodbe. Prva se je zgodila okoli 9. ure zjutraj na Furlanski cesti malo pod Kontovelom, kjer je na višini hišne številke 186 iz še nepojasnjenih razlogov prišlo do trčenja med motorjem in avtomobilom, v katerem jo je huje skupil 59-letni tržaški motorist. Moškega, ki sprva ni kazal znakov večjih poškodb, so reševalci službe 118 prepeljali v katarinsko bolnišnico, ker je kmalu začel kazati znake izgube spomina, pri čemer so ugotovili, da je utrpel hujši udarec v glavo. Na prizorišče so prišli tudi pripadniki mestne policije, ki so Furlansko cesto za kratek čas tudi zaprli za promet.

Do druge nesreče pa je prišlo malo pred 13. uro v Ul. Fabio Severo, kjer je avtomobil zbil priletno peško. Kaže, da je 85 let stara P.L. hotela prečkati ulico na kraju, kjer ni prehoda za pešce (po drugih vesteh pa naj bi cesto prečkala na prehodu ali v neposredni bližini le-tega), ko je v tistem trenutku prihitel avtomobil znamke fiat punto, ki ga je upravljala 24-letna D.F.G., ki je bila namenjena v mestno središče, in zbil peško. Slednja je v nesreči utrpela zlom stegnence in medenice, zato so jo reševalci službe 118 takoj prepeljali na urgenco v katarinsko bolnišnico, z okoliščinami nesreče pa so se ukvarjali občinski policisti.

PRISTANIŠČE Senatorji v bran družbe Italia Marittima

Senatorji Lodovico Sonego, Francesco Russo in Marco Filippi (Demokratska stranka) ter Lorenzo Battista in Karl Zeller (mešana skupina) so pisali pismo podtajniku na ministrstvu za ekonomijo Enricu Zanettiju glede vprašanja tržaške družbe Italia Marittima (bivši Lloyd Triestino). Ta je namreč namignila, da bi lahko zaradi različnega tolmačenja nekega davčnega normativa zapustila tržaško pristanišče. Parlamentarci pozivajo italijansko vlado, naj posreduje za poravnavo spora.

JUDOVSKA SKUPNOST Ohranjanje spomina na holokavst s knjigo in srečanjem preživelih z dijaki

Ohranjanje spomina na preživele grozote kot prispevek k gradnji boljšega sveta. To je namen dveh pobud, ki ju v prihodnjem tednu v pričakovanju 70-letnice osvoboditve nacističnega taborišča Auschwitz prireja tržaška judovska skupnost v sodelovanju z Občino Trst, s podporo Pokrajine Trst ter s soudeležbo tržaške sekcije Združenja judovskih žensk Italije Adei in Tržaške sionistične skupine in so ju včeraj predstavili na tržaškem županstvu.

Prva pobuda bo stekla v ponedeljek v gledališču Miela, kjer bodo ob 18.30 predstavili knjigo Roberta Olle La ragazza che sognava il cioccolato, ki je izšla pri založbi La Compagnia del Libro in govori o zgodbi Ide Marcheria, ki so jo bili nacisti aretirali na Borznom trgu in odpeljali v taborišče. Slednjega je preživela, se preselila v Rim in tam odprla trgovino čokolade, ki je postala priljubljeno shajališče bivših deportirancev. Na ponedeljkovem srečanju, ki ga bo v neposrednem prenosu predvajal tudi informacijski televizijski kanal Rai News, bodo poleg avtorja spregovorili tudi nekateri bivši deportiranci.

Drugo srečanje pa bo v torek, kjer se bo ob 11. uri v dvorani Tripovich približno devetsto dijakov tržaških višjih srednjih šol srečalo z bivšimi deportiranci Pierom Terracino, Samijem Modianom, Goti Bauer in Tatiano Bucci, ki bodo podali svoje pričevanje.

Kino in pravice otrok

Danes obhajamo 25. obletnico podpisa konvencije Združenih narodov za pravice otrok in mladostnikov. Ob tej priložnosti prireja Občina Trst v sodelovanju s tržaškim odborom Unicef-a celodnevno predvajanje filmov za šole, vzgojne službe in starše, ki bo potekalo jutri v gledališču Miela. Ob 9. uri bodo predvajali film Tutti per uno, ob 11.30 film Il colore della liberta - Goodbye Bafana, popoldne bo na ogled kratkometražec L'uomo che piantava gli alberi, ob 17. uri pa film Il ragazzo con la bicicletta. Prijaviti se je mogoče do danes s sporočilom na naslov elektronske pošte comitato.trieste@unicef.it, vse informacije pa so na voljo na spletni strani www.scuolaonline.trieste.it in na družabnem omrežju Facebook.

Pravice otrok v Miljah

25. obletnico podpisa konvencije ZN o pravicah bodo danes obeležili tudi v Miljah in to z dvema pobudama. V občinski knjižnici bo potekala pobuda Rojeni za branje, se pravi srečanje v znamenju branja in knjig, ki bo med 16. in 17. uro za otroke od 0. do 3. leta, med 17. in 18. uro pa za otroke od 4. do 8. leta. V župnijskem rekreacijskem središču Penso na Trgu republike 8 pa bo med 16. in 19. uro potekala delavnica umetniškega ustvarjanja za otroke od 5. do 10. leta v sodelovanju s kulturnim združenjem Giocomondo.

Otrokova radost 2014

V okviru osme pobude Otrokova radost 2014, ki jo prireja center za pomoč življenju Marisa ob podpori Občine Trst, bodo danes v dvorani Fittke na Malem trgu 2 ob 11. uri odprli razstavo izdelkov, ki so se prebili v finale istoimenskega natečaja. Gre za preko 70 fotografij in 60 besedil (črtic, pesmi in razmišljanj), ki bodo na ogled do 29. novembra vsak dan med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro. Ob tej priložnosti bodo danes predstavili tudi knjigo Amore puro, v kateri so objavljena najboljše besedila in številne fotografije, nagradili pa bodo tudi avtorje najboljših del.

Najem vozila s šoferjem

Občina Trst je objavila javni razpis za dodelitev dveh dovoljenj za najem vozila s šoferjem. Besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani www.retecivica.trieste.it, rok za prijavo pa zapade 19. decembra.

Odeje za potrebne

Ob bližajoči se zimi je stekla pobuda Občine Trst za zbiranje rjuh, odej, spalnih vreč, blazin in prevlek kate-rekoli vrste in iz katerekoli blaga za potrebne. Zbiranje se je že začelo in se bo nadaljevalo do marca prihodnjega leta, poteka pa v občinskem dnevnem središču, ki ga upravlja skupnost San Martino al Campo v Ul. Udine 19/A, telefon 040-0649590, vsak dan med 9. in 12. ter med 16. in 20. uro.

Kulturni menedžerji

Danes se v avli Bruno de Finetti Odelka za ekonomske vede Univerze v Trstu na Trgu Europa 1 ob 14.30 začena tridnevni tečaj usposabljanja z naslovom Mladi, kultura in institucije, ki bo potekal do sobote, udeležuje pa se ga 25 mladih iz raznih evropskih in afriških držav, ki želijo postati kulturni menedžerji.

NABREŽINA - Do 29. novembra brezplačni preventivni pregledi dojk

Na presejalno mamografijo ženske med 50. in 69. letom

V nabrežinskem zdravstvenem okraju bo do 29. novembra mogoče opravljati presejalno mamografijo, na katero so bile vabljene ženske, ki živijo v tamkajšnji občini. Slikanje dojk bo možno opraviti v okviru deželnega programa za preprečevanja raka dojk, namenjeno pa je vsem ženskam med 50. in 69. letom starosti. Ta program je aktiven že od leta 2006, je pa popolnoma brezplačen in je namenjen zgodnjemu odkrivanju rakastih tvorbo na dojkah, s čimer postane tudi možnost ozdravitve verjetnejša.

Ker je rak dojk najpogostejši rak pri ženskah in ker je delež bolnic z rakom na dojkah v Trstu višji kot v drugih mestih naše dežele ali v sosednji Sloveniji, pobudniki preventivnih pregledov toplo vabijo ženske v navedenem starostnem pasu, naj se odzovejo vabilu. Ženske, ki ustrezajo merilom za udeležbo v preventivnem programu, so v preteklih dneh prejele pisno vabilo, na katerem sta bila določena datum in ura pregleda. Slikanje sicer opravljajo z najmodernejšimi digitalnimi mamografi in ustrezno izobraženi radiološki inženirji tržaškega univerzitetno-bolnišničnega podjetja, vsako sliko pa pregledata dva radiologa.

Zadnjega preventivnega pregledovanja v Nabrežini januarja letos se je udeležilo 507 žensk od 803, ki so bile vabljeni v presejalni program. To pomeni, da je bila zadnja udeležba v programu 63-odstotna. Še pomembnejši pa je podatek, da so v letih 2012/2013 v okviru preventivnih pregledov na Vzhodnem Krasu odkrili 11 tumorjev dojk, od katerih je bilo 80% manjših od 2 centimetrov, prav nobeden pa se ni razširil na pazdušne bezgavke.

Ženske, ki se bodo udeležile preventivnega pregleda dojk, bodo lahko tudi izpolnile dvojezični vprašalnik (v slovenščini ali italijanščini), s katerim se želi preveriti, kakšen življenjski slog imajo. Namreč proti raku dojk se je mogoče boriti z zdravim življenjskim slogom, pravi odgovor pa sta gibanje in raznovrstna, uravnotežena prehrana. Vprašanja se nanašajo na pijačo in pre-

hrano (kaj jemo, koliko obrokov na dan zaužijemo, koliko mesa pojemo ...), športne dejavnosti, razvade, pa tudi na osnovne podatke o teži, višini, kroničnih boleznih, jemanju kontracepcijskih tablet. Odgovoriti je treba tudi na vprašanja glede morebitnega postopka umetne oploditve, dojenja ... Povabljenе ženske, ki se bodo udeležile mamografskega pregleda v Nabrežini, bodo izvedele, kako pomembno je uživati raznovrstno in uravnoteženo prehrano, sestavljeno iz vseh skupin živil v razumnih količinah, s katero telo dobi dovolj kalorij in nujno potrebnih hranilnih snovi. Še pomembneje pa je, da jih bo zdravstveno osebje ozaveščalo, da je nezdrav življenjski slog eden izmed dejavnikov, ki so povezani z večjim zbo-

levanjem za rakom dojk. (sč)

POKRAJINA - Ozaveščevalna kampanja od danes do 19. decembra

Proti nasilju nad ženskami

Pester program prireditev je pripravila Pokrajina Trst v sodelovanju z vladnimi in nevladnimi organizacijami

Predstavitve na Pokrajini so se udeležile predstavnice številnih združenj in ustanov, ki sodelujejo pri programu dejavnosti proti nasilju

POKRAJINA TRST

OPČINE - Danes Nagrajevanje Bubničevega natečaja

Primorski dnevnik in Sklad Bubnič Magajna sta lani, ob 35. obletnici smrti novinarja Albina Bubniča razpisala 8. natečaj za nagrado, ki je namenjena v prvi vrsti šolski mladini, z namenom, da bi ohranjali spomin na zaslužnega novinarja in spodbujali mlade k raziskovalnemu delu.

Natečaj je bil tokrat posvečen 1. svetovni vojni ob stoletnici njegovega začetka. Na razpis so se odzvali tako osnovnošolci kot starejši ljubitelji zgodovinskega raziskovanja. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali Kostanca Filipovič, Aleksij Kalc, Dušan Kalc, Breda Pahor in Dragica Ule je v presojo prejela dvanajst pisnih prispevkov, v večini opremljenih z bogatimi fotografskim in dokumentarnim gradivom.

Avtorje najboljših po oceni komisije bodo nagradili danes ob 10. uri v prostorih Zadrudne kraške banke na Opčinah.

Ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, ki ga obhajamo 25. novembra, je Pokrajina Trst pripravila pester program prireditev in pobud, s katerimi želijo ozavestiti ženske in širšo javnost na sploh, kaj vse je nasilje. Podrobnosti letošnjega programa, ki so ga naslovili Živeti brez nasilja 2014, sta včeraj predstavili predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in tržaška podžupanja Fabiana Martini. Pri realizaciji programa sodeluje več kot 20 institucionalnih in neprofitnih organizacij, ki bodo med 20. novembrom in 19. decembrom pripravile več kot 20 dogodkov.

Slišati je bilo, da je namen vseh pobud pozivati k ozaveščanju javnosti o nesprejemljivosti nasilja. Ker gre običajno za nasilje v družinskem okolju, ki ostaja skrito, je namen kampanje tudi spodbuditi žrtve, da hitreje poiščejo pomoč, soočiti storilce kaznivih dejanj z odgovornostjo za svoja dejanja, na drugi strani pa spodbujati ljudi, da se ne umikajo, ko ta problem zaznajo v okolici, pač pa, da sume prijavijo.

Kampanja tržaške Pokrajine se bo začela danes, uvedlo pa jo bo srečanje na šoli A. Gradnik v Repentabru, kjer se bo ob 8. uri začelo srečanje na temo »Empatična in nenasilna komunikacija«. Gre za projekt, ki je nastal na pobudo odboja staršev šole Gradnik in ki želi učitelje in učence seznaniti z načeli nenasilne komunikacije. To soboto (ob 17. uri) bo v gledališču F. in F. Basaglia v svetoivanškem parku na programu igra »Sebben che siamo donne«, pri njeni realizaciji pa sodeluje združenje za samopomoč GOAP. Dogajalo se bo tudi v nedeljo in ponedeljek, v terek, ko obeležujemo mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami, pa bodo v občinski galeriji v Miljah odprli skupinsko razstavo na temo nasilja z naslovom Il diritto di esistere. V Trstu bodo v avditoriju muzeja Revoltella tega dne uprizorili gledališko predstavo »La Guerra di Fannie e Anita«, v kateri bosta protagoniski dve ženski iz različnih socialnih okolij v času prve svetovne vojne. Program prireditev bo pisan in vzgojno-izobraževalen tudi po 25. novembru, kampanja proti nasilju nad ženskami pa se bo sklenila 19. decembra, ko bodo v krožku Etnoblog pripravili okroglo mizo o tem, zakaj vse žrtve nasilja nimajo enakih pravic. Govorile bodo tudi prostitutke, ki se počutijo na tem področju stigmatizirane. (sč)

CERKEV - Na sedežu tržaške škofije predstavili adventni niz srečanj Katedre sv. Justa

Zadruga, spol in komunikacija

Srečanja bodo 24. novembra ter 1. in 15. decembra v dvorani Trgovinske zbornice - 21. decembra koncert v stolnici - Spomin na Marca Sofianopula

Zadružništvo, teorija spolov in komunikacija: to so tri velike teme, vezane na današnjo družbo, ki jih bodo na ravno tolikih srečanjih obravnavali v okviru letošnjega adventnega niza pobud Katedre sv. Justa, ki so ga predstavili včeraj dopoldne na sedežu tržaške škofije.

Škofija že nekaj časa prireja srečanja pod imenom Katedra sv. Justa, ki so posvečena aktualnim vprašanjem na področju družbe, ekonomije, vzgoje in duhovnosti, pri čemer srečanja o družbeni problematiki potekajo v adventnem času na kaki »posvetni« lokaciji, srečanja o duhovnosti pa v postnem času v stolnici sv. Justa. Prireditelji se tudi letos tej »dvojnosti« niso izneverili, zato bodo srečanja potekala tri ponedeljke, 24. novembra ter 1. in 15. decembra ob 20.30 v veliki dvorani Trgovinske zbornice, niz pa bo zaokrožil koncert sakralne glasbe, ki bo 21. decembra v stolnici ob 16.30.

Spored, ki ga je skupaj s sodelavci orisal tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, obsega tako srečanje o zadržah in gospodarski krizi, o čemer bo-

Nadškof Giampaolo Crepaldi

ARHIV

sta v ponedeljek, 24. novembra, govorila predsednik združenja zadrug Confcooperative Maurizio Gardini in podpredsednik deželne vlade Furlanije Julijske krajine Sergio Bolzonello. Vprašanje je tudi pri nas sila aktualno, je prepričan nadškof Crepaldi, ki je včeraj opozoril na krizo Delavskih zadrug in izrazil bojazen, da gre

za strukturni problem zadružniškega sistema, ki ga je treba poglobiti. Drugo srečanje, ki bo 1. decembra, bo posvečeno vprašanju spolne identitete, naslov pa bo Moškega in ženske je ustvaril. O tem bo govoril nevrokirurg in nevropsihiater Massimo Gandolfini, medtem ko bo gost tretjega srečanja, ki bo 15. decembra, urednik katoliškega spletnega portala La Nuova Bussola Quotidiana Riccardo Cascioli, ki bo govoril o informiranju oz. dezinformiranju ter o komunikaciji danes. Moderatorji srečanj bodo voditelj krajevne zasebne televizijske postaje Telequattro Ferdinando Avarino, odgovorni urednik škofijskega tednika Vita nuova Stefano Fontana in namestnik odgovornega urednika dnevnika Il Piccolo Alberto Bollis. Niz bo zaokrožil koncert, ki bo 21. decembra v stolnici sv. Justa, kjer bosta orkester Mitteleuropa Orchestra Furlanije Julijske krajine in Zbor FJK pod vodstvom Vrama Tchiftchiana in Cristiana Dell'Osteja izvedla mašo za solo, zbor in orkester Giacoma Puccinija, pri tem pa bosta kot solista nastopila tenorist Vla-

dimir Čadež in baritonist Darko Vidic, oba člana Slovenskega okteta.

Pred začetkom niza srečanj Katedre sv. Justa pa bo že to soboto v galeriji Tergesteo še ena pobuda: ob 17.30 bodo namreč predstavili šesto poročilo o družbenem nauku Cerkev v priredbi Observatorija Van Thuan, ki bo letos posvečeno ženski problematiki, ob tej priložnosti pa bodo tudi odprli razstavo kiparskih del Sergia Sorginija, posvečeno vprašanju nasilja nad ženskami. Prihodnji četrtek, 27. novembra, pa bo v prostorih semenišča v Ul. Besenghi prišlo do izročitve velike slike Križanega na platnu, dela umetnika Carla Fontane, ki bo sliko daroval škofiji.

Vedno to soboto pa bo dopoldne v stolnici sv. Justa pogreb pred nedavnim preminulega dirigenta stolnega zbora in skladatelja Marca Sofianopula. Pogrebno mašo bo daroval nadškof Crepaldi, ki se je Sofianopula spomnil tudi na včerajšnjem srečanju z novinarji, kjer je dejal, da gre za hudo izgubo, saj je bil pokojnik pomembna osebnost visokega profila. (iž)

GLEDALIŠČE - Miloš Budin in Franco Però v Novinarskem krožku

Prihodnost v sodelovanju in odpiranju sosedom

Na zanimivem srečanju spregovorili o napovedani reformi gledališč

Pri mizi Mario Brandolin, Miloš Budin in Franco Però na debatnem večeru v Novinarskem krožku

FOTODAMJ@N

O prihodnosti Deželnega stalnega gledališča Rossetti, možnih združitvah in preobrazbah gledaliških ustanov v Trstu oziroma v Furlaniji Julijski krajini je v torek tekla beseda tudi v Novinarskem krožku. Dogodek so si prvotno zamislili kot spoznavno srečanje z novim direktorjem Deželnega stalnega gledališča Francom Perojem, zaradi napovedane reforme italijanskega gledališkega sistema pa je moderator in gledališki kritik Mario Brandolin za mizo povabil tudi predsednika gledališke hiše Miloša Budina.

Oba gosta sta uvodoma pojasnila, zakaj se nagibata k temu, da največji tržaški teater ne bi zaprosil za status na-

cionalnega gledališča. Kot smo že poročali, so na Drevoredu 20. septembra mnenja, da bi strogi kriteriji, katerim bi morali v tem primeru zadostiti, pogojevali in utesnjevali njihovo gledališko dejavnost. Nič slabega ne vidita v tem, da bi Rossetti postal eno od gledališč »relevantnega kulturnega pomena« (TRIC), saj je tudi kulturni minister Dario Franceschini izjavil, da bo število nacionalnih gledališč zelo omejeno. Zavzemata se za večje sodelovanje z videmskim gledališčem CSS (ne pa, kot na primer deželna predsednica Seracchiani, k njuni združitvi), saj danes ni več mesta za napete odnose med Trstom in Vidmom. Prihodnost vidita

v sodelovanju z vsemi deželnimi gledališkimi ustanovami in tudi teatri širše okolice.

Budin je prepričan, da je treba gledališča odpirati tudi drugim realnostim in da je med nalogami Rossettija nagovarjanje sodobnega človeka, zakaj ne, tudi s posredovanjem drugačnih pogledov na preteklost. V to smer gresta po njegovi oceni predstavi Magazzino 18 in Trst, mesto v vojni, ki je kot znano nastala v koprodukciji s SSG. Però je obžaloval, da nekateri italijanski mediji iščejo in ustvarjajo razprtije, delovanje gledališč in njihovo umetniško ustvarjanje pa jih v resnici ne zanima.

GROPADA - Na pobudo kulturnega društva Skala

Pester program prireditev ob Martinovem koncu tedna

Nastop mladinske vokalne skupine Anakrousis

FOTODAMJ@N

V Gropadi je bilo konec tedna pestro. Domače kulturno društvo Skala je že v petek organiziralo Martinovo večerjo, ki sta jo popestrila glasbena ansambla Trijo midva ter Jari in Jarci. Sobota je bila namenjena pevskega izobraževanju. Poldnevni strokovni seminar vokalne tehnike v zboru je vodil profesor Robert Feguš.

Namenjen pa je bil pevkam in pevcem mešanega pevskega zbora Slovan Skala, mladinske vokalne skupine Anakrousis in moškega pevskega zbora Lipa iz Bazovice.

Tridnevni program se je končal v nedeljo z koncertom Svetega Martina, na katerem so nastopili pevski zbor Skala Slovan, vokalna skupina

Anakrousis in ansambel Les 7 notas del cha-cha.

Gropajsko društvo se že pripravlja na večer ob stoletnici začetka prve svetovne, ki bo v gropajskem Kulturnem domu 6. decembra. Poleg domačega zbora bosta zapela še MePZ Orehek iz okolice Postojne ter moški pevski zbor iz Vipave.

Tržaška popevka

V Rossettiju se bo nocoj ob 20.30 začel 36. Festival tržaške popevke, ki ga pripravlja Občina Trst v sodelovanju s Stalnim gledališčem FJK. Med seboj se bo pomerilo 12 novih popevk, najboljši tri pa bodo napredovale v Deželni festival. Nocojšnjega festivala se bodo udeležili tudi priznani gostje, med katerimi velja omeniti priljubljenega Teddyja Rena, ki bo prejel nagrado za življenjsko delo, in tržaške pevke iz skupine Les Babettes.

Koncert v Revoltelli

V avditoriju muzeja Revoltella bo drevi ob 18. uri v okviru 28. izdaje glasbene prireditve »Un secolo di Musica« na sporedu novo srečanje, ki bo v znamenju sodobne glasbe. Nastopila bo švicarska zasedba Orion Ensemble.

Zamenjava spola

Knjigarna Ubik v pasaži Tergesteo bo nocoj ob 19.30 gostila srečanje na zelo aktualno temo - govorilo se bo o pravicah gejev in transseksualcev. Srečanje pripravlja združenje Arcigay Arcobaleno Trieste Gorizia, ugledni gostje pa bodo govorili o transfobiji, prehodu iz enega spola v drugi spol ...

Filmska projekcija

V Ljudskem domu G. Canciani v Podlonjerju bodo danes zvečer ob 20.30 predvajali črno beli film z naslovom Plašč. Ta projekcija je uokvirjena v serijo prireditev ob stoletnici rojstva Alberta Lattuada, za pobude pa skrbi kinematografski krožek Charlie Chaplin. Vstop je rezerviran za imetnike izkaznice Italijanske zveze kinematografskih krožkov.

Kabaret v Miljah

Od danes do sobote bo v miljskem gledališču Giuseppe Verdi potekal Muggia Cabaret, na katerem bosta nastopala Pietro Casella in Francesco Lattarulo, komika, ki sta nepogrešljiva elementa kabareta Zelig. Nocojšnja premiera predstave z naslovom I senso doppio in njeni dve ponovitvi se bodo začeli ob 20.30, vstopnice pa je mogoče kupiti tudi pri Ticket pointu na Korzu Italija.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 20. novembra 2014

SREČKO

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzide ob 4.40 in zatone ob 15.29.

Jutri, PETEK, 21. novembra 2014

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,8 stopinje C, zračni tlak 1013,9 mb ustaljen, vlaga 72-odstotna, veter 3 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 22. novembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Akademiku

**ALOJZU
REBULI**

**ob prejemu Zlatega reda
za zasluge**

čestita

SVET SLOVENSKE
ORGANIZACIJE

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 - 040 630213.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.50, 21.10
»Hunger games - il canto della rivolta«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00
»Terra di Maria«; 20.30 »8. Travelling Africa«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.40, 21.30 »Il giovane favoloso«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 19.20, 20.45 »Torneranno i prati«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.20, 22.10
»Words and Pictures«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »My old lady«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.30 »Amazonija«; 17.10 »Bes«; 15.50, 18.00, 19.20, 20.15 »Butec in butec«; 16.00, 17.30, 18.25, 19.50, 20.50 »Igre lakote: Upor«; 18.20, 20.00 »Medzvezdje«; 17.15 »Skoraj policaja«; 16.20 »Cebelica Maja«; 15.30 »Škatlarji«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00
»Bettie gre«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 21.45 »Clown«; 18.15, 21.15 »Interstellar«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 2: 16.40, 18.20, 20.15 »Il mio amico Nanuk«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Scusate se esisto«; Dvorana 4: 16.40 »Doraemon«; 18.20, 20.00, 22.10 »Nightcrawler - Lo sciacallo«.

SUPER - Film prepevadan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 20.40, 21.30 »Hunger games - il canto della rivolta«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Scusate se esisto«; 16.30, 18.05, 20.40, 21.25 »Interstellar«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La scuola più bella del mondo«; 16.40, 18.40 »Il mio amico Nanuk«; 16.20, 18.25 »Andiamo a quel paese«; 16.05 »Doraemon«; 20.00, 22.00 »These final hours - 12 ore alla fine«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.10, 20.00, 22.15 »Hunger games - il canto della rivolta«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 21.30 »Torneranno i prati«; Dvorana 3: 17.30, 19.50, 22.00 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 4: 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30, 21.40 »Interstellar«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Scusate se esisto«.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 23. novembra.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA

v Bazovici do 7.12.2014.

Vabljeni!

040-226382

Zaprto ob sredah.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št. 040-299453.

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu. Tel. št. 040-327135.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Poslovni oglasi

MLADO IN DINAMIČNO PODJETJE IŠČE

osebo za delovno mesto v pisarni, zahtevana stopnja izobrazbe višješolska, polni delovni čas. Obvezno znanje slovenščine, italijanščine in angleščine.

CV pošljite na:

pisarnisko.dinamico.delo@gmail.com

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

IŠČEM DELO kot negovalka ali pomočnica starejših oseb 24 ur na dan. Tel. št. 0038641238424.

PRODAM 2 soda inox po 400l vsak, 2 kadi po 500l, kad za pretok, stroj za mletje, stroj za prešanje. Cena po dogovoru. Tel. št. 333-1597015.

PRODAM 4 zimske gume, znamke hankook winter, velikosti 165/65 R13. Skoroj nove, prevoženih 3.500 km. Tel. št.: 040-208002 (po 19. uri).

PRODAM avto toyota rav 4D sol, letnik 2004, plave metalizirane barve, 3 vrata, servisiran. Cena po dogovoru. Tel. št.: 320-1614713.

PRODAM cyclette in pletenke za vino. Tel.: 040-814212.

PRODAM ford SW ghia, letnik 2005, si-ve temne metalizirane barve, v dobrem stanju. Tel.: 347-7145565.

PRODAM mercedes CLK kompressor v zelo dobrem stanju. Ugodna cena. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM zazidljivo zemljišče pri Domju 1300 kv. m. Tel. št.: 347-1889887.

V PREBENEGU imamo še enega psička majhne rasti. Ljubimci naj se oglasijo na tel. št.: 040-231855, 040-213821.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustreznimi dokumentacijami, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

Izleti

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, prireja v nedeljo, 23. novembra, zadnji brezplačni vodeni izlet jesenskega ciklusa doline Glinščice »Na daljnem vzhodu: v odkrivanju Goliča«, ki traja prib. 3 ure in je namenjen odraslim in družinam (otroci od 8. leta dalje). Štart ob 10. uri iz Gročane. Info in prijave na tel. 366-9571118 (pon.-petek 14.00-17.00), info@riservavalrosandra-glin-scia.it.

V SKLOPU GORIŠKEGA FESTIVALA E'STORIA bo 13. decembra potekal izlet po goriškem Krasu; informacije in vpis po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventit@leg.it, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.

Obvestila

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA sklicuje danes, 20. novembra, srečanje za vse člane in tiste, ki bi želeli postati člani. Po predavanju ob 18.30 bo sestanek, kateremu bo sledila družabna večerja. Info in prijava: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal danes, 20. novembra, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

ZALOŽBA MLADIKA, ZTT IN KRUT prireajo v petek, 28. novembra, obisk 30. Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom. Odhod s Trga Oberdan ob 9.00 in z Opčin izpred Finžgarjevega doma ob 9.15. Povratak v Trst okrog 17.00. Prijave sprejema založba Mladika, Ul. Donizetti 3, tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com. Prijava je možna še danes, 20. novembra.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v petek, 21. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na srečanje z nekdanjim slovenskim zunanjim ministrom dr. Dimitrijem Ruplom. Govoril bo na temo Berlinski zid - Ljubljanski zid. Začetek ob 20.30.

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 obveščata, da vadbna v petek, 21. novembra, odpade.

SKLAD MITJA ČUK vabi na predavanje docenta dr. Andreja Vraniča »Hrbtnica in gibanje, preprečimo bolečine v križu in hrbtnici« v petek, 21. novembra, ob 19. uri na sedežu Sklada Mitja Čuk (Proseška ul. 131).

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD S. TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko leto 2014/2015. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge sprejemamo do 21. novembra, na sedežu sklada (Ul. Ginnastica 72) ali na tajništvo@sklad-toncic.org. Podrobnejši pogoji razpisa so objavljeni na spletni strani sklada: www.skladtoncic.org.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo na sedežu na Padričah v petek, 21. novembra, ob 20.45 seja odbora.

ČASNIKARSKA DELAVNICA za mlade: si komunikativen, te zanima svet javnih občil, bi se rad šel novinarja? Potem se nam pridruži na mesečnih srečanjih v organizaciji društva MOSP - Mladi v odkrivanju skupnih poti. Prva delavnica, ki jo bo vodila časnikarka Breda Susič, bo v soboto, 22. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3 (I. nadstropje). Informacije preko FB - skupina MOSP-SKK.

DELAVNICA KUHANJA z dobro poznavalko kraške kuhinje Vesno Guštin, avtorico knjige »Je več dnevou ku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu, Ul. Androna del Pane 7, v soboto, 22. novembra. Info in prijave na tel. št. 040-2460879 ali 392-2109031.

AŠD MLADINA vabi svoje člane, simpatizerje in predstavnike vaških organizacij na športni večer, kjer bomo praznovali zaključek rolnarske in začetek smučarske sezone naših atletov v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v prostorih Ljudskega doma v Križu.

DOM JAKOBA UKMARJA v Škedenju obvešča, da bo v nedeljo, 23. novembra, ob

15. uri predana javnosti stenska poslikava na steni doma, delo umetnika Renata Manuelli-ja. Prisoten bo župan Roberto Cosolini, nastopil bo ansambel Marka Manina. Toplo vabljeni!

VAŠKA DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE IZ TREBČ vabijo vaščane in prijatelje na Jesenski praznik v nedeljo, 23. novembra. Ob 14. uri zbiralšče na vaškem trgu in pohod (v primeru slabega vremena odpade), ob 17. uri kulturni program v Ljudskem domu, sledi družabnost.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 24. novembra, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na pogovor z Evelino Umek ob izidu njenega zadnjega romana Sidrišče spomina. Avtorico, njen opus in zadnje delo bo predstavila Daniela Stekar. Začetek ob 20.30.

OŠ AVGUST ČERNIGOJ vabi na predavanje mag. Tilke Jamnik, promotorke branja in strokovnjakinje s področja mladinske književnosti. Srečanje bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 16. uri v prostorih OŠ Černigoj. Tema predavanja: družinsko branje.

ONAV (vsedrjavno združenje poskuševalcev vina) vabi na večer posvečen vinu »Schioppettino di Prepotto«. Pokušnjo bomo izpeljali v torek, 25. novembra, ob 20.00 v restavraciji v Miljah. Informacije in prijave na tel. 333-9857776, trieste@onav.it, www.onav-trieste.jimdo.com.

DAVČNI URAD OBČINE REPENTABOR sporoča, da bo na razpolago občanom za izračun davkov TASI in IMU (rok zapadlosti 16. decembra) vsako sredo od 9.30 do 17.00. S seboj prinesite kopije plačil predujmov in katastrske izvečke. Za izračun lahko uporabite program na www.monrupino-repentabor.it. Dodatne info in pojasnila na tel. 040-327122, 040-327335.

PRAVLJIČNA GOSTJA - Oddelek za mlade bralce NŠK bo obiskala gostja, prevajalka in babica Irena Lampe, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 17.00 podala v prostorih Narodnega doma, Ul. Filzi 14, pravljico malim obiskovalcem knjižnice. Toplo vabljeni!

SEKCIJE VZPI Križ »Evald Antončič - Stojan«, Devin Nabrežina in Zgonik vabijo v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri v dvorano Ljudskega doma v Križu na predstavo »Savina«. Tekst in režija Giorgio Amodeo, igra Tatiana Malalan, glasbena spremljava Neva Kranjec.

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na večerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri. Potrdite vašo prisotnost odgovornim.

DO SVOBODNEGA GIBA - Revija otroških in mladinskih plesnih skupin v organizaciji ZSKD in SKD Tabor bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio, 1). Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana, se bomo srečali v soboto, 13. decembra, ob 20.00 v Križu. Prijave najkasneje do nedelje, 30. novembra, na tel. 333-6170026 (Patrizia), 346-2197404 (Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da je na

www.zpzz.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi v nedeljo, 30. novembra, na obisk Knjižnega sejma s prevozom in ogled predstave »ArT'Sprehod - z besedo in glasbo po sledih Slovencev v Trstu«, ki bo ob 17.00 v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Odhod s Trga Oberdan ob 10.00. Prijave na tel. 040-635626, od ponedeljka do petka 9.00-13.00.

Prireditve

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na izjemen dogodek, ob odprtju sezone in začetku ciklusa predavanj, in sicer na ogled monokomedije »Vera levega razbojnika« z zabavno in obenem razmišljujočo vsebino. Avtor in izvajalec je znani in priljubljeni igralec Gregor Čušin. Vabljeni vsi v Finžgarjev dom danes, 20. novembra, ob 20.00.

KLUB PRIJATELJSTVA ter Vincencijeva Konferenca vabita na srečanje ob 70-letnici mučeniške smrti p. Placida Corteseja. Ivo Jevnikar bo vodil spominski poklon patru s sodelovanjem prof. Marije Cenda, ki bo predstavila knjigo o p. Corteseju, avtorice Elene Blancato, ki bo tudi sama spregovorila, in predvajanjem dokumentarca o njegovem liku in zgodbi, danes, 20. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, I. nad.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita danes, 20. novembra, ob 20.30 v društveni bar n' G'rice, na predstavitev digitaliziranega društvenega arhiva, koledarja za leto 2015 z umetniškimi deli Stanota Žerjale ter na otvoritev razstave nekaterih njegovih slik.

SDD JAKA ŠTOKA vabi na predstavitev pesniške zbirke Katarine Jeretin Ferluga »Narisala sem pesem zate«, ki bo v petek, 21. novembra, ob 20. uri v Pahorjevi knjižnici v Kulturnem domu Prosek-Kontovel. Ob prisotnosti avtorice bo o njej spregovorila Majda Cibic, na ogled pa bo tudi razstava avtoričinih slik.

SKD BARKOVlje, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom USCI FVG, prireja v petek, 21. novembra, ob 20.30 »Cupranje: barkovljansko narečje v pesmi in besedi«. Cuprali bodo domači pevci, glasbeniki in pripovedovalci: otroci, solisti in glasbeniki Glasbene Kambrece, Mladinska pevska skupina, ŽVS Barkovlje. Na programu krstna izvedba skladbe A. Daneva »Cupranje« na besedilo A. Furlana in priredbe izpod peresa I. Zobina in G. Zudinija. Zborovodja in glasbeni vodja A. Pertot, pri klavirju Beatrice Zonta, zborovodja otrok Tina Renar, pripovedovalka Eva Scheimer, scenarij in povezovanje Ladi Vodopivec.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave Nataše Peric »Poezija kontrastov« v kavarni Gruden v Nabrežini v petek, 21. novembra, ob 18. uri.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju ob koncih tedna (do 23. novembra) na ogled razstave »Pijača med prvo svetovno vojno«. Urnik: 23. novembra, 9.30-12.00 ter 15.00-19.00; v petek, 21. novembra, 16.00-19.00; 22. novembra, 16.00-19.00; Zamisel-material: Bruno Santini in Marco Perrino.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v soboto, 22. novembra, ob 20.30 v društvene prostore na odprtje razstave miniaturnih prikazov življenja in dela istrskih ljudi umetnice Danile Tuljak »Zvestoba koreninam«. Večer bosta popestrila glasbenina Vruja iz Kopra in ŽPZ Ivan Grbec.

NIT TRADICIJE: predstavitev zbirke arhivskih posnetkov Stanota Žerjale in brochure »Kultura, bogastvo skupnosti«, avtorjev M. Pahorja in B. Žerjale v soboto, 22. novembra, ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Pobuda društva SKD F. Prešeren, izpeljana s podporo Dežele FJK in pod pokroviteljstvom občine Dolina.

NAGRADA DARKO BRATINA - Poklon viziji - Kinoatelj, vabi v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v Gledališče Miela na projekcijo filmov letošnje nagrajenke Laile Pakalnina »Snow crazy/Sneg« in »Pizzas/Pizze«. Prisotna bo tudi avtorica filmov.

Društvo Finžgarjev dom

začenja niz srečanj na temo

»Pot do sebe in do drugih«

S PREDSTAVO

VERA LEVEGA RAZBOJNIKA

**Nastopa avtor igre, igralec
GREGOR ČUŠIN**

**NOCOJ, 20. novembra,
ob 20.00**

Finžgarjev dom - Opčine

Dunajska cesta 35

VABLJENI VSI!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE v sodelovanju s kulturnim društvom in mladinskim združenjem Lonjer - Katinara prireja jesenski koncert v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v športno - kulturnem centru v Lonjerju. Toplo vabljeni!

VZPI-ANPI sekcija Dolina, Mačkolje, Prebeneg vabi v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v dvorano SKD V. Vodnik v Dolini na Partizanski večer. Sodelujejo učence in učenci Nižje srednje šole Simon Gregorčič, Marjetka Popovski z Žensko pevsko skupino Cvet v laseh in domače recitatorke. Na sporedu bodo pričevanja in partizanske pesmi.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na ogled do 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maks Fabianija z 250 velikimi reprodukcijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Voden ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst prireja revijo odraslih zborov Pesem jeseni 2014, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici. Vabljeni!

DVORAKOVE BIBLIČNE PESMI - Župnija Sv. Križ in Slomškovo društvo prireja koncert Bibličnih pesmi op. 99. Na svetopisemsko besedilo jih je napisal češki skladatelj Antonin Dvorak, za glas in orgle pa priredil Marco Sofianopulo. Izvajala jih bosta sopranistka Tamara Stanese in organist Tomaž Simčič. Svetopisemska besedila bo recitiral Tomaž Susič. Koncert bo v svetokriški župnijski cerkvi v nedeljo, 30. novembra, ob 18. uri.

KD MELODIJA vabi na koncert z Ano urco al pej dveje ob 15-letnici ustanovitve v nedeljo, 30. novembra, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah. Gostje bodo trio Volk Folk, Pamela in Linda ter Janez Dolinar.

Prispevki

V spomin na vse pokojne družine Biondo daruje Giuliana Piscanc 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V spomin na Cveta Prašlja darujeta Laura in Marko Ban 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na dragega Renata Kralja daruje družina Širca 40,00 evrov za Slovensko planinsko društvo Trst.

V spomin na Lauro Sedmak daruje družina Širca 30,00 evrov za Združenje za raziskave rakastih obolenj AIRC.

V spomin na dragega Slavkota Sosiča darujeta Franco in Renata 50,00 evrov za SKD Tabor Opčine.

Ob 1. obletnici smrti drage mame darujeta Sonja in Sergij 100,00 evrov za SKD Igo Gruden.

Ob 1. obletnici smrti drage mame darujeta Sonja in Sergij 100,00 evrov za šempoljsko osnovno šolo.

V drag spomin na nepozabljeno prijateljico Desi in na prijateljka Silvia Veroneseja darujeta Sonja in Fulvio 50,00 evrov za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Pepko Milič daruje družina 50,00 evrov za SLPZ Doberdob.

GLEDALIŠKI VRTILJAK - Preteklo nedeljo tretja predstava v Marijinem domu pri Sv. Ivanu

Čarobno ogledalo očaralo male in velike

Protagonisti nedeljskega, že tretjega srečanja v okviru letošnje abonmajske sezone Gledališkega vrtiljaka, so bili domačini, namreč igralci Slovenskega odra (tako se namreč preimenuje Radijski oder, ko njegovi igralci ne nastopajo za mikrofonom, ampak na odru). Množica malih abonentov ter njihovih staršev in sorodnikov si je v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu v dveh izmenah ogledala čisto novo predstavo Čarobno ogledalo, ki je nastala izpod peresa Lučke Susi, ki je delo tudi režirala.

Gre za zgodbo o dečku Mihi, ki kljub prepovedi brca žogo v stanovanju in po nesreči razbije mamino ogledalo. Iz strahu pred očetovo jezo se skupaj s sestro Sanjo poda na iskanje enakega ogledala in med iskanjem zaide v trgovino s čudnim imenom Slaš-knji-tik, kar je okrajšava za slaščičarno, knjigarno in butik, ki jo upravljajo ravno tako čudaške prodajalke Čokolina, Modka in Berkica. Le-te so v resnici čarovnice in ko opazijo razbito Mihovo ogledalo, spoznajo, da gre za dvojnik drugega, čarobnega ogledala, ki ga ima v lasti hudobna kraljica piratov in čarovnica Aniratak, zato skupaj s Sanjo pošljejo Miho v deželo piratov z nalogom, da jim prinese ogledalo. Mihi res uspe najti ogledalo in prav s pomoč-

Preprosta, a pristrčna zgodba je pritegnila pozornost malih in velikih

FOTO DAMJAN

jo le-tega rešiti uroka tako Aniratak kot male pirate, ki se tako lahko vrnejo k svojim družinam. Nevarnost ogledala je namreč v tem, da če se preveč gledaš vanj, te lahko začara in zasvoji. Vse se torej reši in stvari gredo na svoje pravo mesto v tej preprosti, a pristrčni in zabavni igrici, ki je razveselila male in velike, za kar so zaslužni igralci Boštjan Petaros, Ma-

ja Mochor, Maruška Guštin, Helena Pertot, Julija Berdon, Katarina in Goran Polojaz, Oliver Busan in Lorenzo Mezzavilla ter Mitja Petaros, ki je posodil svoj glas, medtem ko sta za svetlobne in zvočne efekte poskrbela Samuel Kralj in Daniel Radetič, preprosto sceno pa je uredila Veronika Skerlavaj.

S pričujočo predstavo je abon-

majska sezona Gledališkega vrtiljaka, ki jo tudi letos prireja Radijski oder v sodelovanju s Slovensko prosveto, prišla skoraj na pol poti, pred koncem leta pa čaka male abonente še ena predstava: 7. decembra bo namreč prišel v goste Mini teater iz Ljubljane s predstavo Kako ujeti zvezdo, ob tej priložnosti pa bo gledalce obiskal tudi sv. Miklavž.

RADIJSKI ODER Razpis za ilustracijo V iskanju pravljič

Po zelo uspešnem natečaju za izvirno pravljico, na katerega se je prijavilo skoraj sto mladih piscev, razpisuje Radijski oder še natečaj za izvirno ilustracijo pravljič. Tudi ta natečaj je namenjen osnovnošolcem in prvošolcem nižjih srednjih šol, ki obiskujejo šole na Tržaškem, Goriškem ali v Benečiji. Ilustracije se morajo nanašati na eno izmed pravljič, ki so bile nagrajene na natečaju za izvirno pravljico ali ki jih je komisija priporočila za objavo, tehnika ilustracije pa je prosta. Besedila pravljič, ki jih ponujajo v ilustracijo, so dostopna na sledeči spletni strani: <http://radijskioder.net5.si>

Izbor najlepših ilustracij bo opravila strokovna komisija in bo objavljen v posebni publikaciji, mladi avtorji pa bodo za svoje prispevke tudi nagrajeni.

Vse mlade risarje vabijo, da svoje izdelke pošljejo do 20. januarja 2015 na naslov: Radijski oder, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst ali po elektronski pošti na radijski@libero.it. Risbi je treba tudi priložiti ime in naslov mladega avtorja, navesti šolo, ki jo obiskuje, ter navesti pravljico, na katero se nanaša ilustracija.

GLEDALIŠČE - Matineja za šole Naval mladih gledalcev za Čarovnika iz Oza

Tradicionalna gledališka matineja, ki jo Stalno deželno gledališče ponuja šolam v Rossettijevi dvorani, se je sprevrgla v nepričakovan naval mladih gledalcev, ki je organizatorje prisilil v kar tri ponovitve predstave. Na sporedu je bila vsem znana zgodba Čarovnika iz Oza, ki je že navdihnila nič koliko filmskih in gledaliških postavitev. Tokrat jo je uprizorila posebna gledališka skupina združenja StarTS Lab, ki združuje okrog 60 mladih gledaliških navdušencev od 6. do 16. leta starosti. Čarovnika iz Oza so že uprizorjali v rednem programu sezone v Bartolijevi dvorani med 28. oktobrom in 2. novembrom ter spet med 11. in 16. novembrom. Tokrat pa so vabilo na matinejo na-

slovili na šolsko populacijo na Tržaškem in odziv je bil nad vsemi pričakovanji: prijavilo se je skupno več kot 3500 učencev in učenek, tako da so organizatorji namesto ene ponudili kar tri zaporedne predstave vse do prvih popoldanskih ur. Zbranstvo morda ni bila ravno gledališka, navdušenje pa je bilo vsekakor na višku, kar daje po oceni pobudnikov upati v rast novih generacij gledališke publike.

Veliko investicijo v bodočnost gledališča pa predstavlja tudi nastopajoča skupina združenja StarTS Lab, katere člani so samozvestno nastopili z igro, petjem in glasbo pod vodstvom režiserja Luciana Pasinija in mentorice Noemi Calzolari in Daniele Ferletta.

Mladi so kar trikrat do kraja napolnili veliko Rossettijevo dvorano

GLASBA - Budapest Gipsy Symphony Orchestra jutri v Rossettiju

Sto ciganskih violin

V repertoarju tako rigorozna klasična glasba kot radoživi ritmi romske in narodne madžarske skladbe

Legendarni romski orkester je nastal leta 1985 povsem naključno ob pogrebu romskega opernega pevc Sándora Járóka, ko so se zbrali romski glasbeniki od vsepovsod in spontano skupaj zaigrali pokojniku na čast. Od takrat navdušujejo publiko najpomembnejših koncertnih dvoran po Evropi in svetu

Glasbeno ponudbo tržaškega gledališča Rossetti bo jutri obogatil koncert mednarodno priznanega orkestra Budapest Gipsy Symphony Orchestra, ki je v glasbenih krogih poznan tudi kot orkester 100 ciganskih violin. Koncert, z začetkom ob 21. uri prirejata Azalea in Soorganizacija z Glasbeno kulturno društvo Drugamuzika, v soorganizaciji z Občino Trst in v sodelovanju z gledališčem Il Rossetti - Stalno gledališče FJK. Vstopnice za koncert so še razpoložljive pri blagajni gledališča Rossetti in na prodajnih mestih Ticketone in Vivaticket.

Budapest Gipsy Symphony Orchestra je prava svetovna glasbena atrakcija. Brez tekmecev, najbolj vznemirljiv simfonični orkester našega časa in največji romski simfonični orkester na svetu. Velikasten orkester, ki izredno uspešno deluje že 29 let. Gostovanja po vsem svetu, razprodane dvorane, številne nagrade in še in še je dokaz kvalitete in uspešnosti.

Orkester je bil ustanovljen leta 1985, ko je Sándor Járók, takrat najbolj znani madžarski operni pevec (romski solist), umrl. Na njegov pogreb so prišli vsi madžarski romski glasbeniki, po pogrebu pa so začeli spontano igrati njemu v čast. To je bil začetek največjega romskega simfoničnega orkestra na svetu. Orkester je doživel velik uspeh v zadnjih letih v številnih svetovno znanih koncertnih dvorinah in festivalih v Mo-

naku, Luksemburgu, na Japonskem, v Franciji, na Danskem, Švedskem, Nizozemskem, Švici, Portugalskem, Grčiji, Avstriji, Belgiji, na Češkem, Slovaškem, Turčiji in številnih drugih državah.

Do svoje tragične smrti decembra 1997 je bil vodja orkestra Laszlo Berki. Njemu se je treba zahvaliti, da so najboljši madžarski glasbeniki člani te zasedbe. Imena, kot so Lakatos, Lendvai Csöcs, Boross in Berki - vsi člani orkestra -, so »smetana« madžarskih romskih glasbenih dinastij. Sándor Buffó Rigó je predsednik, umetniški direktor in vodja orkestra, prvi pevec pa je József Lendvai Csöcs. Eden najpomembnejših članov orkestra je virtuoz na cimbalah Oszkar Ökrös.

Številčni orkester sestavljajo violine, viole, čela, dvojni bas, klarineti in cimbele. Repertoar vključuje znano klasično glasbo in madžarsko in mednarodno romsko glasbo. Posebnost orkestra je, da glasbeniki igrajo brez not, melodija prihaja iz njihovih src, mojstrstvo improvizacije pa daje koncertu neizmeren čar. Hitre spremembe ritma, harmonije in stila najdemo v vsakem delu, ki ga igrajo, nevsakdanje variacije, bogata harmonija in instinktivni občutki za poenotenje ansambla in nevidni prehodi so svojstvene sposobnosti teh glasbenikov. Gledalcem prenašajo energijo naroda, ki je za univerzalni jezik izbral glasbo.

GLOSA

Medsebojno upoštevanje

JOŽE PIRJEVEC

V ponedeljek sem imel predavanje v muzeju Revoltella za tri višje šole, dve italijanski in za naš licej France Prešeren. Povabili so me, da predstavim dijakom novejšo zgodovino Trsta, kakor jo vidim kot Slovenec. Začel sem z zgodbo, ki je navidezno daleč v času in prostoru, je pa pomembna za balkansko-podonavski prostor in za vzhodno Sredozemlje. Mislim na tisti usodni 12. september 1683. leta, ko so krilati huzarji poljskega kralja Jana Sobieskega premagali turško vojsko, ki je oblegala Dunaj, in s tem dokončno zlomili njeno stoletno prodiranje v srce Evrope. Kara Mustafa, njen vodja, je z življenjem plačal ta poraz. Že decembra istega leta so ga na sultanov ukaz z zeleno vrvjo iz svile zadušili na beograjskem Kalemegdanu. S tem dogodkom se je začel propad osmanskega cesarstva, ki so ga Habsburžani znali spretno izrabiti, da potisnejo svojo vzhodno mejo na Donavo in na Savo ter se obenem uveljavijo kot pomorska sila na Jadranu. Do tedaj je bilo Jadransko morje domena Turkov in Benečanov, toda ker so bili tudi slednji v zatonu, je od začetka 18. stoletja dalje avstrijska cesarska hiša začela gojiti pomorske ekspanzionistične ambicije. V ta kontekst spada odločitev cesarja Karla VI., da ustanovi prosto pristanišče v Trstu, ki sta ga v naslednjih desetletjih širila in dograjevala njegova naslednika Marija Terezija in Jožef II. S tem se začne moderna zgodovina Trsta, ki se je prelevil pod modro upravo omenjenih razsvetljenih vladarjev iz zakotnega obmorskega gnezda s približno 5.000 prebivalci v drugo najpomembnejše pristanišče v Sredozemlju, s katerim je pred prvo svetovno vojno tekmoval samo Marseilles.

K temu nenavadnemu uspehu so v marsičem prispevali tudi Slovenci, ki so se poleg Grkov, Srbov, Hrvatov, Židov, Furlanov, Italijanov in drugih številnih narodnosti naseljevali v mestu. Dijakom sem pripovedoval, kako so se te skupnosti vključile v lokalno stvarnost, se pogosto v njej premešale v novo italijansko govorečo skupnost, kar pa ne velja za Slovence, ki so s kopnega povsem obdajali Trst in bili preštevilni, da bi jih bilo mogoče asimilirati. Od tu spopad med »italijansko« elito, ki je zaradi volilnega sistema, te-

melječega na dohodku, do leta 1914 obvladovala občino, in slovensko komponento, ki se ni bila pripravljena sprijazniti s svojim podrejenim položajem. Svoje razmišljanje sem sklenil z ugotovitvijo, da vidim bodočnost Trsta v premostitvi omenjenega spopada, ki nas še vedno pogojuje, in sicer tako, da se Slovincem prizna popolna enakopravnost. Trst, ki je in bo enklava v slovenskem prostoru, se rekel, nima druge možnosti, če hoče preživeti.

Po predavanju se je razvila razprava, ki je bila povedna. Najprej je neka profesorica povabila dijake, naj dvignejo roko tisti, ki imajo vsaj enega od staršev, rojenega v Trstu. Na italijanski strani jih je roko dvignila peščica, na slovenski večina. Nato je druga profesorica vprašala, kako si konkretno predstavljam boljše sožitje med Italijani in Slovenci v Trstu. Povedal sem, kaj se mi je pred kratkim zgodilo na letališču v Peking. Ker nisem imel s sabo svojega računalnika, sem skušal uporabiti, da kontroliram pošto, enega od javnih, ki so bili na razpolago. Znašel sem se pred ekranom polnim kitajskih pismenk in se čutil povsem neobglenega. Pri tem sem avtomatično pomislil na italijanske someščane, ki so prav tako neobgleni, ko se srečajo s slovensko stvarnostjo. Pa jim ni treba iti v Peking temveč le v Sežano. Če Italijani, sem dejal, te ignorance ne bodo znali premostiti, bodo ostali hendikepirani, kar ne more prispevati k tistemu sožitju s Slovenci, ki je potrebno za vse. Sledila so vprašanja dijakov, ki jih tukaj ne morem obnoviti, ker mi zmanjkuje prostora. Povedal bi samo, da se je diskusija zavlekla, kar pomeni, da sem prišel do avta, parkirnega pred bivšo Ribarnico, s polurno zamudo glede na plačano parkirnino. Seveda me je za brisalcem čakal rdeč listek z globo. Ker ima vozilo koprsko registracijo, so bili napotki, kako plačati globo, napisani v angleščini. Ne verjamem, da je dosti Britancev ali drugih tujcev, ki v Trstu kršijo prometna pravila. Kaj, če bi mestna uprava za avte iz koprškega območja uvedla listke v slovenščini? To bi bil morda majhen korak k tistemu medsebojnemu upoštevanju, o katerim sem pravkar govoril dijakom.

VREME OB KONCU TEDNA

Po daljšem času anticiklon, ki prinaša stanovitnost

DARKO BRADASSI

Nenavadno vztrajna in dolga ter mestoma težka južna vremenska faza se je vendarle zaključila. Namigi, o katerih smo pisali pretekli četrtek, o postopnem umirjanju vremenske slike, se ravnokar udejanjajo. Odslej ne bo več dolgotrajnega izrazitega južnega vremena (vsaj v kratkem in srednjem roku ne) in se odpira bistveno drugačen scenarij.

Na vreme pri nas pozitivno vplivata dva anticiklona. Nad Sredozemljem se v višinah krepi subtropski greben, ki nam prinaša stanovitnost, nad evropskim severovzhodom pa celinski anticiklon. V višjih slojih bo v prihodnjih dneh dosegel naše kraje iznad južnih predelov za ta čas razmeroma topel zrak, v prizemlju pa bodo pritekali hladnejši in razmeroma suhi šibki severovzhodni tokovi. Ozračje bo zelo stanovitno. Ob šibki severovzhodni vremenski sliki bo, kot se pogosto dogaja v podobnih razmerah, vreme najprijaznejše ravno pri nas in na Primorskem, medtem ko bo drugod po Sloveniji mestoma in občasno, vsaj v nočnih in zgodnjih jutranjih urah, zaradi temperaturnega obrata več vlage. Pri nas pa bo povečini prevladovalo sončno vreme, občasno ob šibki burji. Zaradi jasnine bodo noči precej hladnejše kot v minulem dogajanju, čez dan pa bomo beležili za ta čas razmeroma visoke temperature in se bo živo srebro zadrževalo malo pod 20 stopinjami Celzija.

Zelo toplo bo v gorah, ničta izoterma se bo dvignila do nadmorske višine okrog 3000 metrov, torej za skoraj 1000 metrov višje od dolgoletne normalnosti. Na višini 1500 metrov v prostem ozračju pa pričakujemo temperature okrog +7 stopinj Celzija, kar je za okrog 5 stopinj Celzija več od dolgoletnih meritev.

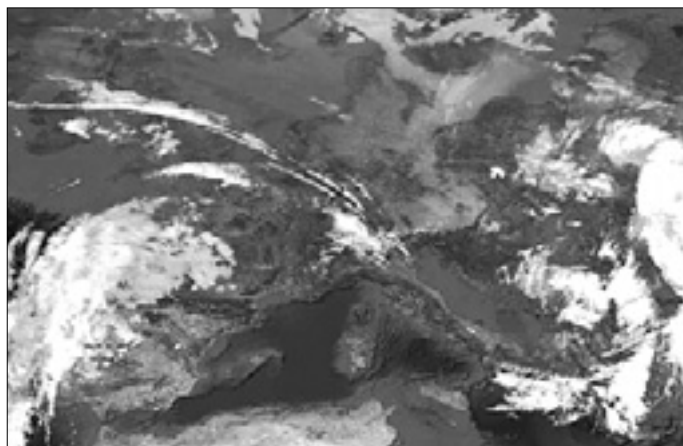
Vremenska slika bo vsekakor tudi v prihodnjih dneh vse naokrog daleč od nas zelo nemirna in dinamična. Na širšem območju poteka preko pol dnevnikov izrazita temperaturna izmenjava. Nastajajo globoke višinske doline in izraziti gre-

beni, prvi, kot mnogi veste, prinašajo ohladitve s poslabšanji, drugi pa otoplitve z izboljšanji. Močan negativni val je v teh dneh, denimo, zajel Združene države Amerike, kjer je prišlo do obilnega sneženja in do najizrazitejših novembrskih ohladitev po letu 1976. Naši kraji pa so se v teh dneh zaradi izrazitega poglobljanja višinske doline nad skrajnim jugozahodnim Sredozemljem in severnoafriškimi predeli znašli ravno pod okriljem solidnega grebena.

Pozitivna vremenska faza s stanovitnim in povečini sončnim ter suhim vremenom bo po sedanjih izgledih trajala do sredine prihodnjega tedna. Subtropski greben bo od ponedeljka začel popuščati, toda postopno, klonil pa bo predvidoma v drugi polovici tedna, ko se bo našim krajem od zahoda približevala višinska dolina s severnoatlantskim zrakom. Proti koncu prihodnjega tedna naj bi prišlo do novega poslabšanja, vendar ob nižjih temperaturah, ki naj bi se predvidoma površile v normalnost.

Od danes do vključno nedelje bo prevladovalo sončno vreme z le občasno zmerno oblačnostjo. Občasno bo pihljala šibka burja. Noči bodo postopno hladnejše, čez dan pa bo za ta čas prijetno toplo.

Na sliki: nad večjim delom Evrope se krepi anticiklona

1. SV. VOJNA - Pisanje dnevnika Dolomiten Eksplozija na Sommi izkopala 20 metrov globok krater s premerom 90 metrov

BOCEN - Dnevnik Dolomiten že več mesecev objavlja članke o prvi svetovni vojni, dogajanju na vzhodnem bojišču in zahodnem bojišču in vojni v Dolomitih. V številki 8. in 9. novembra prof. Rolf Steininger, profesor sodobne zgodovine na univerzi v Innsbrucku opisuje strahotne razsežnosti vojne na francoskem bojišču na Sommi, poleti 1916. leta. V enem samem dnevu so Angleži, v poskusu preboja nemške obrambne črte, izgubili skoraj 60 tisoč vojakov, število nemških žrtev pa ocenjujejo na okrog 8 tisoč. Ofenziva se je nadaljevala do novembra istega leta.

V bojih so zavezniške enote prvič uporabljale tudi tanke.

Poletna ofenziva se je začela z večdnevnim topovskim obstreljevanjem in miniranjem utrjenih nemških postojank, globoko pod zemljo, v dolžini kakih 30 kilometrov. 1. julija so z minami pognali v zrak eno največjih utrjenih postojank. Ob eksploziji je nastal 21 metrov globok krater s premerom okrog 90 metrov (**na posnetku**), enkratni spomenik tragedije pred sto leti in nesmisla vojne. Odmek do tedaj najbolj silovite eksplozije v vseh vojnah so menda zaznali tudi v Londonu. (VK)

GORE - Planinska zveza Slovenije

Na voljo prenovljen planinski vodnik in nov zemljevid TNP

LJUBLJANA - Ljubitelji slovenskih planin in gora bodo odslej svoje izlete in ture lahko načrtovali s pomočjo prenovljenega vodnika Razširjena slovenska planinska pot in z novim planinskim zemljevidom Triglavskega narodnega parka. Planinska zveza Slovenije (PZS) je včeraj predstavila nove publikacije Planinske založbe, in sicer vodnik Razširjena slovenska planinska pot, angleško različico knjige Velikani Himalaje, planinski zemljevid Triglavskega narodnega parka in koledar za prihodnje leto.

Vodnik Razširjena slovenska planinska pot opisuje 40 ciljev, z alternativami pa 44. Kot je pojasnil njegov avtor Gorazd Gorišek (**na posnetku PZS**), vodnik prinaša precej možnosti planinskih tur, v prvi vrsti pa je namenjen ljubiteljem narave. V njem namreč ne najdemo le zavarovanih plezalnih poti v visokogorje, pač pa tudi sredogorske cilje in možnosti pohodništva v ravinskem delu države, je povedal Gorišek.

Gornikom je odslej na voljo tudi prenovljen planinski zemljevid Triglavski narodni park. Kot je pojasnil generalni sekretar Planinske zveze Slovenije Matej Planko, gre za eno najbolj zaželenih kart med obiskovalci gorskega sveta. Več let so prostovoljci in markacisti popisovali in posneli celotno mrežo slovenskih planinskih poti, ki skupaj merijo skoraj 10.000 kilometrov. Preverjeni in s planinskimi društvi usklajeni podatki so osnova tudi za prihodnje karte, ki jih bodo izdajala posamezna društva. Tudi sicer na PZS s pričujočo karto začenjajo cikel novih izdaj kakovostnih planinskih zemljevidov, je povedal Planko.

Tradicionalna edicija PZS je tudi planinski koledar, ki ga tokrat dopolnjujejo razglednice. Z njimi so po besedah Planka želeli spodbuditi planince, naj obudijo klasično navado pošiljanja razglednic z gora.

Alpinist Viki Grošelj pa je včeraj spregovoril o angleški različici njegove lani izdane knjige Velikani Himalaje. Izrazil je zadovoljstvo, da bo o zgodovini vzponov na osemtisočake odslej lahko brala tudi tuja alpinistična javnost. Ta namreč slovenskemu alpinizmu priznava visok ugled. Po prepričanju Grošlja je zanj verjetno zaslužna tudi slovenska trma, vztrajanje pri svojem. »Očitno imamo več kot dovolj energije, včasih imamo problem samo s tem, kam jo usmerjati,« je dejal. Če jo usmerjamo v pra-

vo smer, in ena takšnih je tudi slovenski himalaizem, se izkaže, da smo sposobni doseči ogromno. To je po njegovih besedah tudi dokaz, da majhnost naroda ni pomanjkljivost, ampak je lahko prednost.

Vodja odbora za založništvo in informiranje na PZS Slavica Tovšak je med njihovimi prihodnjimi načrti omenila še vodnik za zimsko pohodništvo, zbirko z naslovom Počitnice v gorah, za mlajše pa med drugim pripravljajo Planinski zabavnik.

GLASBA - Gianluigi Gelmetti dirigiral tržaški orkester Verdi

Doživeta izvedba Mahlerjeve 9. simfonije

Številčno okrnjen orkester šteje nekaj mojstrskih glasbenikov

Dirigent Gianluigi Gelmetti in del Verdijevega orkestra

Redki skladatelji imajo čarobni dar, da z dvema notama ustvarijo duševno razpoloženje, začrtajo pot, na kateri bo poslušalec iskal in največkrat našel svojo intimno uglasenost z avtorjem. Med temi je nedvomno Gustav Mahler, komponist, ki je resda uporabljal ogromna sredstva, orkester, čigar zvočnost se povzpne do izjemnih jakosti, a se tudi zniža do komaj slišnega, ugašajočega vzdih, in se tako približa metafizičnemu valovanju naše duše. Seveda je ljubezen do Mahlerja tudi stvar okusa in osebne senzibilnosti, saj poznamo tudi veliko nasprotnikov ali vsaj skeptikov, ki skladatelju očitajo pomanjkanje doslednosti, nebrzdano čustvovanje, nihče pa ne more oporekati dejstvu, da je naš umetnik vrhunsko sklenil dolgi lok pozne romantike ter odprl nova obzorja skladateljem 20. stoletja, od Schönberga in Berga do Šostakoviča.

Veliki dirigent, ki je svoje prve profesionalne korake prehodil tudi v Ljubljani, je komponiranju lahko posvečal samo tedne, ki so bili namenjeni počitnicam, zato je njegov opus relativno majhen, osredotočen na korpus devetih simfonij in vrsto prav tako čudovitih samospesov, čigar teme se pogosto pojavljajo v prvih štirih simfonijah. Deveta je simfonia slovesa, zadnja dokončana partitura, ki je avtor ni mogel slišati ali dirigirati, ker mu je smrt to preprečila, ko še ni dopolnil enainpetdesetega leta. V njej se zrcalijo, a v izkrivljeni obliki, marsikatero teme iz prejšnjih simfonij: v bogati semantiki se optimizem sprevrže v obup, neobremenjena, kmečko preprosta radost v grozečo karikaturu same sebe, in še bi lahko naštevali v večplastni in mogočno razvejani umetnini, čigar obrisi postanejo včasih nejasni, kot pomendran spomin, ki v eksistencialnem kaosu zaman išče rdečo nit.

Velikega izziva se je lotil Gianluigi Gelmetti, dirigent, ki je v našem gledališču stalni gost in je v minulem tednu vodil orkester in zbor v Sarajevu, za kratko (glasbeniki so takoj po koncertu odleteli) a uspešno in pomembno turnejo. To je pomenilo tudi hudo skrajšan čas za vaje, kljub naglici pa je rezultat presegel naša pričakovanja: dirigent daje vtis, da partituro vodi s pogledom na njeno ogrodje, na okvire, v katerih si potem glasbeniki lastnoročno oblikujejo fraziranje in detajle, ki pa so zelo pomembni. Da imamo v našem orkestru čistokrvne glasbenike, še posebno med solisti posameznih sekcij, smo znova ugotovili ob res mojstrskem muziciranju posameznikov, pa tudi večjih oddelkov; med vsemi si zaslužijo pohvalo v prvi vrsti koncertni mojster Stefano Furini z grenkosladkim, nostalgičnim fraziranjem, solo flavtist Giorgio Di Giorgi (in vsi njegovi kolegi pihalci) za srebrno jasnino zvoka v dolgem solu, solo trobentač Marco Bellini za lepoto in mehko zvoka, Imerio Tagliaferri in vsi kolegi hornisti, skratka, res lep dokaz visoke kvalitete, ki žal nima mnogo priloženosti, da se izkaže.

Tržaški orkester je zaradi znanih finančnih problemov številčno okrnjen in problem je posebno pereč pri godalih, ki so za Mahlerjevo simfonijo vse premalo številna. Brez vsakršne primerjave naj samo navedemo, da je Gustav Mahler Jugendorchester, ko je tu pri nas igral Deveto pod vodstvom Claudia Abbada, štel skoraj dvakrat več godalcev, kar pomeni ne samo drugačno jakost, temveč tudi kvaliteto zvoka, tako v močni kot v komaj slišni dinamiki. Kljub omejitvam je tržaški orkester res doživeto in zavzeto odigral simfonijo, kar se je odražalo tudi v aplavzih, ki jih je polnoštevilno občinstvo dolgo in navdušeno poklonilo dirigentu in ansamblu.

Katja Kralj

SEŽANA - Jutri v Kosovelovem domu

Skupina Eroika

Trije izjemni vokalisti se enakovredno kosajo s slovitimi pop-opernimi pevci

Jutri s pričetkom ob 20. uri bodo v Kosovelovem domu Sežana gostovali priznani skupino Eroika. Trije izjemni vokalisti, zbrani v tercetu, so nase prvič opozorili na tekmovanju Emi 2007, ko so s priredbo pesmi Stop, Omarja Naberja osvojili Slovenijo. Zasedbo sestavljajo Matjaž Robavs (bariton), Aljaž Farasin (tenor) in Metod Žunec (tenor). Vsi trije so klasično izobraženi in šolani pevci, brez dvoma tudi po strokovno-tehnični plati povsem enakovredni pop-opernim pevcem, zbranim v slovitim kvartetu Il Divo. Premišljena kombinacija talenta, lepote, uglajenosti, glasovnih zmognosti in obdelave večnih uspešnic

v pop opera žanru je formula uspeha Eroike.

Njihov glasbeni repertoar zajema interpretacije domače in svetovne komercialne glasbene uspešnice iz žanrov zabavne, koncertne in operne glasbe. Med njihove največkrat izvajane pesmi sodijo Dan ljubezni, Namesto koga roža cveti, Ko mene več ne bo, Julija, Nesun dorma, Always on my mind, španska prepesnitev uspešnice »Ti si mi u krvi«, ob spremljavi simfoničnega orkestra pod vodstvom dirigenta, aranžerja in producenta skupine Patrika Grebla.

Več informacij na tel. št. 00386 5 731 2010 ter na www.kosovelovdom.si.

LJUBLJANA - Festival Sonica

Vezna nit bo letos pojem percepcije

Festival tranzitornih umetnosti Sonica v letošnji izdaji sledi vodilu rdeče barve, gostujoče umetnike pa povezuje skupno zanimanje, ki se zrcali v terminu percepcija. Festival bo 25. novembra uvedel preddogodek Zvokotok v Kinu Šiška v Ljubljani, 26. novembra pa bodo Sonico s postavitvami Oliverja Ratsija, Saše Spačal in Vesne Krebs odprli v MoTA Pointu. »Letošnji festival nima neke kohezivne vsebine, čeprav dela umetnikov, ki se predstavljajo na festivalu, družijo nek skupen interes, ki se zrcali v terminu percepcija. Percepcija členjena skozi raznorazne medije, od zvoka, slike in instalacije do performansa,« je povedal kurator festivala Luka Zagoričnik.

Sonico bo v sodelovanju z Zavodom Sploh uvedel preddogodek Zvokotok, ki bo posvečen sodobni komponirani glasbi. Dopoldan bo zaznamovala predstavitev ansambla Kompulz, ki bo v večernem delu skupaj z gostjama - flavtistko Anjo Brezavšek ter pevko Ireno Tomažin - izvedel dela skladateljev sodobne klasične glasbe. Ves dan bo v Šiški na ogled instalacija Privid, prisluh (Neponovljivo) Tomaža Groma, na sporedu pa bodo tudi nastopi Theremidi Orchestra in Jake Bergerja ter Mihe Ciglarja.

MoTA Point je prostor za umetnost in ideje na Gosposvetski ulici, nad katerim bdi muzej tranzitornih umetnosti MoTA. Sonico bo uvedlo odprtje treh postavitvev. Instalacijo Delta podpisuje Oliver Ratsi, član francoskega kolektiva AN-TIVJ. Drugi dve deli bosta prispevali slovenski avtorici. Spačalova je skupaj z Mirjanom Švagljem in Anilom Podgornikom pripravila projekt Mycophone, ki z branjem prstnega od-tisa v interakciji s tremi mikroorganizmi ustvari osebni zvočni zapis, delo Krebsove Microscope pa se ukvarja s percepcijo na podlagi merjenja fiktivnih mikroorganizmov.

Dogajanje ob odprtju bodo zaznamovali tudi umetniški objekti ustvarjalcev s katerimi sodelujejo. Ob 22. uri se bo večer nadaljeval v Bunkerju v Argentinskem parku, kjer bodo med drugimi nastopili Jamie Drouin, Loutseau in KO0. Kanadski umetnik Drouin bo v Bunkerju razstavljal tudi instalacijo Gradient, Gabey Tjon pa se bo predstavila z instalacijo Red Horizon, ki je deloma nastajala v sklopu rezidenčnega programa muzeja MoTA. Za zaključek festivala se v Kinu Šiška 28. novembra obeta koncert bobnarskega tria v prepletu z elektrono Innode. (STA)

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Due giorni, una notte

Režija: Jean-Pierre in Luc Dardenne
Igrata: Marion Cotillard in Fabrizio Rongione
Belgija 2014
Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Sandra je poročena z Manujem, ima dva otroke in službo v majhnem podjetju, ki namešča sončne panoje. Po pravici povedano je tisto službo imela, saj je njene kolege lastnik podjetja postavil pred izbiro: če glasujejo za Sandrin od-pust, jih bo on nagradil z bonusom v višini tisoč evrov. Če pa tega ne bodo storili in bodo volili za Sandro in ji dali možnost, da tisto delovno mesto obdrži, jim tiste vsote seveda ne bo dal.

Sandrin problem je v resnici stara depresija, za katero je mlada ženska že ozdravela, a kljub temu, je za delodajalce premalo produktivna.

Sandra ima tako na voljo le dva dni in eno noč, da sodelavce prepriča, naj se odrečejo nagradi in ji omogočijo obdržati delovno mesto. Ves konec tedna bo preživela v družbi moža, ki jo bo spremljal od hiše do hiše in ji pomagal pri trkanju na vrata šestnajstih sodelavcev. Reakcije le teh bodo zelo različne. Nekateri bodo res na Sandrini strani, za druge pa bo tista vsota preveč mikavna, da bi se ji odpovedali in za kolegičino službo jim bo v resnici bolj malo mar. Dokumentaristično pripovedovanje, ki je Dardennom pisano na kožo, pasta belgijska pokrajina in vse manj prisotna solidarnost v družbi, posebej dobro opisujejo problem nezaposlenosti, hkrati pa nakazujejo tudi na hude čase, ki se nam pišejo. Film bratov Dardenne je namreč nadvse aktualen in protagonistkin križev pot po domovih kolegov, ki jih prosi, da bi se zavzeli za njeno službo, je skoraj pretresljiv.

Zgodbo sta si slavna belgijska režiserja zamislila in jo napisala po številnih srečanjih z delavci, ki so izpričali svoje izkušnje z delodajalci a tudi ob uporabi kronike in časopisnih člankov, ki sta jih prebrala na to temo.

Osrednji vlogi sta tokrat zaupala njunemu stalnemu protagonistu, švicarskemu igralcu Fabriziou Rongioneju in oskarjevi nagajenki Marion Cotillard. Končni prizor pripoveduje o ponosu in izbiri ženske, ki pa v resnici ni svobodna odločitev, ampak nuja, ki jo zahteva čas, v katerem živimo. (Iga)

RIM - Na pobudo sindikatov CGIL in UIL (brez CISL)

Splošna stavka proti vladni reformi dela 12. decembra

RIM - Po včerajšnjem srečanju voditeljev treh največjih sindikatov ni prišlo do enotnega stališča glede splošne stavke proti vladni reformi dela. Sindikata CGIL in UIL sta sklenila, da skupaj okličejo splošno stavko za 12. december, medtem ko se ja CISL odločil drugače. Napovedal je stavko uslužbencev javnega sektorja za prvi december, tako kot je bila že sprejeta odločitev po srečanju z ministrico Marianno Madia, ko je slednja napovedala, da bodo delovne pogodbe ostale blokirane še vse leto 2015. Voditeljica CISL Annamaria Furlan je svoje stališče utemeljila rekoč, da ni zadostnih razlogov, da se država ustavi. Medtem je novi generalni sekretar UIL Carmelo Barbagallo na kongresu sindikata potrdil soudeležbo s CGIL pri splošni stavki 12. decembra.

Minister za delo Giuliano Poletti se je včeraj udeležil vsedržavnega kongresa UIL, a se je zaradi klime nasprotovanja reformi odpovedal predvidenemu posegu. Za to si je prislužil žvižge številnih udeležencev kongresa, a je vseeno dejal, da glede na dopolnitve, ki jih je doživel tako imenovani Jobs Act ni utemeljenih razlogov za tako pomembno odločitev, kot je splošna stavka.

Na kongresu je bil posebno kritičen do Renzijeve vlade odhajajoči generalni sekretar Luigi Angeletti. »Premier je pravi čarovnik kar zadeva napovedovanje projektov, a kar zadeva probleme sedanjega trenutka kaže vse svoje šibkosti«, je med drugim poudaril Angeletti.

Svoje razloge za nesodelovanje pri skupni splošni stavki je generalna sekretarka CISL Annamaria Furlan razložila v dnevniku La Repubblica. Povedala je, da se reforma s popravki izboljšuje, zato ni razloga, da se država v celoti ustavi. Niti zakon o stabilnosti ne opravičuje splošne stavke. »Bomo pa stavkali za obnovo delovne pogodbe za uslužbenca javnega sektorja«, je poudarila Furlanova.

Medtem je včeraj komisija za delo poslanske zbornice zaključila z razpravo o osnutku reforme dela, ki bo šel v razpravo v avlo jutri.

Susanna Camusso in Carmelo Barbagallo

ANSA

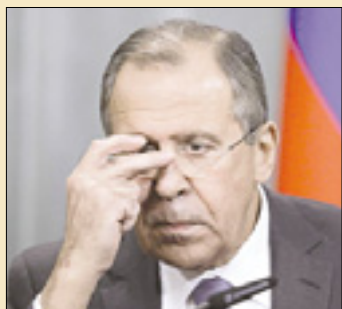
Italijanska vlada začela privatizacijo državnih železnic

RIM - Italijanska vlada je začela delno privatizacijo državnih železnic FS. Gospodarsko ministrstvo je namreč napovedalo ustanovitev odbora strokovnjakov, ki naj bi zasnovali korake procesa uvrstitve dela družbe na borzo. Gospodarski minister Pier Carlo Padoan je ob tem izrazil upanje, da bi lahko prišlo v kratkem do dejanske kotacije delnic železnic na borzi.

Delna privatizacija bo pomembna priložnost za oceno vrednosti podjetja, ki je zahvaljujoč mreži hitrih vlakov odigral tudi pomembno vlogo pri modernizaciji države. Italijanske državne železnice so v kriznem letu 2013 zabeležile močno rast dobička, predvsem na račun hitrih vlakov frecciarossa. Omenjeni vlaki so lani prepeljali 42 milijonov potnikov.

Privatizacija je del strategije italijanske vlade za zmanjšanje rekdne zadolženosti. Vlada Mattea Renzi namerava na ta način zbrati 36 milijard evrov, med drugim pa sta na seznamu za prodajo še državna pošta in nadzornik zračnega prometa Enav. Poleti je vlada že prodala del državnega ladjarja Fincantieri.

MOSKVA - Lavrov Za pogovor med Kijevom in separatisti

Sergej Lavrov

ANSA

MOSKVA - Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je včeraj v Moskvi ocenil, da bi krizo v Ukrajini lahko rešili samo neposredni pogovori vlade v Kijevu in separatistov na vzhodu Ukrajine, ne pa pogovori z Rusijo, ZDA in EU. A ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je direktna pogajanja z »ruskimi teroristi« zavrnil. Ukrajinski premier je Mosko tudi pozval, naj spoštuje dogovor o premirju, ki so ga sklenili septembra v Minsku, in naj preneha »igrati igrice, katerih cilj je legalizacija statusa separatistov«.

Lavrov se je po drugi strani zavzel za nadaljevanje pogovorov t. i. kontaktne skupine, v kateri so ob predstavnikih vlade v Kijevu in separatistov na vzhodu Ukrajine še Rusija in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Kot je dejal, je zavračanje pogovorov v tem formatu kriminalno.

Vlada v Kijevu je namreč predlagala neposredne pogovore z Rusijo ob sodelovanju ZDA in Evropske unije - v t. i. ženevskem formatu. A kot je ocenil Lavrov, so pogovori v takem formatu »preživeti«.

Ukrajinsko vlado pa je Lavrov ob tem še obtožil, da se pravzaprav pripravlja na novo ofenzivo na vzhodu Ukrajine. Dokaz temu naj bi bil tudi ukaz ukrajinskega predsednika Petra Porošenka, da se ustavi delovanje in financiranje vseh javnih ustanov na območjih, ki so pod nadzorom separatistov, od državnih uradov do šol in bolnišnic.

JERUZALEM - Po torkovem napadu na sinagogo

Domova napadalcev zravnali z zemljo Pozivi, naj se prekineta sovraštvo in nasilje

Izraelski premier Benjamin Netanjahu je v torek odredil, naj domova napadalcev zravnajo z zemljo, tako kot tudi domove drugih Palestincev, ki so napade izvedli pred tem

ANSA

JERUZALEM - V torkovem napadu na sinagogo v Jeruzalemu je po najnovejših podatkih umrlo pet ljudi, potem ko je v bolnišnici poškodbam podlegel 30-letni policist, pisanje izraelskega časnika Jerusalem Post povzema nemška tiskovna agencija dpa. V sinagogo v Jeruzalemu sta v torek vdrla dva Palestinca in streljala na vernike. V najbolj smrtonosnem napadu v več letih v Jeruzalemu sta ubila štiri Izraelce, preden so policisti ubili njiju. Ranjenih je bilo osem ljudi, med njimi dva policista. Od njiju je eden v torek podlegel poškodbam in so ga pokopali včeraj.

Iz sveta so se zvrstile številne obzodbne na napad. Včeraj se jim je pridružil tudi papež Francisek, ki ga je označil za nesprejemljivega. »z dna srca pozivam vpleteni strani, naj prekineta cikel sovraštva in nasilja in sprejmeta pogumne odločitve za spravo in mir,« je dejal na redni tedenski avdienci. »Izgradnja miru je težka, a brez miru je življenje muka,« je še dodal.

Izraelski premier Benjamin Netanjahu je v torek odredil, naj domova napadalcev zravnajo z zemljo, tako kot tudi domove drugih Palestincev, ki so napade izvedli pred tem. Izraelska policija in vojski so včeraj v vzhodnem delu Jeruzalema že zavrnila z zemljo hišo Palestineca, ki je okoli v Jeruzalemu s svojim avtomobilom zapeljal v množico, ki je čakala na avtobusnem postajališču. Kot je sporočil predstavnik izraelske vojske Peter Lerner, ga Izrael obravnava kot samomorilskega napadalca.

Politika uničevanja domov po tovrstnih in podobnih napadih tudi v Izraelu velja za sporno. Leta 2005 so jo začasno odpravili, ker naj glede na ugotovitve vojske ne bi bila učinkovita, znova pa so jo uvedli leta 2008, po nizu napadov arabskih prebivalcev vzhodnega Jeruzalema.

Kot piše dpa, oblasti želijo potencialne napadalce odvrniti od tovrstnih dejanj, ki naj bi na ta način vedeli, kako visoko ceno bo morala plačati njihova družina. Organizacije za človekove pravice prakso označujejo kot kršitev mednarodnega humanitarne prava. Najvišje izraelsko sodišče je kljub temu doslej vedno zavračalo pritožbe na ukrep.

MADRID - Skoraj soglasno

Španski parlament se je izrekel za priznanje palestinske države

MADRID - Španski parlament se je v torek zvečer izrekel za priznanje Palestine kot neodvisne države. Poslanci so s 319 glasovi za, dvema proti in enim pozdranim podprli predlog, ki vlado poziva k uradnemu priznanju. Miren soobstoj dveh držav - Izraela in Palestine - je namreč po mnenju španskih poslancev edina mogoča rešitev za bližnjevzhodni konflikt. Predlog podpore priznanju Palestine so v parlament vložili opozicijski socialisti, podprli pa so ga tudi poslanci vladajoče Ljudske stranke premierja Mariana Rajoya.

Ti so sicer pred nezavezujočim glasovanjem predlogu dodali dopolnilo, po katerem mora priznanje Palestine slediti pogajalskemu procesu med vpletenimi stranmi, ki zagotavlja mir, varnost, spoštovanje človekovih pravic in regionalno stabilnost. Španski parlament je obenem pozval vlado,

naj si znotraj Evropske unije prizadeva za priznanje Palestine kot suverene države. To bi moralo potekati v okviru mirovnega procesa, ki bo upošteval utemeljene skrb, interese in želje Izraela, so še menili španski poslanci.

»Ni zavezujoč, ne postavlja časovnice za priznanje, vladi daje možnost, da priznanje izvede, ko se ji bo to zdelo primerno,« je novinarjem v Bruslju v ponedeljek pojasnil španski zunanji minister Jose Manuel Garcia-Margallo. »Če želimo biti učinkoviti, mora biti to priznanje izvedeno v sodelovanju z EU,« je še dejal.

Podobno resolucijo je za pospešitev prizadevanj za oblikovanje dveh držav sprejelo že nekaj drugih evropskih držav. Parlamenta Velike Britanije in Irske sta prav tako nezavezujoča predloga sprejela minuli mesec, pri čemer sta vladi pozvala k priznanju. No-

beno se pozivu še ni odzvala. Tudi francoski poslanci bodo 28. novembra glasovali o predlogu vladajočih socialistov, ki prav tako poziva vlado k priznanju Palestine. Korak dlje je naredila Švedska, ki je 30. oktobra uradno priznala Palestino.

Izrael pričakovano ni zadovoljen s potezo španskega parlamenta in jo je označil za nekoristno. »Izjava španskega parlamenta zgolj oddaljuje možnosti za dosego dogovora med Izraelom in Palestinci, ker spodbuja Palestince, da postajajo še skrajnejši v svojih stališčih,« je v sporočilu zapisalo izraelsko zunanje ministrstvo. »Bolje bi bilo, če bi španski parlament namesto tega naredil dobro stvar in obsodil gnusen pokol v sinagogi v Jeruzalemu, ki sta ga izvedla razvneta Palestinca,« so španskim poslancem še svetovali v Izraelu.

TRŽIČ - Vplivi na okolje termoelektrarne A2A

Nadaljnje presoje naj upoštevajo tudi Kras

Študija, ki jo je deželna uprava naročila okoljski agenciji ARPA, naj bo le prvi korak do čim bolj popolne slike o vplivih na okolje tržiške termoelektrarne A2A. Kajti slika vplivov je v resnici veliko bolj kompleksna od tiste, ki izhaja iz te najnovejša analize; zato je treba zbiranje podatkov tako časovno kot geografsko razširiti in nadgraditi. Analize vplivov na okolje ni mogoče omejiti na Tržič, temveč mora v prihodnje vključevati tudi meritve v okoliških občinah, v prvi vrsti na doberdobskem Krasu.

Tako razmišlja podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic, ki je v odboru predsednika Gherghette odgovorna za okoljska vprašanja. Tržiške predstavitve raziskave, o kateri poročamo v sosednjem članku, se je udeležila tudi ona, zato smo jo prosili za oceno predstavljenih izsledkov, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da termoelektrarna A2A ne onesnažuje. Kot pravi, so podatki posledica nekaterih objektivnih razlogov.

»Meritve so opravili v časovnem razmahu skoraj treh mesecev, kar je za tovrstne raziskave zelo kratko obdobje. Na tak način nimamo pregledov nad trendi onesnaževanja. Poleg tega so bile geografsko omejene, saj so se nanašale izključno na podatke merilnih postaj v mestu Tržič. Na podlagi tehničnih dognanj pa vemo, da se izpusti skoraj dvesto metrov visokega dimnika ne ustavijo v njegovi bližini, ampak dosežejo, zaradi tako imenovanega efekta dežnik ter na primer dežja in vetra, širši geografski prostor. Meritve bi morali zato opraviti na celotnem Krasu, v prvi vrsti v doberdobski občini. K temu je treba dodati, da je bilo v letošnjem letu povpraševanje po elektriki iz centrale zelo nizko, saj je zelo narasla proizvodnja fotovoltaičnih panojev.«

Podpredsednica ne dvomi, da delovanje tržiške termoelektrarne vpliva tudi na širše kraško okolje. »Doberdobski so mi povedali, da so bile v 90. letih, ko je centrala delovala s polno paro in brez današnjih filtrov, posledice vidne na vegetaciji in je listje prekrivala siva plast. Danes tega ni več, dejstvo pa je, da naša največja centrala deluje na premog, ki ostaja najbolj onesnažujoči snov. Električno bi morali proizvajati na drugačne načine, premog je tako rekoč ad acta.«

Premog ni okolju prijazen vir, poleg tega spada med neobnovljive, fosilne, vire, ki bodo prej ali slej zmanjkali. Mednje spada tudi naravni plin, ki bi v načrtih neka-

TRŽIČ - ARPA o termoelektrarni

Če obratuje ali miruje, se v zraku ne pozna ...

Obratovanje oziroma zaprtje tržiške termoelektrarne A2A ne vpliva na koncentracijo onesnažujočih snovi v zraku, vse izmerjene vrednosti pa ne presegajo zakonsko predvidenih mej. To so najpomembnejši (in nekoliko presenetljivi) izsledki raziskave, ki so jo včeraj predstavili na tržiskem županstvu.

Raziskavo je na pobudo deželne uprave opravila okoljska agencija ARPA. Kot je poudarila okoljska odbornica Sara Vito, so z meritvami začeli aprila letos, ko je bila elektrarna zaprta zaradi vzdrževalnih del: izredno redko priložnost so izrabili z namenom, da bi pridobljene podatke primerjali s tistimi, ki so jih zbrali, ko je objekt obratoval. Gre sicer za omejeno obdobje (9. april - 4. julij 2014), zaradi česar podatki nimajo zakonske veljave, lahko pa po odborničini oceni pripomorejo k boljšemu razumevanju fenomena. Dežela namerava vsekakor nadaljevati z meritvami, prihodnje leto pa bo predstavila tudi izsledke epidemiološke raziskave in torej morebitnih vplivov tržiške elektrarne družbe A2A na človekovo zdravje.

ARPA je meritve opravila na štirih različnih lokacijah (v ulicah Agraria, Boito, Duca d'Aosta in Natisone) v Tržiču in analizirala koncentracijo dušikovega oksida, dušikovega monoksida in prašnih delcev.

O kritičnih točkah raziskave obširneje poročamo v sosednjem članku.

Dimnik tržiške termoelektrarne

terih podjetnikov poganjal nov tržiški uplinjevalnik. »Naravni plin je manj onesnažujoč od premoga, ne predstavlja pa idealne rešitve. Uplinjevalnik bi lahko bil sprejemljiv v nekem prehodnem obdobju, naš cilj pa morajo biti obnovljivi in torej okolju prijazni viri. Če bi sončno energijo lahko akumulirali, bi bili na zelo dobri po-

ti. Najnovejša fotovoltaične panoje - sončne celice je namreč mogoče popolnoma razgraditi ali predelati.«

Ob vplivih na okolje vzbujajo skrb tudi vplivi na človeka. »Centrala deluje od leta 1965, takratni vpliv je bil nedvomno zelo močan, kljub filtrom in posodobitvam pa ostaja uporabljena tehnologija zastare-

GRADIŠČE

Valentinino življenje visi na nitki

Valentina Pugliese

Življenje 24-letne Valentine Pugliese visi na nitki. Dekle, v katerega se je v ponedeljek zvečer v središču Gradišča zaletel avtomobil, leži v oddelku za intenzivno nego videmske bolnišnice. Poškodbe so hude in razširjene po vsem telesu: v nesreči je bila najprej ukleščena med svoj avtomobil, ki je bil parkiran ob cesti, in Fiat pando, ki ga je upravljal 33-letni M.C. iz Mariana in jo je nato nekaj metrov nezavestno vlačil po cestišču, da je dobila tudi hud udarec v glavo. Zdravniki so včeraj sporočili, da je njeno stanje zelo resno, vendar stabilno. V dekletovi družini - oče Salvatore je vojak goriške brigade Pozzuolo - se obup prepleta z upanjem, da bo s svojo fizično odpornostjo in mladostno energijo, ki jo ima Valentina v sebi, premostila prvih 4-5 dni po nesreči, ki so najbolj kritični.

la. Zato potrebujemo epidemiološko analizo, ki naj preuči vplive na zdravje. «V ta namen je pokrajinska uprava že posredovala državnemu tožilstvu, deželni upravi in tržiški občini izsledke strokovne študije, ki jo je naročila skupini izvedencev. »Centrala je verjetno vzrok za bolezní in morda tudi smrti.« (pd)

PRISELJENCI - Zagotovila notranjega ministra

Ne več samo Gorica

S prihodnjim letom bo število komisij, ki obravnavajo prošnje za azil, podvojeno - Gorica bo pristojna le za FJK

Ob Soči zasilno zavetišče za priseljence

Če naj verjamemo italijanskemu notranjemu ministru Angelinu Alfano, bo Gorici s prihodnjim letom odleglo, saj ji ne bo več treba sami nositi bremena priseljenskih tokov, ki prihajajo na ozemlje Furlanije Julijske krajine, Veneta in Južne Tirolske. Minister je namreč na včerajšnji avdiciji v parlamentarnem odboru za nadzor izvajanja schengenskega sporazuma napovedal, da je vlada sprejela odlok, na podlagi katerega bodo podvojili število teritorialnih komisij za presojo prošenj za azil, kar bo razbremenilo komisijo goriške prefekture, ki je pristojna za prosilce azila iz treh omenjenih dežel in si mora včasih nalagati še prošnje iz Emilie Romagne. Goriška zahteva je bila torej uslišana.

»Gorica bo po novem pristojna izključno za prosilce iz Furlanije Julijske krajine,« je včeraj poudaril Alfano v parlamentarnem odboru. Na osnovi ministrovega odloka bo po novem 40 teritorialnih komisij (danes jih je le dvajset); poleg goriške bosta še v Padovi za pokrajino Padova, Benetke in Rovigo ter v Veroni za preostali del Veneta in za Južno Tirolsko.

Podpredsednik parlamentarnega odbora, goriški poslanec Giorgio Brandolin, je pojasnil, da bodo nove komisije operativne predvidoma od marca oz. aprila prihodnjega leta. To pomeni, da bo morala Goriška še nekaj časa prenašati breme obupancev, ki jih je za zmogljivosti tukajšnje teritorialne komisije očitno preveč.

GORICA

Dvojezičnost: pravice so, izvajanje pa nezadostno

Dvojezičnost v Gorici, kako naprej? S problematiko, ki je na Goriškem zabeležila pomembne premike, na Tržaškem pa zaradi znanega dogajanja v občinskem svetu povzročila veliko slabe krvi, se začena nov niz javnih razprav Goriškega loka. To vprašanje je obravnavano v osmem, devetem in desetem členu zaščitnega zakona 38/2001. Osmi člen predvideva namreč, da je na območju, ki ga omenja prvi člen zakona, slovenski manjšini priznana pravica do rabe slovenščine v odnosih s krajevnimi upravnimi in sodnimi oblastmi kakor tudi s podjetji, ki na osnovi koncesij opravljajo storitve javne koristi in imajo na istem območju svoj sedež in so pristojna za območja občin, ki jih določa četrty člen.

Deveti člen ureja rabo slovenskega jezika v izvoljenih telesih z navedbo, da se v zbornih organih in v izvoljenih skupščinah na območju, o katerem govori četrty člen, uveljavlja pravica do rabe slovenskega jezika tako v ustni kot v pisni obliki in pri vložitvi predlogov, resolucij, pisnih vprašanj in interpelacij kakor tudi pri morebitnem sestavljanju zapisnikov. Postopek za izvajanje tega določila urejajo statuti in izvršilni pravilniki izvoljenih organov. Pristojna uprava poskrbi za takojšen prevod govornih posegov in pisnih prispevkov v italijanski jezik. Člani organov in izvoljenih skupščin lahko na zahtevo zainteresiranih opravljajo javne funkcije, za katere so morebiti pooblašteni, tudi v slovenskem jeziku. V stikih med javnimi uradi na območju iz četrtega člena je dovoljena skupna raba slovenskega in italijanskega jezika.

Po desetem členu pa je predviden odlok predsednika deželnega odbora, ki na osnovi predloga odbora in po mnenju pristojnih ustanov, na osnovi seznama, ki ga predvideva četrty člen, določi občine in dele občin ter kraje in ustanove, v katerih je ob italijanskem predvidena tudi raba slovenskega jezika na napisih javnih uradov, na uradnih papirjih in na splošno na vseh javnih napisih kot tudi na praporih. Ta določila se uveljavljajo tudi pri toponomastičnih napisih in na cestnih znamenjih. Tovrstne odloke sta že podpisala tako sedanja predsednica dežele Debora Serracchiani kot tudi njen predhodnik Renzo Tondo, tako da je ozemlje, na katerem je predvidena vidna dvojezičnost, pravno določeno. Tudi pri udejanjanju tega člena smo priča velikim zamudam in v nekaterih primerih celo protizakoniti namestitvi novih enojezičnih smerokazov, kot se je v zadnjem letu dogajalo na območju Štandreža. Lahko torej trdimo, da se vidna dvojezičnost na Goriškem uveljavlja, so pa še določene težave predvsem v odnosih z Anasom in družbo Autovie Venete.

Zakon predvideva kar nekaj pravic, ki pa se še v nezadostni meri udejanjajo. S tem v zvezi gre izpostaviti pomembni premik v goriškem občinskem svetu, kjer so končno omogočeni posegi v slovenskem jeziku. Ne smemo pa zanemariti dejstva, da smo tudi pripadniki slovenske manjšine nekoliko »deficitarni« pri koriščenju priznanih pravic predvsem, kar zadeva rabo slovenskega jezika v odnosu do javnih uprav. O vsem tem bo govor na prvem Goriškem loku, ki ga bo vodil novinar Sandor Tence ob udeležbi občinskih svetnikov Davida Peterina in Božidarja Tabaja ter Walterja Bandlja za SSO in Livia Semoliča za SKGZ. Srečanje bo jutri ob 18. uri v čitalnici Feiglove knjižnice v Gorici. To bo priložnost za preverjanje stanja, predvsem pa za razmislek o odločnejšem udejanjanju zaščitnih norm v Gorici.

KRMIN

Avtomobil na križišču oplazil kolo

V Krminu je avtomobil zbil 80-letno kolesarko, ki jo je na srečo odnesla brez hujših poškodb. Nesreča se je zgodila včeraj na križišču med ulicama Cumano in Udine. Okrog 9. ure je mimo privozil Fiat punto, ki ga je upravljal 72-letna domačinka C.S. Dinamiko še preverja prometna policija, zdi pa se, da ženska ni upoštevala prednostne ceste in je pri vožnji prek krožišča oplazila kolesarko, 80-letno O.P., ravno tako iz Krmina. Na kraj se je pripeljala tudi osebje službe 118 z rešilnim vozilom. Ponesrečenko so zaradi šoka in lažjih poškodb prepeljali v bolnišnico.

Razstava bo na ogled do 10. decembra

BUMBACA

S predstavitevijo likovne razstave Vladimirja Klanjščka, so se v torek pričele slovesnosti ob 33-letnici Kulturnega doma v Gorici. Razstava sovpada tudi s 70. rojstnim dnevom priznanega števerjanskega slikarja. S temi besedami in s pozdravom številnim ljubiteljem likovne umetnosti z obeh strani meje, je prireditelj uveljavljeni likovni razstavi Igor Komel. Povedal je še, da je slikar Klanjšček pred več kot desetletjem že razstavljal v goriškem hramu kulture, obenem pa gre za umetnika, ki je zvest obiskovalec njegovih prireditev.

Pred predstavitevijo umetnika in njegovega bogatega likovnega opusa sta

mladi članici društva Briški grič iz Števerjana, Jana Štekar in Jasna Tomsič, recitali nekaj sonetov Alojza Gradnika, pesnika goriških Brd. Recitacijo je na cître spremljala Gabrijela Vidmar iz Pevme, kar je celotnemu nastopu dalo svojstven pečat; Gradnikove pesmi so se lepo spajale s predstavitevijo likovnika, ki je doma v Brdih.

Umetnostni kritik Joško Vetrih je v daljšem dvojezičnem nagovoru razkril, da je že od začetka pobliže sledil likovni poti Vladimirja Klanjščka in je lahko »iz prve roke« spremljal njegove premišljene izbire motivov ter stalno izpopolnjevanje izraznih sredstev, ki so značilna za

GORICA - V Kulturnem domu odprtje likovne razstave

Klanjščkove intimne vizije

njegovo umetniško govorico. Avtor se rad posveča domači pokrajini in njene mu kmečkemu okolju, v katerem se lahko zasluţimo umirjen, upočasnen ritem vaškega življenja. Vse to pride do izraza z umetnikovo sproščeno slikarsko potezo, s prefinjeno in premišljeno izbiro barv, ki jih uporablja pri raziskovanju intimne strukture narave. S tem uspe ujeti njeno dušo in zaznati njen skriti utrip.

V nadaljevanju je Joško Vetrih še povedal, da je Klanjšček v zadnjih letih obogatil in izostril svojo likovno govorico. Po obdobju, ko smo v njegovih delih še lahko zaznali podprosojnimi barvnimi nanosi osnovno strukturo krajskih elementov, se je umetnik postopoma odpovedal slikarski potezi, na kateri so slonele iluzorne perspektive, značilne za figurativno tradicijo. V tej fazi ustvarjanja, je slikarska poteza pri Klanjščku izgubila skoraj povsem tradicionalno funkcijo, ki jo je imela pri definiranju oblik in kompozicijskih ritmov. Posebno pozornost namenja števerjan-

ski umetnik barvi, s katero nakaže obriše rastlin, sadežev in predmetov, o katerih je v svojem spominu ohranil globok kromatski spomin, ki aktivno spodbuja naša čutila, je še povedal kritik Joško Vetrih.

Pred mikrofonom je ob zaključku prireditve stopil še tržaški pesnik Marko Kravos in pojasnil, da ga na Klanjščka veže staro prijateljstvo; oba pripadata za mejskemu umetniškemu svetu in skušata vsak na svoj način izpričati utrip življenja, ki nas obdaja. Marko Kravos je ob spremljavi citer prebral tudi nekaj svojih pesnitev, med katerimi je bila tudi pesem, ki jo je prijatelju Klanjščku poklonil ob praznovanju 50. rojstnega dne.

Razstava Vladimirja Klanjščka bo na ogled do 10. decembra po ustaljenem urniku Kulturnega doma (vsak dan od 9. do 13. ure in od 16. do 18. ure) ter ob prireditvah, ki so na sporedu v domu. Ob tej priložnosti je bil izdan tudi prospekt z opisom življenja in dela Vladimirja Klanjščka. (vip)

Vladimir Klanjšček

BUMBACA

NAŠ POGOVOR - Psihologinja in psihoterapevka Jana Pečar

Starši rastejo z otroki

Starševstvo je vse prej kot enostavna naloga, zato goriški Dijaški dom že nekaj let vabi v Šolo za starše

Jana Pečar je psihologinja in psihoterapevka, ki se ukvarja s sistemsko družinsko psihoterapijo, kar pomeni, da se poklicno posveča predvsem reševanju težav, ki nastajajo v družinah in parih. Tržačanka, ki živi v Gabrjah, je tudi stalna sodelavka goriškega Dijaškega doma, v katerem med drugim vodi Šolo za starše. Prvi predavanja v novi sezoni sta bili v prejšnjih dneh, najprej za slovenske starše, nato še za italijanske.

Šolo običajno povezujemo z otroki: kako je nastala zamisel o Šoli za starše?

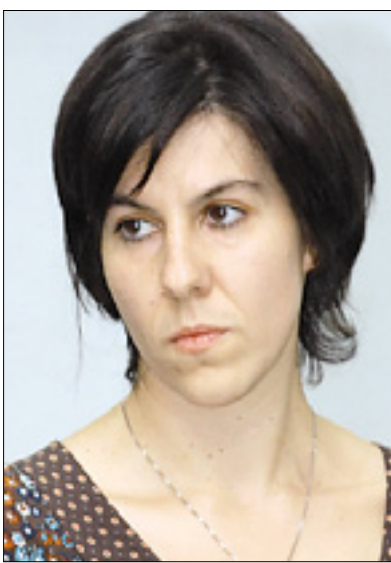
Biti starši je vse prej kot enostavna naloga. Ko se otrok rodi, ne dobimo priročnika s pojasnili in recepti, kaj bo z njim in kako bo treba ravnati v specifičnih okoliščinah. Vzporedno z otrokovim razvojem se razvija tudi starševska vloga, starši rastemo, ko otrok raste in te rasti ni nikoli dovolj, kajti nova življenjska obdobja preoblikujejo odnose med starši in otroki. Ustroj današnje družbe pa nam ne omogoča, da bi se ustavili in razmislili o tem procesu, da bi z drugimi izmenjali izkušnje, razmišljanja, dvome, čustva. Tako izmenjava je skoraj redkost celo v družini, kaj šele, da bi starši imeli priložnost konfrontacije z drugimi starši ali strokovnjaki. Zaradi tega so v zadnjem desetletju v raznih državah nastale Šole za

starše in njihov dober obisk priča o potrebi takih pobud.

V Dijaškem domu prirejajo predavanja za starše že veliko let, v obliki povezane enote, ki ji pravimo Šola za starše, pa zadnja štiri leta. Zamisel je dejansko zrastle iz potrebe po nujenju koristnih pripomočkov staršem, ki se danes soočajo z vzgajanjem, po drugi strani pa iz potrebe po izmenjavi mnenj in izkušenj v zvezi z vzgojno soodgovornostjo, ki je skupna družinam in drugim vzgojnim figuram, kot je Dijaški dom.

Česa se starši učijo v vaši šoli?

Program oblikujeva z ravnateljico Kristino Knez, veliko pozornost posvečava aktualnim temam, se pravi težavam, s katerimi se družine soočajo v današnji družbi. K obravnavi posamezne teme vabimo strokovnjake s specifičnega področja. V teh letih smo obravnavali šolsko področje, na primer specifične učne težave, in posamezne tematike, vezane na življenjske faze družine, npr. mladostništvo ali ločitev staršev. Gostili smo strokovnjake, ki so staršem predstavili vzgojne stile, in operaterje, ki se ukvarjajo s preventivnimi programi na področju uporabe in zlorabe drog. Pomembna stalnica pa je srečanje, ki je posvečeno dvojezičnemu jezikovnemu razvoju otrok in želi nuditi star-

šem instrumente, s pomočjo katerih bi ozaveščeno izbrali slovensko šolo. Tudi letos ga bo vodila raziskovalka in psihoterapevka Suzana Pertot, ki je stalen gost Šole za starše. Na sporedu bo januarja.

Leto je prvo srečanje je bilo posvečeno odnosom v družini. Kako ste temo predstavili staršem?

Družina je mreža medsebojnih odnosov, ki povezuje vse njene člane; vsak

Zgoraj udeleženci Šole za starše, levo predavateljica Jana Pečar BUMBACA, R. MARKUČ

najmanjši dogodek, sprememba ali resen problem jo zatrese, tresljaj pa se razširi prav do vsakega. Kar pomeni, da vse, kar se dogaja enemu članu, pretresa tudi druge družinske člane. Izkušnje, ki smo jih pridobili v družini, v kateri smo odrasli, nas usmerjajo tudi kasneje. Človek je bitje, ki se razvija znotraj družinskih odnosov in sicer toliko, kolikor mu ti odnosi dopuščajo. Vsaka družina gre skozi različna obdobja in vsako prinaša različne razvojne naloge, ki jih morajo družina in posamezniki izpolniti, da lahko napredujejo. Cilj družinskega sistema je, da posamezniku omogoči, da odide v svet, v katerem se ne bo bal novih odnosov, razvije svoj način življenja, oblikuje svoje cilje in postane samostojen, funkcionalen, odgovoren posameznik.

Kaj je najbolj zanimalo starše?

Postavljali so predvsem vprašanja, vezana na spremembe v življenjskem ciklusu, na odnos in komunikacijo med starši in otroki. Veliko pozornost smo na primer namenili ločitvi staršev in potrebi, da starša, čeprav nista več par, še dalje komunicirata v zvezi s starševstvom.

Odločili ste se tako za slovenski kot italijanski »razred« so med starši razlike?

Nekatera dosedanja predavanja so bila samo v enem jeziku, druga smo priredili v obeh. Za starše, ki so vezani na slovensko skupnost, je bolj značilno, da se med sabo poznajo in torej mogoče zaradi tega težje posežejo v razpravo. Tako smo vsaj opazili v teh letih. Italijanski starši, ki imajo otroke v slovenskih šolah, pa lažje nanizajo svoja razmišljanja oziroma izkušnje. Vse to pa seveda ni pravilo in de-

jansko sta prav srečanja, ki sta si sledila v zadnjem tednu, pokazali, da ni vedno tako: na slovenskem srečanju, ki se ga je udeležilo približno 30 staršev, je bilo tokrat več izmenjave mnenj kot na italijanskem, kjer je bilo staršev skoraj dvakrat toliko in je tudi zato bila komunikacija nekoliko težja.

Katera bodo naslednja predavanja?

Poleg že omenjenega januarskega predavanja o dvojezičnem razvoju, bo začetek marca nadaljevalno srečanje o spremembah v družinskih odnosih. Spregovorili bomo o trenutku, ko se družina sooči z obdobjem, ko otroci stopijo v adolescenco. Četrto srečanje pa bo posvečeno razmišljanju okrog obšolskih dejavnosti (glasbenih, športnih, jezikovnih, gledaliških ipd.), njihovi ustreznosti, o tem, kdaj jih je preveč in kako najti ravnovesje med njimi in šolskimi zahtevami.

Starše tudi usmerjate do specifičnih socio-zdravstvenih služb

Priprani smo, da je potrebno v primerih, ko se družine soočajo s težavami, ustvariti mrežo, ki lahko priskoči na pomoč in v katero so vpleteni subjekti, ki med sabo sodelujejo. Zato tudi letos snujemo predstavitev javnih socio-zdravstvenih služb; nagibamo se k temu, da bi predstavili družinske posvetovalnice in pozornost posvetili spolnosti.

Naša srečanja so tudi priložnost za usmerjanje staršev do krajev, kjer lahko najdejo ustrezno pomoč. V teh letih je prav po zaslugi povezav med Dijaškim domom in javnimi službami več družin našlo odgovore na specifične družinske težave. Posvetovalno okence, ki sem ga vodila, je imelo namreč to vlogo. (pd)

Visok vodostaj Doberdobskega jezera je posledica večdnega deževja, naravni spektakel pa je nedvomno očarljiv

SILVAN PITTOLI

AJDOVŠČINA - Prvih Pipistrelovih 25 let

Trdno na tleh in z idejami v zraku

Današnja znanstvena fantastika bo jutrišnja realnost

»Smo trdno na tleh, z idejami visoko v zraku.« Takole na kratko povzema filozofijo ajdovskega podjetja Pipistrel direktor in solastnik Ivo Boscarol. Za Pipistrel nebo ne predstavlja meje, temveč življenjski prostor. To, kar bi povprečni človek označil za znanstveno fantastiko, je za Pipistrelovo ekipo izziv. Ki se korak za korakom spreminja v realnost. Uporaba električnega pogona v letalstvu, štirikratni oblet sveta z ultralahkim letalom, prelet severnega tečaja, višinski rekord na 6.927 metrih nadmorske višine, lanski prvi polet štirisedežnega letala nove generacije, je le nekaj mejnikov v letalstvu, ki jih je premaknilo to, pred 25 leti ustanovljeno podjetje. Nič čudnega torej, da je revija Wired Magazine Pipistrelovo električno letalo lani imenovala za eno od sedmerih velikih idej, ki bodo spremenila svet. In idej v zvezi s tem jim res ne primanjkuje.

Največji transportni izziv tega trenutka je po Boscarolovih besedah promet v velemestih. Rešitev? Tretja dimenzija: zrak. In zopet smo na Pipistrelovem terenu ... »Mestni promet je urejen popolnoma neracionalno: od doma do službe nekdo porabi tudi dve uri. Po zraku bi za vse skupaj potreboval le nekaj minut. Zato bi bilo treba mestni promet reorganizirati tako, da se bo osredotočil na enega samega človeka. Popolnoma avtomatiziran električni letalnik - to pač ne bodo letala - bi posameznika prevzel na za to prirejenem oknu njegove stolpnice in ga odpeljal na željeno lokacijo. Ko opravi z njim, gre iskati nekoga drugega,« opisuje Boscarol vizijo mestnega prometa v prihodnosti, ki očitno ni tako oddaljena. »Ne, ne gre za znanstveno fantastiko. Zadeva v laboratorijih že deluje. Tudi tehnologija je že tako daleč, da bi jo testno lahko že preizkusili. Težava bo spreminjanje mišljenja v glavah in iskanje virov financiranja,« pravi Boscarol, ki ne skriva, da tudi Pipistrel že dela na takšnem projektu. »Je pa že kar nekaj institucij na svetu, ki se s tem ukvarjajo. Sistemi so ne nazadnje zelo podobni - tudi sistem za dvodimenzionalno uporabo na primer Google avta je zasnovan zelo podobno, kot bo ta ideja v zraku. Popolnoma varen nadzor plovila že obstaja. Nekateri avtomobili ga tudi že imajo. Implementacija tega sistema v plovila v zraku bo samo logično nadaljevanje tega.«

BENCINSKI POGON JE PRETEKLOST

Po Boscarolovih besedah projekt ni nujno zanimiv le za velika mesta. »Ni problem velikost, temveč reorganizacija mesta. Letalniki bi namreč prosto letali po zraku, v delu, kjer bi bil promet hitrejši, pa bi bili priključeni na magnetno tračnico, ki bi omogočala letenje v vseh vremenskih pogojih in istočasno polnjenje. Pomemben poudarek takega prometa je tudi ta, da bi bil na električni pogon. Ta je tišji, cenejši in bolj ekološki. Bencinski pogon je preteklost. Pogon bodočnosti predstavlja elektrika, ki omogoča izredno natančno vodenje plovil, racionalnejšo rabo, omogoča tudi energetsko neodvisnost od držav proizvajalk nafte,« napoveduje Boscarol.

Sicer pa so drugi izzivi, s katerimi se spopada podjetje, veliko bolj 'zemeljske' narave. »Da lahko sanjamo podnevi, moramo zato, da bomo lahko naše dolgoročne vizije in sanje uresničevali, kratkoročno preživeti, kar je eden od velikih izzivov sodobnega časa. Širimo torej tržišča in proizvodni program. Poskušamo ostati toliko inovativni, da smo še vedno vodilni na svetu, vsaj kar se tiče električnih pogonov letal. Dandanes je lahko biti pionir na področju letalstva, a je težko od tega živeti. Izredno veliko čast nam pomeni, da sta dve največji svetovni organizaciji s področja postavljanja letalskih standardov in varnosti - evropska Easa in ameriški FAA za nove standarde leta 2017 določili ekipo, ki na teh standardih dela. Verjetno največje priznanje za Pipistrel v 25 letih je to, da je Tine Tomažič vodja skupine za pogone. Tega, da lahko Pipistrel soustvarja standarde za nekaj desetletij naprej, pa Nasina zmaga ... nismo mogli niti pričakovati. Danes je vsem jasno, da je Pipistrel tisti, ki je pomaknil mejo v letalstvu, kar se tiče električnega pogona, in da jih bo premikal še naprej,« je prepričan prvi mož Pipistrela.

VSAKO LETO BOLJŠI

Po njegovem mnenju bo od leta 2017 dalje tudi certifikacija in s tem tudi komercialna raba električnega pogona v letalstvu postala realnost. Zato se pripravljajo tudi na večje projekte. Pipistrel se namreč ne bo ustavil na štirisedežnem projektu kot je Panthera - sicer pa je tudi ta že v načrtu za električni in hibridni pogon.

»Pipistrel načrtuje letala z daljšim dosegom. Kmalu bomo predstavili malo letalo, ki zmore preleteti 12.000 kilometrov brez pristanka. Druga stvar pa so večja letala, zlasti ker smo prepričani, da je tudi potniški promet moč organizirati tako, da bi bila letala učinkovitejša, varčnejša, do okolja prijaznejša in da ne bi potrebovala

Ivo Boscarol z astronautko Sunito Williams, ki sedi v Pipistrelovem letalu FOTO KM.

velikih terminalov, kot so sedanja letališča. Vse to so izzivi, ki se lahko uresničijo, če bo imel Pipistrel srečo kot v zadnjih 25 letih in če bo znal priti do sredstev. Razvoj je v letalstvu izredno drag, s svojo javnostjo Pipistrel vsega tega ne more financirati. V 25 letih smo na raznih razpisih - brez Nase in tekmovanj - uspeli pridobiti dobrih 5 milijonov evropskih in državnih sredstev, a to ni dovolj niti za razvoj enega letala. Zato moramo iskati institucije, ki so pripravljene financirati naše ideje. Če bo hotela Evropa preživeti - tu sem zelo optimističen glede naše komisarke Violette Bulc, ki zelo inovativno razmišlja - in dohajati tiste kontinente, ki so nas prehiteli, se bo morala odločiti, kakšno vizijo ima.«

V zadnjih 25 letih je Pipistrel, ki zaposluje čez 90 ljudi, vedno beležil rast, ni-

GORIŠKA Nagrada za Lailo Pakalnina

Laila Pakalnina

Goriški Kinoatelj bo *Nagrada Darko Bratina - Poklon viziji* podelil nocoj v Novi Gorici. Letošnja nagrajenka je latvijska režiserka Laila Pakalnina, ki ji Kinoatelj posveča monografski potujoči festival. Začel se bo danes dopoldne s šolsko projekcijo filma *Talec* (The Hostage, 2006) v novogoriškem Kulturnem domu, kjer bo drevi ob 20.15 osrednji dogodek z nagraditvijo. Pred občinstvom bodo odvrteli nagrajenkin dokumentarni film *Sneg* (Snow Crazy, 2008) s slovenskimi in italijanskimi podnapisi; v njem Pakalnina opisuje odnos Latvijcev do gora, v državi, kjer gora v bistvu ni. Sledil bo kratkometražni *Kratki film o življenju* (Short film about life, 2014), originalna interpretacija trenutkov pred iztekom nogometne tekme. Podelitvi nagrade in projekciji bo sledil pogovor z nagrajenko, ki ga bo vodila novinarka Patricija Maličev.

Jutri se bo festival preselil v Gorico, v Hišo filma, kjer bo Laila Pakalnina med 9. in 17. uro vodila strokovno delavnico v angleškem jeziku, namenjeno tako študentom filmskih kot kulturoloških in medijskih smeri, delavcem s tega področja in še drugim prijavljenim slušateljem. Udeležencem bo predstavila pet filmov iz svojega opusa, ki se gibljejo med dokumentarnim in igranim filmom ter opisujejo potovanje med preteklostjo ter sedanostjo države in ljudi, ki se spopadajo z zgodovinskimi in družbenimi problematikami. V okviru delavnice bo potekala predstavitev usposabljanja za filmske ustvarjalce znotraj evropskega programa Ustvarjalna Evropa - MEDIA.

Katja Munih

GORIŠKA Karabinjerji s preventivo nad goljufe

Za preprečevanje goljufij in kaznivih dejanj zlasti na škodo starejših ljudi že nekaj mesecev potekajo informativna srečanja po občinah Goriške. Organizira jih pokrajina v sodelovanju s karabinjerji in sindikati upokojevcov. Ljudem ponujajo zelo konkretne nasvete o tem, kako naj se zavarujejo pred zlikovi, ki se pretvarjajo, da so najrazličnejši tehniki, pregledovalci ogrevalnih naprav, uslužbenci skrbstvenih ustanov ...

Danes ob 15.30 na sedežu ACLI v Ronkah (Ulica San Lorenzo 5) bo govoril karabinjerski poveljnik iz Trbiča Sante Picchi. Ravno tako danes, toda ob 18. uri, pa bo v občinskem centru v Koprivnem (Trg Vittoria 3) predaval karabinjerski kapetan Lorenzo Pella. Naslednja srečanja bodo 24. novembra ob 17. uri v dvorani UTE v Ulici Baiaumonti 22 v Gorici, 26. novembra ob 18.30 v župnijski dvorani v Mošu (Trg XXIV Maggio 55), 28. novembra ob 20. uri pa pri Briškem griču na Bukovju.

GORICA - Danes v občinski dvorani Priložnosti mednarodnega sodelovanja med občinami

Napovedani so predstavniki občin iz 47 držav članic Sveta Evrope

Katere priložnosti se odpirajo mestom in občinam v novem evropskem programskem obdobju 2014-2020? Odgovor bo ponudil mednarodni seminar *City-to-City Diplomacy*, ki ga danes v Gorici prireja Svet Evrope in mednarodni inštitut za sociologijo ISIG iz Gorice. Predstavnik občin iz 47 držav članic Sveta Evrope, ki se bodo srečali v dvorani goriškega občinskega sveta, bodo razpravljali o vlogi krajevnih uprav pri promociji in spodbujanju mednarodnih odnosov med mesti. Cilj seminarja je predstavitev in promocija priročnika C2C Toolkit, operativnega orodja za izboljšanje mednarodne kooperacije med mesti, ki ga je Svet Evrope pripravil s pomočjo inštituta ISIG.

Srečanje se bo začelo ob 10. uri. Po uvodnih pozdravih župana Ettoreja Romolija, predsednika pokrajine Enrica Gherghette in viceprefekta Massima Maura bodo za mikrofonski stopili Alina Tatarenko (direktorica centra za reforme lokalne uprave pri Svetu Evrope), Isido-

ro Gottardo (predstavnik odbora dežel) in Alessandro Fabbro (generalni tajnik združenja ANCI FJK); moderator bo predsednik inštituta ISIG Roberto Colini. Ob 10.45 se bodo o priložnostih za mesta pogovarjali Marko Peterlin (direktor slovenskega inštituta IpoP), Tina Michieli (predstavnik CAMEPIUS, EA-CEA, Evropa za občane, Info Point Slovenija) in Mohamed El Sioufi (svetovalec za urbani razvoj pri OZN-Habitat). Ob 12. uri se bo začel tretji del seminarja, ki bo posvečen dobrim praksam: moderator bo Nigel Osborne iz Univerze v Edinburgu, predaval bo član lordske zbornice Alexander Dundee. Orodje C2C bo predstavil direktor inštituta ISIG Daniel Del Bianco, primere dobrih praks pa predstavniki občin Gorica, Zagreb, Zadar in Ungheni, goriške pokrajine in Škotskega višavja. Popoldne bodo potekale delavnice na temo okolja, kulture in izobraževanja ter razvoja in gospodarstva, ob 19.30 bosta sledili predstavitev rezultatov delavnic in večerja.

ÈSTORIABUS Z vodiči po nekdanji soški fronti

V okviru osmega ciklusa avtobusnih potovanj pod naslovom èstoriabus bodo v soboto in nedeljo, 22. in 23. novembra, organizirali prva dva izleta v kraje na območju soške fronte. V soboto bo zbirališče pri železniškem podvozu Aurelio Baruzzi v Podgori, pot se bo nadaljevala do kostnice na Oslavju, nato k obeležju, ki spominja na šesto soško bitko, ter k spomenikom Enricu Totiju in Gabrieleju D'Annunziu. Ogledu muzeja prve svetovne vojne v goriškem grajskem naselju bo sledil še obisk v Redipulji. Vodička bo Lucia Pillon. V nedeljskem programu pa bo ogled muzeja in kostnice v Kobaridu; izlet bo vodil Pierluigi Lodi. Naslednje potovanje z èstoriabusom bo 13. decembra, in sicer po Krasu do Trsta; zbirališče bo pri Vižintinih.

Izlete organizira združenje èstoria v sodelovanju s pokrajino, podjetjem APT in Trgovinsko zbornico; informacije na eventi@leg.it.

Samo nujne analize

Tržič bo jutri praznoval svojega zavetnika. Goriško zdravstveno podjetje obvešča, da bodo zato v tržiškem diagnostičnem laboratoriju izvajali samo nujne analize, medtem ko služba CUP ne bo obratovala (danes pa bo zaradi predprazničnega režima samo do 15. ure). V Gorici bo sicer CUP jutri odprt, v laboratoriju pa bodo sprejemali samo paciente z urgentno zdravniško napotnico; podoben režim bo veljal v Krmini, Gradežu in Gradišču.

Za zaščito fasade

Krminka Enoteca (Trg 24. maja) bo danes ob 18. uri gostila srečanje združenja Italia Nostra, s katerim želijo opozoriti javnost na dragoceno fasado stavbe nekdanjega krminkinskega tožilstva; nekateri bi namreč radi delo projektanta Renata Fornasarija prekrili. O njegovem delu bodo spregovorili razni arhitekti.

Katoliški kinematografi

V župnišču sv. Roka bodo danes ob 16.30 gostili duhovnika Adriana Bianchija iz Brescie, predsednika italijanskega katoliškega združenja kinematografov. Ob tej priložnosti bodo tudi predstavili novo spletno stran tednika Voce isontina.

GORICA - Nova sezona Slovenskega stalnega gledališča

»Trst, mesto v vojni« bo uvedlo v goriški abonmajski spored

S predstavo *1914-1918. Trst, mesto v vojni*, ki je že močno odmevala v javnosti, se bo v ponedeljek začel abonmajski program za Goriško, ki ga v novi sezoni ponuja Slovensko stalno gledališče (SSG). Še do ponedeljka je torej mogoče vpisati abonma, ki poleg štirih produkcij SSG in dveh gostujočih gledaliških predstav obsega še dva glasbena dogodka v režiji goriškega Kulturnega doma in Kulturnega centra Lojze Bratuž. Sezona zelo dobro obeta, kar se odraža tudi v spodbudnem porastu vpisanih abonmajev.

Prvo na vrsti bo torej gostovanje koprodukcije *1914-1918. Trst, mesto v vojni*, ki je povezala SSG, Il Rossetti - Stalno gledališče FJK in društvo Casa del lavoratore teatralne. Večjezično uprizoritev na temo prve svetovne vojne je nastala iz izvirnih tekstov Marka Sosiča in Carla Tolazzija, ki ju je v celoto spojil tržaški režiser Igor Pison. Na ogled bo v ponedeljek, **24. novembra**, ob 20.30.

Sledil bo **15. decembra** v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Košute, ki sta si ga zamislila igralca Maja Blagovič in Jure Ivanušič. *Zlati prah imaš v obeh* je »predstava o pesniškem in

ne samo pesniškem svetu Miroslava Košute, o dušah, ki znajo poslušati utrip tišine, piš vetra, pa burjo, zunaj, okrog in v sebi, pogledati v nebo, sinje ali oblakov polno in ... živeti sanje«. Poetično, intimno, igrivo, gledališko, glasbeno potovanje skozi pesmi in songe Prešernovega nagajenca je poklon opusu in osebnosti nekdanjega, dolgoletnega umetniškega vodje SSG.

Glasba in gledališče se bosta ponovno dopolnjevala **26. januarja** v Kulturnem domu z gostovanjem produkcije Littlebigmac *Kabaret zlatih let* po motivih iz romana *Kuba libre* Marka Vezoviška. S songi prepletena predstava v režiji Jaše Jamnika govori o odrasčanju v dveh državah in dveh sistemih. Avtor glasbe je Mojmir Sepe, Lara Jankovič pa poje ob spremljavi Gregorja Strnišča.

Abonmajska ponudba se bo **27. marca** selila v dvorano mestnega gledališča Verdi, kjer bo na sporedu enkratna ponovitev in državna predpremiere trijezične predstave *Nora Gregor - Skriti kontinent spomina*, ki so jo skupaj ustvarili Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica, Schauspielhaus Graz in Il Rossetti -

Stalno gledališče FJK. Predstava Nede R. Bric na odru prikazuje zgodbo slavne goriške igralka, na video projekciji pa vzporedno življenjsko zgodbo novinarja našega časa, ki išče odgovore na družinska vprašanja.

Na odru centra Lojze Bratuž bodo **20. aprila** na vrsti Cankarjevi *Hlapci* v režiji Sebastijana Horvata. Ivan Cankar je pred sto leti pisal o stvareh, ki so še zmeraj aktualne. Ta hip to gotovo velja za njegovo najslovičnejšo igro, v kateri se Jerman nameni »hlapce v ljudi izpreobračati«. Vztraja, čeprav ga župnik svari, da poti ni mogoče premeriti do konca, ker »je težavna in gre v kolobarju«.

Šesta predstava v abonmaju - najnovejša komedija Vinka Möderndorferja *Obiski* - bo prikazana **25. maja** v centru Bratuž. V klasični situaciji, ki jo komedija uprizarja, mlada zaljubljenca prvič obiščeta starše svojega izbranca. Da je stvar še bolj zagatna - gledalcem pa zato še bolj komična -, sta starša samska: oba sta posesivna in ljubosumna, mladi par sprejemata s strahovi in predsodki. Möderndorfer je hkrati režiser uprizoritve.

Novost goriške sezone bosta glas-

Iz predstave »1914-1918. Trst, mesto v vojni«

bena dogodka. Kulturni dom je producent varietejske predstave *Prizma optimizma*, ki dobi naslov po terenski oddaji Radia Slovenija. Stalnica oddaje sta Big Band RTV Slovenija, ki ga vodi dirigent Lojze Kranjčan, in »gagajevac« Tilen Artač v vlogi psihologinje Ifigenije. V vlogi gostov bodo nastopili Nuša Derenda, Alenka Godec in »domačinka« Martina Feri. Varietejski večer bo že v prihodnjem tednu, **27. novembra**. Kulturni center Lojze Bratuž pa bo **6. marca** organiziral koncert *Štirje pianisti za dva klavirja*. Sijavuš Gadjevi, Massimo Gon, Alexander Gadjevi in Giuseppe Guarrera - štiri vrhunska imena, povezana z goriškim prostorom - bodo na

dveh klavirjih zaigrali osmih rok. Na sporedu bodo skladbe Mozarta, Rossinija, Brahmsa in Liszta.

Vpis abonmajev poteka v goriškem Kulturnem domu (od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter 15. in 18. uro, tel. 0481-33288). Predvideni so popusti za družine. Tudi v Gorici je SSG posebna ponudba namenjena novim abonentom, ki se želijo približati gledališču s poskusnim sklopom štirih različnih predstav po prostem izboru iz abonmajskega programa. Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi, abonenti bodo kot običajno imeli na voljo brezplačni avtobusni prevoz.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

»**GLEDALIŠČE DRUGAČNOSTI**«: danes, 20. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici »Basaglia, ma...«, nastopa gledališka skupina La signora delle fiabe iz Gradeža; ob 21.30 »Il riflesso nello specchio«, nastopa gledališka skupina I senza soldi iz Gorice; vstop prost.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 20. in 21. novembra ob 20. uri »Dvom« (John Patrick Shanley), gostuje Prešernovo gledališče Kranj; informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 »Interstellar«; 20.30 »Ninotchka« (»Viaggio nella memoria - Il grande cinema ritrovato«).

Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Due giorni, una notte«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.10 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.

Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 21.30 »Torneranno i prati«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La scuola più bella del mondo«.

Dvorana 4: 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30 - 21.40 »Interstellar«. Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Scusate se esisto«.

Mali oglasi

VRTEC NA KRASU išče v dar dva traktorja na nožni pogon za igro na vrtu, v odličnem stanju; tel. 328-6238108.

Koncerti

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca prireja koncert v spomin na Bernardko Radetič. v soboto, 22. novembra, ob 20. uri v cerkvi Sv. Nedelje v Selcah. Nastopili bodo organist Mirko Butkovič, klarinetist Luca Massa, sopran Enza Pecorari in alt Mirjam Pahor.

»**SOZVOČENJA 2014**« v gradu Dobrovo v petek, 21. novembra, ob 20. uri: nastopili bodo deklški pevski zbor Pueri Cantores Tolmin, Goriški komorni zbor; moški pevski zbor Jezero Doberdob, komorni zbor Musica Viva Tolmin, mešani pevski zbor Postojna, mešani pevski zbor Obalca Koper, mešani pevski zbor Cominum Komen.

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 21. novembra ob 20.45 koncert Trieste Early Jazz Orchestra; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic in abonmajev v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKEGA KOTLIŠKE PROSVETE vabi na 56. revijo goriških pevskih zborov »Cecilijska«. V soboto, 22. novembra, ob 20.30 bodo nastopili: MePZ Mirko Špacapan - Podgora, MePZ Coral di Lucinis - Ločnik, MePZ Rupa-Peč, Višarski oktet, MPZ Mirko Filej - Gorica, Goriški komorni zbor - Nova Gorica, ŽPZ Jezero - Doberdob, MePZ Lojze Bratuž - Gorica. V nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri: MePZ Hrast iz Doberdoba, Moški komorni zbor Stane Malič - Opčine, MPZ Fantje izpod Grmade - Devin, DVS Bodeča Neža - Vrh, ŽPZ SPD Trta - Žitara vas (Koroška), MPZ Štmaver, MePZ F.B. Sedej - Števerjan, MPZ Kras - Opatje selo, MePZ Štandrež.

Poslovni oglasi

MLADO IN DINAMIČNO PODJETJE IŠČE

osebo za delovno mesto v pisarni, zahtevana stopnja izobrazbe višješolska, polni delovni čas. Obvezno znanje slovenščine, italijanščine in angleščine.

CV pošljite na:

pisarnisko.dinamico.delo@gmail.com

Obvestila

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI obvešča, da se bodo Mirka Špacapana in vseh pokojnih, ki so zastopali stranko in bili aktivni v njenih organih, spomnili pri maši v petek, 21. novembra, ob 19. uri v župnijski cerkvi v Pevni.

DRUŠTVO SOŠKA FRONTE NOVA GORICA prireja v soboto, 22. novembra, ob 9. uri delovno akcijo na Vodicah. Čistili bodo jarek z okolico, predvsem pa se bodo družili, za hrano in pijačo bo poskrbljeno. V primeru slabega vremena bo akcija odpadla.

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja v soboto, 20. decembra, vsakoletno druženje z učenjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega za mašo v spomin na rajne, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 13. decembra oz. do zasedenosti na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita danes, 20. novembra, ob 20. uri na novo »Srečanje pod lipami« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gost bo predsednik Nove Slovenske zaveze Peter Sušnik. 40-letni sogovornik bo spregovoril o vsebinah in delovanju organizacije, o bremenih nerazčiščene preteklosti, o obletnicah in proslavah, o poti do sprave in o stanju duha na Slovenskem. Večer bo vodila časnica Erika Jazbar.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA organizira brezplačno predavanje z naslovom »Ko recepti iz knjige ne delujejo« danes, 20. novembra, na osnovni šoli Solkan ob 17. uri. Predaval bo Izidor Gašperlin, zakonski in družinski terapevt.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 20. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige Albertha Mayhema »Il ponte del diavolo«. Z avtorjem se bo pogovarjala novinarka Ilaria Purassanta. V soboto, 22. novembra, ob 18. uri bo Maria Carla Sanna predstavila svojo knjigo »La storia di Flora«.

OB MEDNARODNEM DNEVU PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI prireja združenje SOS Rosa koncert z naslovom »Donne in coro« v petek, 21. novembra, ob 20.30 v župnijski dvorani »Srečanje - Incontro« v Ul. Veniero 1 v goriškem Podturnu. Pel bo ženski pevski zbor Multifariam iz Rude, pevke bodo tudi prebirale odlomke iz dela »Ferite a morte« Serene Dandini.

SEŠIVALNICA SPOMINA: jesenski večeri dokumentarnega filma ob 19. uri v Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju: 21. novembra »Mama Evropa« (scenarij Petre Seliškar in Terre Ferro Seliškar, režija Petre Seliškar).

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE v sodelovanju s Fundacijo Goriške hranilnice vabi v torek, 25. novembra, ob 18. uri v prostore knjižnice na »Torkova srečanja z avtorji«. Pogovor o bitkah na Krasu v krvavem letu 1916 prve svetovne vojne z naslovom »Krvavi Kras« bosta vodila Mitja Juren in Paolo Pizzamus.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA, PD Štandrež in Skultura 2001 vabijo na praznovanje župnijskega zavetnika: v ponedeljek, 24. novembra, ob 20. uri, večer za starše na temo birme. V torek, 25. novembra, ob 18. uri bo kard. Franc Rode vodil mašo. V sredo, 26. novembra, ob 18.15 v kapeli Sv. Jožefa spokorni dan, spovedovanje in duhovni pogovor bo vodil msgr. Renato Podberšič; ob 19.45 v župnijskem domu odprtje razstave »Čarobnost keramike«. V petek, 28. novembra, ob 20. uri v dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju predstavitev kataloga »Kiparski bienale 2013«. V soboto, 29. novembra, ob 9.15 adventne delavnice, ob 19. uri maša, vodi nadškof Carlo Redaelli, somašujeta upokojena škofa Dino De Antoni in Metod Pirih. V nedeljo, 30. novembra, ob 9.30 na trgu pred cerkvijo tržnica v pričakovanju božiča; ob 10. uri bo mašo vodil srebrno-

**NAGRADA DARKO BRATINA
POKLON VIZIJI - GORICA**

SLAVNOSTNI VEČER
Prejemnica nagrade 2014
LAILA PAKALNINA

projekcija filmov
SNOW CRAZY/SNEG

**SHORT FILM ABOUT LIFE/
KRATKI FILM O ŽIVLJENJU**

KULTURNI DOM NOVA GORICA
Bevkov trg4 – Nova Gorica
danes, 20.11.14 ob 20.15

mašnik Božo Rustja; ob 11. uri na trgu podelitev dvanajstega klasa; ob 11.15 bo mašo vodil srebrnomašnik Karel Bolčina; ob 17.30 praznične večernice; ob 18. uri v župnijskem domu »Naša tombola«. V torek, 2. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu lutkovna predstava.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. uri v galerijo ARS na Travniku 25 v Gorici na predstavitev knjižne zbirke za leto 2015.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi na muzejski torkov večer 25. novembra ob 20. uri v gradu Kromberk. Franc Marušič - Lanko bo predaval na temo »Podrobno preučevanje jezika na primeru dvojine«.

Pogrebi

DANES V JAMLAH: 13.00, Ema (Ottília) Stanič vd. Bagon (iz tržiške bolnišnice ob 12.40) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 12.00, Lucio Padovan (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev; 12.15, Dario Budai s pokopališča v cerkev Marije Matere Cerkev, sledila bo upepelitev. **DANES V TRŽIČU:** 10.50, Battista Carmine Donadio iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža in na pokopališče.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

40

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

būca
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Na kraškem odseku se je italijanski napad začel šele 23. maja. 3. armada generala d'Aoste je na bori trinaestih kilometrih fronte nagrmadila šestnajst divizij z blizu dva tisoč topniškimi cevmi, z morja pa so jo podpirale vojaške ladje s topovi velikega kalibra. 3. italijanska armada je nameravala na kraškem odseku bojišča uresničiti najpomembnejši cilj desete bitke na Soči, to je prodor proti Trstu. Z napadom so Italijani načrtno odlašali, da bi sovražniku prikri-li svoje resnične namene.

Edinost je 25. maja prenesla uradno vojaško poročilo z Dunaja, v katerem je napovedala, da bo deseta soška bitka očitno najbolj srdita in krvava doslej. Sovražnik je vse svoje sile napol na črti od Plav do morja, siloviti napadi so potekali na goriškem odseku okrog Kuka in Svete gore ter na Krasu. Italijani so v boj poslali množične pehotne enote. Tiste, ki se jim je uspelo prebiti vzhodno od Kuka, je Borojevičev topništvo dobesedno zmelilo. Spopadi so potekali cele dneve, ponehali niso niti ponoči, saj so Italijani tokrat uporabili nove »mačje enote«, ki so bile usposobljene za nočno bojevanje.

Na severnem in srednjem delu kraškega odseka so bili v glavnem nameščeni izkušeni avstro-ogrski bojovniki. Njihova obramba je zdržala vse topniške napade in napade jurišnih enot po 23. maju. Branilci so v svojih rokah zadržali Fajti hrib, Kostanjevico in Hudi Log. Na južnem odseku proti morju pri Jamljah pa je bilo veliko novincev, številni med njimi so bili še sedemnajstletni otroci, ki so se v spopadih slabo obnesli. Tam je Italijanom uspelo prodreti skozi obrambno črto, potem pa so jih ustavili samo odločni protinapadi branilcev.

Topništvo dvojne monarhije je bilo na tem odseku zelo dejavno in uspešno. Napadalci, ki se je zbiral v strelskih jarkih in v vrtačah blizu prve frontne črte, je povzročalo velike izgube. Zaporni ogenj strojníc in pušk, ki se mu je uspešno priključilo tudi topništvo, je med napadalci odpiral široke vrzeli. Toda prek trupel in ranjenih tovarišev so napadale vedno nove enote. Kriki in stoki nesrečnih ranjencev na nekogaršnji zemlji so odmevali še ure po začetku napada. Pomagati jim ni mogel nihče, ponoči pa so tro-pi debelih podgan prihajali na bogato pojedino. Le njim, špekulantom in vojninih dobičkarjem je vojna prinesla nepričakovano obilje.

Deseta soška ofenziva je dosegla vrhunec. Siloviti napadi na Krasu so se nadaljevali do 27. maja. Na odseku od Fajtega hriba, Kostanjevice do vasi Selo in Štivan so se italijanski napadi nenehno vrstili. Vrstili so se tudi napadi in protinapadi branilcev za nekaj kupov kamenja ali vrtač; na osrednjem delu kraškega bojišča so Italijani izgubili polovico svojega moštva. 25. maja so prvič napadli Grmado, ki je bila izjemno pomembna za obrambo Trsta, toda branilcev niso mogli premakniti. Tri dni pozneje je general Cadorna uradno prekinil deseto soško ofenzivo. Branilci so njegovo vojsko ustavili na frontni črti od Fajtega hriba, Kostanjevice, Sela do vasi Štivan pred reko Timavo. V treh dneh so napadalci vojsko dvojne monarhije potisnili pod zahodno vznožje Grmade, zadnje vzpetine pred Trstom. Avstro-

ogrske izgube so bile velike in generalu Borojeviču so tokrat ostale zelo skromne rezerve.

Nepričakovano, ko je že kazalo, da je deseta bitke konec, se je general Borojevič v težkih razmerah odločil za protinapad. 3. junija je topništvo donavske monarhije sprožilo rušilni topniški napad od Gorice do morja. Pred nočjo so sprožili še oster protinapad pehote na vseh sektorjih, pomembnih za obrambo. Napadalce so odbili od Grmade, pri Flodarju in Štivanu. Zlasti Flodar je bil za nadaljnje bojevanje strateškega pomena. Italijani so bili presenečeni, celi polki so se vdali praktično brez boja. Izgube so bile na obeh straneh ogromne. Podatki o tem so si še danes nasprotujoči. Samo Italijani naj bi v deseti soški bitki izgubili najmanj 160.000 vojakov in oficirjev, po drugih virih pa celo krepko čez 200.000 ljudi.

Zaradi hudih izgub v lastnih vrstah so tokrat iz ust generala Cadorne prišle besede pohvale, namenjene njegovim vojakom: »Bili so to dnevi hudoga boja in neminljive slave naših čet.« Kaj so deset tisoči mrtvih in pohabljenih proti neminljivi vojaški slavi? In za Cadorno trdijo, da je bil častnik mehkega kova.

Uradno vojaško poročilo z Dunaja je 6. junija navajalo, da so enote dvojne monarhije po previdno pripravljenem protinapadu na Krasu južno od Jamelj ter na pol poti med Tržičem in Grmado povrnille v svoje roke znaten del ozemlja in strelske jarke, ki jih je sovražnik zasedel v zadnjih dveh tednih. Italijani so v boj takoj posegli s svežimi enotami, ki so jih bodisi pripeljali z vozili ali pa so prišle peš, toda preobrata na fronti niso mogle prinesiti. V srditem spopadu, ki je trajal noč in dan, so avstro-ogrske enote zajele 171 častnikov ter 6.800 vojakov. To je bil nov dokaz, da je italijansko vojsko zajela globoka demoralizacija. Med junaško smrtjo in ujetništvom so se Italijani vse rajši odločali za slednje.

General Borojevič je znova napredoval, postal je polovnik armadne skupine. Zavedal pa se je vse težjega položaja svoje vojske. Njegov divizije so doslej uspešno odbijale sovražnika z metodo aktivne obrambe, čeprav je nasprotna stran imela veliko premoč, toda Borojevič je bil upravičeno zaskrbljen za prihodnost soške fronte. Italijani so pridno kopčili sveže čete, zavezniki so jim zagotavljali obilno pomoč v topništvu, čeprav tudi Cadorna ni mogel dobiti vsega, kar je zahteval.

Obdobja med bitkami niso bila obdobja miru. Povzemamo zapis časopisa Slovenec o značilnem napadu italijanske jurišne pehote na Sveti Katarini, ki so jo branile slovenske enote. Po bobnečem topniškem obstreljevanju, ki je kot gosta bomba preproga celotno območje prihodnjega napada spremenilo v prah in pepel, se je večina vojakov odpravila v kaverne, na površju je ostalo samo nekaj opazovalcev ter vojaki s strojnimi, ki so v strelskih jarkih pripravljeni čakali na napad italijanskih arditov ali, kot pravi avtor:

»Vnaprej določeni ljudje so s stisnjenimi ustnicami ostali na mestu, katerega jim je ukazalo povelje ... Zunaj so se valile težke granate in zračna torpeda,

da so se skalna tla zibala. Od gora na severu preko Vipavske doline do kraške obale je bila fronta v ognju. Ozračje je potemnilo in nizko viseči, prerivajoči oblaki dima in prahu so zapirali pogled. Tudi za nami nič drugega nego udarjanje izstrelkov. Milost tistim, ki morajo vztrajati zunaj! Zveza za zvezo se trga, prepuščenim smo sami sebi.«

Po osemurnem divjem obstreljevanju italijanskega topništva je skozi avstro-ogrske položaje vdrla prva italijanska enota. Dotlej avstrijska artilerija ni odgovarjala, saj je morala kot ponavadi skopariti s strelivom; med vojno so Borojevičevi topničarji imeli 350 granat na eno baterijo oziroma trikrat manj kot Nemci ali antantni zavezniki.

»Ura je prišla. Ni bilo treba veliko povelj: soški veterani so vedeli, kaj se bo zgodilo. Hvala Bogu, ljudje so dobro hranjeni. Še požirek okrepčilne pijače in pripravljeni so bili. Sovražnik je ležal le 80 metrov stran od kaverne. Tu so pripeljali nekaj ujetnikov. Bil je poizvedovalni oddelek, sovražni oddelek, ki je odšel gledat, da li je kaj življenja pred italijansko fronto. Častnik, učitelj po poklicu in Sicilijanec, se je vidno čudil, da nas je našel pripravljene za boj. Da smo brez streliva in da bo napad lahek, se jim je bilo reklo. Z njim je bilo ujet 32 mož. Ni bilo časa da bi se pečali z možem, zunaj so tolkle strojne puške. Iz kleti so se gnetle temne postave. Z rokami zastirajoč oči pred dnevno svetlobo so hiteli moške na mesto, ki jim je bilo prej določeno. Vse je bilo spremenjeno. Na desni, kjer je ogenj najhujše divjal, ni bilo ničesar, kar bi bilo jarku podobno. Drugod tudi ni bilo boljše. Ljudje so poskakali v lijake ali se vrgli na tla za razvalinami. Nad nami pa so z jeklenim prhutanjem šumeli izstrelki naših obrambnih baterij.

Prišli smo ravno prav. Italijanska infanterija je v divjem teku drvela proti nam. Ni prišla daleč. Nevidne moči so zgrabile in padal je mož za možem ... novi val napadalcev je zapustil jarke, v katerih je vrel ogenj naše artilerije. Stotinja za stotnijo je planila iz dimne zaves, toda do Grčinja so naše strojne puške gladko rezale ozemlje. Tudi z drugim valom smo opravili. Šest valov se je zaporedoma zagnalo proti našemu 3000 korakov širokemu odseku. Vseh šest je izkrevavalo v ognju ... Napadla je ena italijanska brigada. Sedaj je ležala postreljena pred nami. Naše obrambne čete tekom bobnečega ognja tudi v naslednjih dneh niso imele več kot 35 mrtvih. Postojanke na Sv. Katarini so pa ostale v naših rokah.«

Ti boji za Sv. Katarino so potekali med deseto in enajsto soško bitko, in v uradnih poročilih, ki so jih redno objavljali časopisi, so za takšne dneve na naslovnih običajno na kratko zapisali, da so »položaji ostali nespremenjeni« in da je nasprotnik imel hude izgube.

Enajsta in najhujša soška bitka

Enajsta soška bitka je bila še hujša od predhodne in je predstavljala največji vojaški napor Italije v celotni vojni proti Avstro-Ogrski nasploh. Od Bovca do reke Vipave je napadala 2. armada gene-

Ob naslovu: avstro-ogrski vojaki na rezervnem položaju pri Fajti hribu; zgoraj: italijani so se od Angležev hitro učili propagandnih prijemov - v samo nekaj mesecih med vojake dvojne monarhije odvrgli 60 milijonov propagandnih letakov in časopisov

rala Capella, od Vipave do morja pa 3. armada vojvode d'Aosta. Italijani so se odločili za napad na širši fronti kot v deseti bitki, z vso silo so udarili od Tolmina do morja.

Bitka se je začela 17. avgusta 1917 z enoinpol-dnevno topniško pripravo. Tudi po trajanju je bila ena od najdaljših, saj se je končala šele 12. septembra. Italijani so imeli veliko prednost v zraku. Njihovi bombniki so uspešno napadali topniške položaje, zbirališča vojaških rezerv in infrastrukturo v ozadju avstro-ogrskih položajev. Bombardiranje Krasa v sušnem obdobju je povzročalo hude požare na območju, ki so ga imeli v rokah branilci, kar je še dodatno poslabšalo njihov položaj.

Že prvi dan napada so Italijani z odločno akcijo prečkali Sočo prek štirinajstih pontonskih mostov med Doblarjem in Anzhovim. Pet italijanskih divizij je na mah zasedlo vzpetine nad Sočo na tem območju. Branilci so imeli hude izgube, njihovo topništvo jim je slabo pomagalo. Italijani so zajeli veliko ujetnikov. Avstro-ogrske sile so porušile jez pri Sv. Luciji, podivjana Soča je odnašala vse pred seboj. Branilci so vztrajno branili tolminsko mostišče, saj je to bila ena od zadnjih večjih ravnih površin na soški fronti, ki so jo še imeli v svojih rokah.

Na Krasu proti Komnu in pri Škabrijelu pa Italijanom ni šlo tako gladko. V nekaj dneh so sicer zasedli del Grmade in prišli do vasi Kostanjevica, toda na začetku septembra so jih čete donavske monarhije z odločnim protinapadom vrnille na izhodiščne položaje. Tretja italijanska armada tako ni dosegla nobenih uspehov, čeprav so Italijani ravno na tem odseku na Škabrijelu po Cadornovih besedah sprožili najhujšo koncentracijo topniškega ognja v celotni prvi svetovni vojni.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.10 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.30, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Talent show: La prova del cuoco **14.05** Talent show: Dolci dopo il Tiggi **14.40** Show: Torto o ragione? **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Nad.: Che Dio ci aiuti **23.35** Talk show: Porta a porta

RAI2

7.10 Nad.: Heartland **8.35** Nad.: Le sorelle McLeod **10.00** 13.30, 17.45 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. - Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Impazienti **21.10** Talk show: Virus - Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.30 Rassegna Stampa **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **12.00** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Cultura - Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Terra nostra **15.55** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **20.00** 23.50 Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Ieri, oggi, domani (kom., It., '63, i. S. Loren) **23.15** Serija: The Newsroom

RAI4

11.50 15.40 La vita segreta di una teenager americana **12.35** 16.25 Joan of Arcadia **13.20** Heroes **14.05** 20.20 Beauty and the Beast **14.50** Greek **17.10** Novice **17.15** Streghe **18.05** Xena **18.50** La spada della verità **19.35** Supernatural **21.10** C'era una volta

22.45 Film: Blade 2 (horor) **0.35** Steins Gate

RAI5

13.10 Street Art **14.10** Mari del Sud **15.00** Capolavori della natura **15.45** Nove novembre - Berlino 1989 **17.45** Cool Tour Arte **18.35** Novice **18.40** Trans Europe Express **19.45** Art of... America **20.30** Passepartout **21.15** Petruška presenta **21.20** Glasba: Don Q **22.55** Petruška - Incontri Lang Lang **23.25** David Letterman Show

RAI MOVIE

14.00 Film: Seduzione pericolosa (triler) **16.00** Film: La strana coppia (kom.) **17.50** Novice **17.55** Film: Pane, amore e Andalusia (kom., It., '58) **19.30** Film: Il brigadiere Pasquale Zagaria ama la mamma e la polizia (kom., It., '73) **21.15** Film: La casa di sabbia e nebbia (dram., '03, i. J. Connelly, B. Kingsley) **23.25** Movie.mag **23.55** Film: La ciociara (dram., It., '60)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.15** Nad.: Betty la Fea **13.00** 19.15 Nad.: Terra Nostra **13.55** Serija: Last Cop - L'ultimo sbirro **15.35** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.40** Rubrika **15.50** Nad.: Tutta la musica del cuore **17.35** Novice **17.40** Nad.: Pasion prohibida **20.10** Nad.: Un medico in famiglia **21.10** Made in Sud **0.00** Serija: Squadra Speciale Vienna

RETE4

6.50 Serija: Zorro **7.10** Serija: Hunter **8.05** Nad.: Cuore ribelle **9.30** Serija: Carabinieri-

ri **10.35** Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.50 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.40** Film: Mogambo **19.35** Nad.: Il segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Dok.: Life - Uomo e natura

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Forum **13.00** 20.00 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautifil **14.15** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **17.00** Show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia - La voce dell'indecenza **21.10** Show: Zelig **23.30** Talk show: Matrix

ITALIA1

7.05 Nan.: Tutto in famiglia **7.30** Nan.: Mike & Molly **8.25** Serija: Psych **10.25** Serija: The Closer **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nan.: The Big Bang Theory **15.50** Serija: How I Met Your Mother **16.45** Serija: Chuck **19.20** Serija: C.S.I. - New York

21.10 Film: Homefront (triler, '13, i. J. Franco) **23.10** Film: Bangkok Dangerous (akc., '99)

IRIS

11.25 Film: La cicala (dram.) **13.20** 19.15 Serija: Hazzard **15.30** Film: L'amica (dram.) **17.30** Film: Oh, Serafina! (kom., It., '76)

21.00 Film: Intervista col vampiro (fant., '94, i. T. Cruise, B. Pitt) **23.15** Adesso cinema! **23.45** Film: Magnolia (dram., '99, i. T. Cruise)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.30** Film: McBride **18.10** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Anno Uno

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.40** 14.05 The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 13.05 I menù di Benedetta **10.00** 19.00, 21.10 Chef per un giorno **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **16.50** SOS Tata **23.10** Dok. film: Vittorio D

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.55 Trieste in diretta **20.00** Fedde, perché no? **20.05** Happy hour **21.00** Ring **23.30** Tisane, uguenti e cachet

LAEFFE

13.45 19.45 Novice **14.00** 18.00 Serija: Jamie - Ricette a cinque euro **15.00** Green Designs **16.10** 20.15 Serija: Racconti dalle città di mare **17.05** Città nascoste **18.55** Serija: Bourdain - Senza prenotazione **19.55** Dalla A a LaEffe **21.10** Dok.: Come il sesso ha cambiato il mondo **23.10** Marco Pao-

lini racconta **23.20** Marco Paolini - I miserabili

CIELO

12.30 Hell's Kitchen **13.15** 14.30, 15.30 MasterChef **13.45** 17.30 Buying & Selling **15.15** Novice **16.30** 18.30 Fratelli in affari **19.15** Serija: Affari al buio **20.15** Serija: Affari di famiglia

21.10 Film: Blood - The Last Vampire **23.00** Dok.: Amore e sesso in Cina

DMAX

12.35 Property Wars **13.25** Container Wars **14.15** 20.20, 23.15 Banco dei pugni **15.10** Sei spacciato! **16.00** River Monsters **16.50** 22.00 Affari a quattro ruote

17.45 **21.10** Top Gear **18.35** Affare fatto! **19.30** Storage Wars **22.50** Mixologist **23.40** Most Shocking

SLOVENIJA1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.35** Turbulenca **11.05** Odprta knjiga **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Odkrito **14.20** Slovenski utrinki **15.10** Mostovi - Hidak **15.50** Dok. serija: Village folk **16.00** 18.35 Otroški program: OP! **17.20** Lepote mokrišč **17.25** 0.30 Ugrižnimo znanost **17.55** 23.05 Osmi dan **18.30** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.35** Panoptikum

SLOVENIJA2

6.00 9.00 Zabavni infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.05** Kviz: Male sive celice **8.50** Infodrom **11.00** Dobro jutro **14.00** 18.55, 23.45 Točka **14.45** Posebna ponudba **15.35** Evropski magazin **15.55** Točka preloma **16.30** Mostovi - Hidak **17.10** Ljudje in zemlja **18.00** Dok. serija: Zgodovina sveta **19.45** Onesnaženje mokrišč **19.50** Zrebanje Deteljice **20.00** Film: Fantje so nazaj **21.40** Nan.: Sodobna družina **22.05** Film: Goya v Bordeauxu

KOPER

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmenja Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Avtomobilizem **14.45** Viktor Parma 1858 - 1924 **15.15** Istra skozi čas **15.50** Ciak Junior **16.20** Potopisi **16.50** Alpe Adria **17.20** Folkest 2014 **18.00** 23.40 Izostretriv **18.35** Vreme **18.40** 23.20 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četrtekova športna oddaja **19.30** Dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** City folk **20.30** Film: Lažnivec Billy **22.15** Avtomobilizem **22.30** Lynx magazin

POP TV

6.00 Risane in otroške serije **7.20** 13.55 Serija: Lepo je biti sosed **8.15** 14.50 Queen Latifah Show **9.10** 10.20, 11.35, 12.45 Tv prodaja **9.25** 15.45 Nad.: Barva strasti **10.35** 16.45 Nad.: Sila **11.50** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **13.00** Serija: Zvezda dizajna **17.00** 18.55, 22.20 Novice in vreme **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.20** Odd.: Epilog **22.50** Serija: Mafijska zdravnica **23.45** Serija: Rizzoli in Isles

KANAL A

6.50 Risanke **8.20** Serija: Mladi po srcu **9.15**

Rai Četrtek, 20. novembra
Rai 3, ob 00.05

Reality

Italija 2012
Režija: Matteo Garrone
Igrajo: Aniello Arena, Loredana Simioli, Nando Paone, Graziella Marina, Nello Iorio in Nunzia Schiano

Zmagovalec Grand Prix, to je velike nagrade žirije na festivalu v Cannesu, je zadnji Garronejev film prejel celo vrsto drugih nagrad. Med temi, tudi tisto za najboljšo moško vlogo, ki jo je sindikat filmskih novinarjev podelil protagonistu Aniellu Areni, to je igralcu in članu ansambla La compagna della fortezza, gledališča, ki deluje znotraj zapora v Sieni. Arena je namreč izredni Luciano, Neapelčan, ki ima ribarnico na tipičnem partenopejskem trgu. Strankam pa ne ponuja samo rib, ampak jih osrečuje tudi z neverjetnim igralskim talentom, s katerim pogostoma nastopa na zabavah in pred sorodniki. Nekega dne ga družina prepriča, naj se udeleži selekcije za sodelovanje pri televizijski oddaji Grande fratello. Luciano sprejme izziv in se odpravi na avdicijo v Cinecittà. A bolj ko sanjari o skorajšnji slavi in se že veseli bajnih vsot, ki naj bi mu jih zagotovilo sodelovanje v televizijskem showu, bolj se njegovo dojemanje resničnosti oddaljuje od realnosti.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

in v zvezi s tem

izdajanje

Tudi uradno k Ferrariju

MARANELLO - Svetovni prvak v formuli 1 Nemeč Sebastian Vettel je tudi uradno potrdil prestop iz Red Bulla v Ferrari, kjer bo nadomestil Fernanda Alonsa. Vettel, ki je vse svoje štiri svetovne naslove osvojil z Red Bullom, je letos v skupni razvrstitvi SP šele na četrtem mestu; ne le v senc dirkačev Mercedesa Nica Rosberga in Lewisa Hamiltona, temveč tudi moštvenega kolega, mladega Avstralca Daniela Ricciarda, ki je z Red Bullom to sezono dobil tri dirke.

Bianchi diha samostojno

SUZUKA, - Dirkač formule 1 Jules Bianchi, ki se je v trčenju na dirki na Japonskem pred sedmimi tedni hudo poškodoval, ni več v umetni komi. Njegovo zdravstveno stanje je sicer še vedno resno in kritično. Dirkač je še vedno nezavesten, vendar zdaj diha samostojno, njegove življenjske funkcije pa so stabilne. Zdravstveno stanje se je toliko izboljšalo, da bodo lahko 25-letnika prepeljali na zdravljenje v domovino. »Jules je naredil velik korak,« je sporočila njegova družina.

NOGOMET - Izolan Anej Lovrečič v Celju zdaj zabija tudi gole

Težko igraš, ko so drugi dobri

Dva zadetka v šestindvajsetih minutah. To je bil podvig Aneja Lovrečiča, igralca Celja, v tekmi prve slovenske lige proti Gorici, pred desetimi dnevi. Bili so to prvi letošnji zadetki vezista, rojenega v Izoli leta 1987.

Lovrečič je nogometne copate prvič obul v Dolini, kjer je igral pri Bregu, ko je mladinske ekipe treniral njegov oče, Fabio Lovrečič. Nato je igral v mladinskih ekipah Isole in Kopra, kjer je tudi igral v prvi ekipi. Pri dvajsetih letih je prestopil k Lecceju, v italijanski B ligo. Sledili sta dve sezoni pri Celju in tri pri Olimpiji iz Ljubljane. Sezono 2013/2014 je sprva pričel v romunski ekipi Vaslui, nato je prestopil v makedonsko ekipo Vardarja. Avgusta letos se je vrnil v Celje.

Lovrečič je tudi dvanajstkrat oblekel dres slovenskih mladinskih reprezentanc in dosegel je en zadetek.

Po sedemnajstih krogih prvenstva zaseda Celje drugo mesto na lestvici. Od vodilnih Domžal zaostaja osem točk, ima pa točko več od Maribora in Olimpije.

Ste pričakovali tak razplet?

«Imamo mlado ekipo in igramo lep nogomet. Vzdušje je pozitivno in zato tudi treniramo dobro. Nismo pa pričakovali tako visoke uvrstitve. Vendar vemo, da lahko ostanemo pri vrhu, če bomo tako nadaljevali, zato upam, da bo tako še naprej.»

Do konca prvega dela sezone manjkajo še tri tekme. Tretja bo prav proti vodilnim Domžalam. Kako se pripravljate na te zadnje tekme?

«Mi gledamo tekmo za tekmo in vsaka tekma je pomembna. Vedno si želimo tri točke. In če naslednjo tekmo ne bomo premagali Domžal, se ne bo ničesar spremenilo.»

Nepremagani ste že devetnajst tekem, štirinajst prvenstvenih in pet pokalnih. Ali je vaša skrivnost granitna obramba?

«Vsak igralec da svoj doprinos. Seveda pa je obramba naš najboljši adut.»

Čez tri tekme se prične zimski premer. Boste imeli počitek ali boste redno trenirali?

«Imeli bomo en mesec pavze in nato se bomo zbrali in verjetno gremo na priprave, ampak še ne vem kam.»

Zanimivo je dejstvo, da imate zelo mladega trenerja. Simon Rožman ima npr. le štiri leta več kot ti. Kakšen je odnos do njega?

«Je dober. Vidi se, da je mlad, zato ima drugačen pristop do igralcev kot starejši trenerji. Lažje se sporazumevamo in nas dosti bolj razume. Dosti študira in ogromno vlaga v delo. Seveda si še nabira izkušnje in mi z njim.»

Do sedaj si skoraj vedno pričel tekmo na klopi in kasneje vstopil na teren. V zadnjem krogu pa si dosegel dva zadetka. Ali si zadovoljen s svojimi dosedanjimi predstavami?

«Sem. Seveda bi rad imel več minut. Vendar prišel sem pozneje, ko so fantje začeli igrati uspešno in zato je težko vstopiti v ekipo, v kateri ostalih enajst

Anej Lovrečič

igra dobro. Osebnost pa poskusim izkoristiti vsako priložnost, ki mi jo trener ponudi.»

Na spletni strani Celja piše, da si vezist. Katera je tvoja pozicija na terenu in ali se zgleduješ po kakšnem znanem igralcu?

«Najbolj mi je všeč igrati pred obrambo, neke vrste playmaker, tako kot Pirlo. Trenutno pa mi je všeč kako igra Hrvat Luka Modrić pri Real Madridu.»

Če hočeš biti kot Pirlo si moraš vendar pustiti rasti brado...

«Ja, malce jo že imam.» (nasmeh)
Nogomet si pričel igrati v Dolini pri Bregu. Kateri so spomini iz tistih let?

«Spomini so seveda zelo lepi. Pričel sem pri šetih letih in pol in do desetega leta bil pri Bregu. Nato sem šel v Izolo. Med igralci, s katerimi sem igral pri Bregu se spominjam Martina Cheberja, Petra Carlja, Martina Merlaka, Danijela Slavca. Žal nisem ostal v stiku z njimi.»

Slediš zamejskemu nogometu?

«V zadnjih časih malo več, ker nekateri bivši soigralci igrajo pri Krasu.»

Igral v Lecceju. Kakšna je bila izkušnja na jugu Italije?

«Bilo je vse super, čeprav nisem dosti igral, ker sem bil najmlajši igralec in ekipa se je borila za napredovanje v A ligo, kar nam je tudi uspelo. Prekinil sem pogodbo, ker sem si želel več igrati. Star sem bil

dvajset let. Ampak bila je izredna izkušnja tako življenjska kot profesionalna. Naučil sem se res dosti.»

Je bil med tvojimi soigralci kod znan?

«Igral sem s Tiribocchijem, Abbruscatom, Zanchetto, vratarjem Rosatijem in še z vrsto drugimi.»

Preizkusil si se tudi v Romuniji in Makedoniji. Kako pa je bilo tam?

«Povsod je bilo lepo, vsaka izkušnja je bila posebna. V Romuniji je nogomet kvaliteten, pogoji so dobri, ampak imajo finančne probleme. Predsedniki so lastniki kluba in lahko delajo kar si želijo. Imel sem probleme z izplačili. Niso redno plačevali in zato sem prekinil pogodbo.

V Vardarju je bilo tudi lepo, z družino smo uživali. Ampak ni bilo rezultatov in s klubom smo se sporazumeli, da prekinem in si poiščem drugo rešitev.»

Kakšna pa je raven nogometa v Romuniji in v Makedoniji v primerjavi s slovensko?

«V Romuniji je kvaliteta nogometa boljša, je več denarja in infra-

strukture so dobre. Bolj vlagajo v nogomet in medijsko je bolj pokrito. Nastopa več starejših igralcev in je zato boljši nogomet in prvenstvo je težje. Glede Makedonije pa je raven slabša kot v Sloveniji. Tudi infrastrukture niso na višku. Vendar je nekaj dobrih ekip.»

Čeprav v prvenstvu malo šepa, je Maribor zelo uspešen v Evropi. Ali so ti uspehi spodbuda za slovenski nogomet?

«Prav gotov so spodbuda za vse slovenske klube in tudi za igralce. Osebnost me ta uspeh ne preseneča, saj delajo pravilno, pametno in dosti vlagajo tudi v organizacijo društva, tako da prej ali slej pridejo rezultati.»

Ali se z očetom redno slišita. T daje napotke?

«Z očetom se redno slišiva, ampak vedno manj mi daje napotkov. Pove mi sicer, če sem kaj zgrešil in pohvali me bolj težko, vendar vedno mi svetuje kaj koristnega. Lahko sem mu le hvaležen za vse to.»

Ali si že pomislil, da bi ob koncu kariere postal trener?

«Trenutno je še prezgodaj, da bi o tem razmišljal.»

Edvin Bevč

NOGOMET - Juventina v četrtfinalu državnega pokala

Polfinale je izpuhtel

Deželni pokal: Primorec izločen po zadetku v 95. minuti

Juventina-San Luigi 1:3 (0:2)

Strelec: 83. Predan

Juventina: Ciroi, Zucchiatti, Manfreda (59. Iansig), Racca, Morcut, Stabile (od 59. Marchioro), Dornik, Antonutti, Dragosavljevič (od 46. Giolo), Palermo, Predan. Trener: Sepulcri.

Juventina se je morala odpovedati igranju v polfinalu italijanskega pokala. S tem porazom je tudi prekinila zmagovito serijo, ki je trajala kar osem tekem. V nadaljnji krog se je uvrstil San Luigi, ki ima glede na včerajšnjo predstavo dobre možnosti, da se prebije do finala.

Čeprav je bila zmaga zaslužena, bi lahko Juventina prva povedla v 11. minuti s Palermom, ki je zadel vratarico. Le tri minute kasneje je Predan streljal nad prečko, nasprotniki pa so po prvi priložnosti prišli v vodstvo. V 32. minuti so stanje celo podvojili iz enajstmetrovke. Juventina se ni dala in z Dragosavljevičem skoraj znižala zaostanek, a je bil slednji pred vratarjem nenatančen.

V drugem polčasu so takoj doživeli hladno prho in vsa upanja o preobratu so splavala po vodi. Nekaj upanja bi lahko spet vlil Palermo,

vendar mu je stranski sodnik razveljavil gol. Zadetek pa je za domačine le padel v 83. minuti po zaslugi Predana, ki je izvedel solo akcijo in premagal nasprotnikovega vratarja. (M.F.)

DEŽELNI POKAL

Fulgor - Primorec 1:0 (0:0)

Primorec: Sorrentino, Brandolisio, Rocca (Gilen), Giorgi, Mascarin, Debernardi, Cappai, Tandurella, Ronci (Castrillon), Skolnik, Ruzzier.

Izključen: Tandurella v 85. min. Trebrenski Primorec je končal svojo »pokalno pot« v četrtfinalu. V gosteh je sinoči izgubil proti zelo solidni ekipi Fulgorja, in to v sodnikovem dodatku. Tekma je bila zelo izenačena in obe ekipi sta imeli nekaj lepih priložnosti za gol, nobeni pa ni uspelo zagresti nasprotnikove mreže. Sodnica je ob regularnem izteku srečanja pokazala, da je potrebno igrati še nadaljnje štiri minute. Po izteku le-teh pa je pokazala, da je treba igrati še minuto. In prav v 95. so gostitelji, za nameček iz off-sideja, dosegli zmagoviti gol in se uvrstili v polfinale. (lako)

ODBOJKA - LP

Rzeszow premočen za ACH Volley

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volleyja so v tekmi 2. kroga lige prvakov v dvorani Tivoli izgubili proti poljski ekipi Asseco Resovia Rzeszow z 0:3 (-19, -23, -19). Slovenski prvaki so bili proti poljskim podprvakom bolj ali manj nemočni. V prvem nizu so gosti iz dežele svetovnih prvakov povsem prevladovali na igrišču, v drugem je bil boj bolj izenačen, v tretjem pa so imeli domači na začetku že lepo prednost, a so jo po nekaj menjavah Poljaki hitro izničili in pred 2500 gledalci brez težav prišli do druge zmage v ligi, ACH Volleyju pa prizadejali drugi poraz.

KOŠARKA - Union Olimpije je v 6. krogu evropskega pokala doživeli drugi poraz. Pred domačimi gledalci v Stožicah so morali priznati premoč turškemu Beşiktaşu, ki je zmagal z 80:57 (24:14, 42:30, 56:42). Najboljša strelca pri Ljubljancih sta bila Alen Omič s 16 točkami in Marko Marinović, ki jih je dosegel 12.

SLOVO - Slovenski košarkar Mira Begić se iz Uniona Olimpije seli k španskemu evroligašu Laboral Kutxo iz Vitorie.

SLOVO 2 - Po pisanju Gazzette dello sport je zaradi poglobljanja finančne krize moštva Forlì (A2-liga Gold) Sani Bečirovič že zapustil klub.

TENIS - Novak Đoković je napovedal, da bo spet nastopil za srbsko reprezentanco prihodnjega marca v prvem krogu svetovne skupine Davisovega pokala proti Hrvaški.

OI - Baseball in softball si bosta prizadevala za vrnitev v olimpijski program za leto 2020 v Tokiu. V prihodnje naj bi gostitelji glede na predlagane reforme imeli pravico uvrstitve do dveh panog po lastni izbiri v program iger, omenjeni panogi pa sta na Japonskem močno zastopani.

ZAPOR - Nekdanjemu predsedniku nemškega nogometnega velikana iz Münchna Uliju Hoenessu (62 let), ki prestopa tri in polletno zaporno kazen zaradi davčne utaje, bi lahko januarja odobrili prošnjo za pogojni izpust, kar bi pomenilo, da bi v zaporu preživljal le še noči in vikende. Podnevi bi mu Bayern omočil delo z mladimi nogometaši.

S košarkarsko žogo se že več let igra, odslej tudi ekonomijo prav dobro pozna! Trikratni zdravo novopečenemu doktorju ekonomije Petru Lisjaku vsi pri ŠD Kontovel

primorski_sport

facebook

primorski_sport

twitter

NAGRAJEVANJA - Pobuda Primorskega dnevnika v partnerstvu z ZSŠDI

Upokojili smo oskarje Zdaj nagrada Zlati let

Naših oskarjev ne bomo podeljevali več! A nagrajevanje najboljših slovensko govorečih košarkarjev, nogometašev, odbojkarjev in odbojkaric v Italiji, članov slovenskih društev (v članski in mladinski kategoriji), ki je bilo prvič na sporedu leta 2002, se nadaljuje. Le ime je drugače. Odslej bo to nagrada Zlati let, ki jo je izoblikoval grafični partner Primorskega dnevnika, Studio Sintesi iz Trsta.

Preimenovanje nagrade in njeno vsebino za izvedbo 2014 smo predstavili včeraj na tržaškem sedežu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki je od leta 2011 tudi naš uradni partner pri realizaciji slovesne podelitve priznanj. Nove diplome in maskoto sta predstavila predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin in urednik športnih strani našega dnevnika Aleksander Koren, napovedala pa sta tudi, da bo podelitev za leto 2014 v četrtek, 29. januarja 2015. Ker je bila januarja letos dvorana Zadrugne kraške banke na Opčinah, kjer smo organizirali zadnja tri nagrajevanja, pretesna, da bi lahko v njej udobno stali vsi, ki so si prišli ogledat nagrajevanje, smo se odločili za novo lokacijo, ki jo bomo z ZSŠDI iz-

S predstavitev na sedežu ZSŠDI v Trstu

FOTODAMJ@N

brali v prihodnjih dneh.

»To nagrajevanje je ena naših najlepših športnih prireditev, na ta trenutek naši športniki čakajo z velikim zanimanjem, z radovednostjo in z velikim kritičnim pristopom. Zadnja leta se uveljavlja princip, naj bo to resnično praznik, ne samo na časopisnih straneh, ampak tudi tako, da naše najboljše predstavimo javnosti na posebnem slavnostnem večeru, ki iz leta v leto dobiva širše in vsebinsko bogatejšo okvire. Kot predsednik ZSŠDI lahko samo z veseljem ugotavljam, da rastemo in postajamo bogatejši tudi na tem področju, kar je tudi znak, da se v tesnem sodelovanju da marsikaj doseči, da skupaj zmoremo izoblikovati take zamisli, ki bi jo sam zase verjetno ne zmožal. Pri ZSŠDI v take strateške izbire in poti verjamemo in zato se jih tudi skušamo držati,« je pobudo in razloge za partnerstvo naše krovne športne organizacije opisal Peterlin.

»Novo ime Zlati let daje priznanju izvirnost, ki je prej ni imela. Preimenovanje je tudi dokaz, da želimo nagrado še bolj uvrstiti v našem prostoru. Hvaležni smo ZSŠDI za po-

nujeno partnerstvo, brez katerega ta nagrada ne bi mogla doseči razvoja, kakršnega je dosegla,« mu je pritrdil urednik športnih strani Pri-

morskega dnevnika Aleksander Koren in navedel podatek, da je v dosedanjih dvanajstih izvedbah bilo za proglašeneh za najboljše enajst razli-

čnih košarkarjev, 20 nogometašev ter 26 odbojkarjev in odbojkaric, več 100 pa je bilo nominacij.

V prihodnjih tednih bomo v uredništvu angažirali strokovnjake za različne športne panoge, da na podlagi predhodnih nominacij izberejo najboljše športnike v omenjenih disciplinah. Poleg teh bodo tudi letos, tako kot lani, podelili priznanje najboljšim ekipam, trenerju, športniku, ki se je izkazal na mednarodni ravni, priznanje »naši upi«, namenjeno mladim športnikom slovenskih društev, rojenim med letoma 1996 in 1999 in nagrado »brez meja«, ki je namenjena slovenskemu športniku iz Slovenije ali italijansko ali drugače govorečemu športniku, ki je že dolgo let zvest enemu od slovenskih društev v Italiji.

Tudi prihodnjo slovesno podelitev nagrad bo vodila dvojica Evgen Ban in Marko Sancin, ki je lani pričarala v dvorani ZKB pravi spektakel. Novosti in presenečenja pripravljata tudi za prihodnjo izvedbo.

Novinarske konference se je v imenu krajevnega CONI-ja udeležil tudi Jure Kufersin.

KOŠARKA

Prva zmaga ekipe Sklada Mitje Čuka

Košarkarji VZS Sklada Mitje Čuka so v 4. krogu košarkarskega prvenstva »Bomba« dosegli svojo prvo zmago. Tese, toda zaslužen so premagali ekipo Zunamija. Medtem ko v prvem polčasu niso bili dovolj zbrani v obrambi in so nasprotniki vodili s štirimi točkami razlike, so v nadaljevanju poostri tempo igre tako v obrambi kot v napadu ter po razburljivi končnici slavili zmago. Zadnji in zmagoviti koš je 20 sekund pred koncem tekme dosegel Fragiaco, ki je bil z osmimi točkami tudi najboljši strelec VZS. Za požrtvovalnost in borbenost v obrambi si vsa ekipa zasluži pohvalo.

Na lestvici najboljših strelcev vodi Zunamijev košarkar Esposito (skupno 40 točk), Rebula pa je s 16 točkami ohranil prvo mesto kot najboljši igralec prvenstva.

V prihodnjem krogu (v torek, 25.11.) bo VZS igral v Trstu prot ekipi Cest.

VZS Sklad Mitja Čuk - Zunami 18:16 (6:10)

VZS: Corbelli, Fragiaco 8, Rebula, Sfreddo, Jelenič 6, Carciotti, Maurer 2, Schergna, Spazzali 2; trenerja: Stefančič in Tomizza.

Vrstni red: Schultz 6 točk, Cest TS 5, VZS Mitja Čuk 3, Zunami 2, Anffastars in Il Mosaico 0.(lako)

UNDER 19 ELITE - Pallacanestro Trieste - Fogliano 84:47 (Murabito 17, Balbi 16, Cettolo 8, Daneu 4)

Popravek in dodatek

V intervjuju, ki smo ga objavili v včerajšnji številki našega dnevnika, je podpredsednik Vesne Giuseppe Del Latte pomotoma povedal, da je na tradicionalni poletni vaški nogometni tekmi igral z Gurenci. Del Latte je bil član ekipe Dulencev. Obenem je še hotel dodati, da ne bi kdo napačno razumel, da je zgolj pomagal pri organizaciji te prireditve skupaj z drugimi vaščani in vaškimi društvi. »Nisem pa je sam organiziral, da-leč od tega. Prav tako pa rad pomagam pri vseh drugih vaških pobudah,« je še dodal Del Latte.

Obvestila

AŠD MLADINA vabi svoje člane, simpatizerje in predstavnike vaških organizacij na športni večer, kjer bomo praznovali zaključek rolaške in začetek smučarske sezone naših atletov v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v prostorih Ljudskega doma v Križu.

ORIENTEERING V Miljah konec sezone za odsek ŠZ Gaja

Tekmovalna sezona orientacijskih tekačev in tekačic ŠZ Gaja se je končala pred kratkim v Miljah, kjer se je grogajsko-padrski klub predstavil s številno zasedbo. V kategoriji M45 je slavil zmago gajevca Paolo Pizzamus. Podobno v kategoriji M55, v kateri je z vso konkurenco pometal Fulvio Pacor, ki je drugouvrščenega premagal za celih šest minut. V najtežji ženski skupini WA je Chiara Sepin osvojila odlično drugo mesto. V kategoriji W35 se je na prvo mesto uvrstila Anka Kuzmin, članica furlanskega kluba Semiperdo iz Maniagga).

Izkazali so se tudi mlajši tekmovalci Gaje. V kategoriji M16 se je na tretje mesto uvrstil Jernej Vidali, Nastja Vidali pa je na najnižjo stopničko zmagovalnega odra (3. mesto) stopila v kategoriji W12. Gaja si je tudi letos na društveni lestvici zagotovila drugo mesto (za Maniagom).

Na sliki: Jernej Vidali.

PLANINSKI SVET

Geološki izlet po Krasu

Kras nikoli ne razočara! Tudi v nedeljo, 16. novembra je bilo tako, ko je Slovensko planinsko društvo Trst izvedlo vsakoletni jesenski pohod »skozi geološki čas po Krasu«. Vodil ga je njihov prijatelj, tokrat že desetič zapovrstjo, geološki izvedenec Paolo Sossi.

Udeleženci, bilo jih je preko dvajset (na sliki), so v triurnem pohodu po krožni poti zakraselega pobočja med vzpetinami za vasjo Gropada ter naprej po ravnici zahodno od kobilarne Lipica, od tu pa v smeri proti Bazovici in Gaji do izhodiščne točke. Spoznali raznoliko geološko zgradbo območja in njegovo geomorfološko pestrost. Hkrati pa tudi rastlinsko bogastvo področja, se poučili o zgodovini teh krajev in izrabi naravnih danosti skozi čas.

V sončnem dnevu in razkošno jesensko obarvani naravi je bila prava pesem slediti izjemno zanimivi in slikoviti razlagi Paola Sossija.

Koliko zanimivosti na koščku čarobnega Krasa! »Kar ne moreš verjeti, in tako blizu nas,« so modrovali udeleženci in vsrkavali Sossijevo strokovno razlago. Hkrati pa se spraševali, zakaj tako radi hodimo po tujini preden sploh spoznamo vse bogastvo

okrog svoje hiše. Morda zato, da znamo bolj ceniti to, kar imamo svojega, so si odgovarjali in si, ob naravni formi vihi, ob čudovitih oblikah kamnite narave, skušali čim več zapomniti o kraških geomorfoloških pojavih, o njihovem nastanku, pa o fosilnih ostankih in tudi o človekovem sooblikovanju krajine, ko je stoletja čistil gmajno, zlagal kamenje v griže, suhe zidove in pastirske hiške ter gradil kalle za napajanje živine, pa tudi odkrival zaloge premoga. Prislunili so

pripovedi o toploljubnih klenih (trokri javor), ki tu dosega izjemno velikost in o hrastih gradnih, pa legendi o zdravljenosti visoko energetskega okolja orjaškega hrasta...

Za konec je sledila prava poslastica: obiskali so Naravoslovni didaktični center v Bazovici, kjer je Paolo Sossi pripravil zanimivo razstavo Pozabljeni rudniki (Krasa in Istre) in jo opremil s slikovitim materialom, ki so si udeleženci ob avtorjevi pripovedi z zanimanjem ogledali, saj so podkrepili

znanje o videlem ter se spoznali z vsebinami, ki jih planinci skoraj ne poznajo, čeprav marsikje ob teh znamenitostih potekajo znane poti.

Razlaga strokovnjaka in zaljubljenca Paola Sosija v Kras in njegove pojave je bila izjemna dodana vrednost izletu. Hvala mu. ML

Spominski pohod na Volnik

Slovensko planinsko društvo Trst prireja v soboto, 22. novembra 2014, tradicionalni spominski pohod na Volnik nad Repničem. Ob tej priliki se bomo spomnili na prerano preminulega prijatelja, dolgoletnega člana in odbornika Marija Miliča, kateremu je društvo leta 1996 na vrhu Volnika odkrilo kamnito obeležje. Zbirališče v Zagradcu ob 14.00 uri. SPDT vabi svoje člane in prijatelje, da se udeležijo prijetnega jesenskega pohoda.

